

ANIVERSAREA DE 25 ANI

A

LICEULU

„MIRCEA CEL BATRAN”

DIN

CONSTANȚA

ANUAR PE ANUL ȘCOLAR 1921-1922

PUBLICAT DE DIRECȚIUNEA ȘCOALEI

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE ȘI EDITURĂ

„CONSTANȚA”

SOCIETATE ANONIMĂ

CONSTANȚA

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța

**Cuvântare ținută în biserica catedrală
după oficierea sf. liturghii
— Marți 13 Decembrie 1922, ora 10 a m. —**

---

*Plăcute sunt înaintea Domnului
cărările aleșilor săi.*

Stimați colegi și iubiți școlari,

Sunt aproape singurul dintre d-voastră, care am asistat, acum 25 ani, la înființarea unei școli secundare în orașul Constanța.

Timpurile acelea deși nu sunt așa de departe, totuși, de atunci și până acum, s'au succedat atâtea evenimente, atâtea fapte mărețe, atâtea neazuri și dureri, cum și atâtea întâmplări fericite, încât, dacă judec și socotesc anii mei după ele, mi se pare că sunt așa de bătrân, încât numai e nici o mirare că perii capului meu sunt albi colilie.

Mi-amintesc bine că, acum 25 ani, înființarea unui gimnaziu în Constanța apărea în mintea multora ca un fapt cam hazardat ; căci numărul Românilor aci era așa de mic, încât școlarii, ce s'au înscris în acest gimnaziu, abea se ridicau la câteva zeci. Se mai făcuse o încercare cu înființarea unei școli normale ; dar după o existență numai de câțiva ani, ea a fost desființată și rămășițele ei trimise la Câmpulung. Numărul familiilor

românești, aici, pe acele vremuri, nu se ridică la 100 ; totuși gimnaziul a luat ființă și a mers din an în an progresând, nu numai ca număr, ce a trecut de mult de 500, dar și ca valoare culturală, ca știință și putem zice cu toată încrederea și ca valoare de disciplină morală. Diferența între acum 25 ani și azi este așa de mare încât, când stau și judec asupra ei, fără voia mea îmi vine în minte puterea Dumnezeiască ce în nemărginitele sale planuri susține și conduce popoarele. Îmi trece pe dinaintea ochilor minții mele, orașul acesta încă din timpurile mitologice. Văd desvo tarea lui până la o cetate de primul rang în mijlocul cetăților ce-l înconjoară, după cum îl văd locuit și înconjurat de cele mai vajnice popoare, ce lumea depe vremuri cunoștea.

Îl văd descris de *Herodot*, părintele istoriei, în a IV-a carte a sa, de *Strabo* în cartea VII, cap. 4 și 5, dar îl văd descris și de *Ovidiu* în Tristele și Ponticele sale.

El mai ales ni-l descrie în niște culori așa de negre, încât cu drept cuvânt putem spune că pe timpul lui acest oraș ajunsese culmea decăderii sale, atât materiale, cât mai ales morale. Ovidiu ne spune în cartea III-a întrebându-se : „Ce asemănare poate fi între mine și Sicilian : eu care locuiesc cu Geții în Scitia și el care n'a simțit nici exilul, nici țărmurile Pontului scitic ?“ Iar mai departe adaogă :

„Aici 'mi duc eu traiul în sânul barbarii,
Cu fiarele sarmate, cu Bessii și cu Geții
Nedemni a le răspunde un eho în versul meu.
Aici și în timp de pace războiul te îngrozește ;
De nu mai vezi pe barbari, e spaima ce ți-o lasă.
Și nimeni nu cutează pe câmp să tragă brazde
Și țelina uitată, rămâne sterp pământul.....
Un pom nu se zărește.....
Pustie, tristă, nudă, nici arbore, nici frunze.
Fugi, fugi de-această țară, tu, omule fericite !

....Și totuși din întreaga, nemărginita lume
Aici, ah! aici, osânda m'a trimes" 1)

Citind aceste versuri ale nefericitului poet, nu poți goni din minte alte file de vechi cronici înnegrite de vremuri, și în care se poate citi că, aproape pe aceleași vremuri, cu câteva decenii numai mai târziu, se avântă de bună voie în aceste locuri așa de pustii și cu locuitori așa de vajnici, unul din urmașii mântuitorului, *blândul Apostol Andrei*, a cărui pomenire o săvârșim astăzi și sub patronajul căruia am pus liceul nostru. Când acum câțva timp am fost întrebat de colegii mei, profesori, ce patron vom da acestui liceu, fără voia mea îmi veni în minte o comparație, și prin ajutorul închipuirii văzui Tomisul lui Ovidiu, descris mai sus, și Constanța din 1879-80, așa cum am găsit-o noi Românii când am realipit-o la sânul țării mame. Văzui apoi pe Apostolul Andrei părăsind Palestina, pământul făgăduinții, unde curgea lapte și miere, și unde el se născuse, crescuse și-și petrecuse toată viața sa; îl văzui cum se avântă plin de focul dragostei creștine în Scitia cea sălbatică, unde sorțul condus de planurile providenței îl trimesese. Aici el plantează crucea, semnul libertății, dar și al ridicării popoarelor din întuneric la lumină. Pe el nu-l înspăimântă nici asprimea vânturilor nici țărmurile scitice și nici sălbătăciile popoarelor în mijlocul cărora mergea. Dela el trecui cu mintea și văzui poporul românesc, condus și el de un foc sacru, focul răspândirii de lumină, în mijlocul populațiunii, ce nici nu bănuia măcar că orașul lor, cu ținuturile lor, pot lua dezvoltarea ce o au astăzi. Și pe poporul românesc ca și pe Apostolul Andrei nu-l înspăimântă nici vânturile aprige, nici țărmurile pontice și nici populațiunea lipsită de lumina civilizației, dar plină de blândețe și supunere.

Și poporul românesc aduce lumină pe aceste meleaguri. Mulțimea popoarelor ce sălăsluiau pe aceste ținuturi, atunci ca și acum, primesc aceiași lumină. Dar se vede că sta scris în planurile Dumnezeuști, ca niciun

---

1). După Bogdan P. Hasdeu.

bun să nu se câștige fără sacrificii, căci, atunci ca și acum, lumina nu se poate aduce fără sacrificii. Atunci Ap. Andrei făcând discipoli, a semănat nu numai lumina și libertatea dar și sămânța martirului ; căci între cei dintâi discipoli ai lui au fost *Inn, Pinn* și *Rimm*, cari au pecetluit cu sângele lor, căile ce croiseră către lumină. Astăzi poporul românesc și-a trimis pe fiii lui, dar câți din ei nu au pecetluit cu sângele lor civilizația adusă pe acest pământ. Prin sângele martirilor, Tomisul de altădată s'a ridicat la rangul de metropolă a cetăților vecine depe atunci ; și, tot stropit de sânge, pământul Constanței de azi va ajunge mărirea și gloria neamului românesc întregit.

Acest liceu, pepinieră de cultură, ca și altă dată biserica fondată aci de Ap. Andrei, și-a împrăștiat din sânul lui nu numai raze de lumină dar și sângele martirilor ; căci deși azi serbăm abia a 25-a aniversare, el înnumără tot atâția martiri și anume 11 profesori și mulți elevi, ce au pecetluit cu sângele lor idealul suprem.

Sângele tânăr și scump, al multora din ei a curs pe câmpul de luptă ; iar din el va răsări, realizarea idealului celui mai sfânt.

Iubiți elevi,

Acum când serbăm a 25-a aniversare a liceului nostru, cu care ocazie, v'am destăinuit și cauza pentru care noi cei bătrâni i-am dat de patron pe Sf. Ap. Andrei ; când am făcut să vă treacă pe dinaintea ochilor, câteva rânduri din filele învechite ale istoriei ; să-mi fie permis a vă atrage atenția, asupra datorilor de căpetenie, ce pot eși din serbarea aceasta de azi. Din ea reese, că datori suntem să ne amintim cu drag și cu venerație de toți aceia ce au luptat pentru idealul sfânt urmărit de acest liceu ; datori suntem omagiu celor ce trăesc, venerațiune celor morți. Și înainte de a părăsi acest sfânt locaș, să ridicăm sufletele noastre către Domnul și să zicem : „*Doamne iartă pe acei dintre frații noștri, dascăli și elevi, pe cari Tu i-ai chemat în lumea veșniciei și întărește pe toți cari au lucrat, lucrează și vor lucra de aci înainte pentru realizarea idealurilor sfinte ale școalei neamului românesc. Amin*“.

Stimați colegi și iubiți elevi,

Acum când ne-am ridicat sufletele noastre către Domnul, să ne facem încă o datorie sfântă, și cu evlavie să pomenim în fața sfântului altar numele tuturor celor ce odihnesc întru Domnul.....

Profesori decedați :

1. **Dem. Rădulescu**, primul director, mort în toamna anului 1900.
2. **Ion Bănescu**, mort în 1909.
3. **Gr. Mălinescu**, profesor de șt. naturale, în urmă funcționar la grădina botanică din București, decedat puțin înaintea războiului.
4. **Eugeniu Zmeck**, prof. de muzică, mort în București.
5. **Eugen Ceaur Aslan**, prof. de limba franceză.
6. **N. Constantinescu**, desenator-conducător serv. tehnic județean, prof. de desen și caligrafie, ucis într'un accident de C. F. R. lângă Constanța.
7. **Ion Adam**, mort în 1911 în Constanța.
8. **Vasile Dimitrescu**, prof. de istorie, fost director, mort în războiu.
9. **Gh. V. Danu**, profesor și fost secretar, mort la Iași în timpul războiului.
10. **D-tru Constantinescu**, prof. de contabilitate, ucis de aeroplan în 1916.
11. **Ion Nedoviceanu**, directorul băncii naționale, profesor de contabilitate, decedat la Galați.

Elevi căzuți în războiu :

- Vasile Tulbure** (1896-1917), absolvent al liceului, sublocot. reg. 34 infanterie, căzut la Mărășești.
- Dumitrescu G. Niculae** (1897-1917) absolvent al liceului, subloc. reg. 34 inf., a luptat la Nămolosa și Mărășești.

Budac Gh. Titus (1894-1916), elev al liceului, sublocot. reg. 34 inf., a lupiat și căzut la Turtucaia.

Farmachi Cristofor (1903-1918), elev în clasa I-a, cercetaș sanitar în spitalele din Cernavoda și Buzău. Mort la Iași în timpul războiului.

Jipa Ioan (1894-1917), absolvent al liceului, sublocot. reg. 13 artilerie, căzut la Mărășești.

Sorby Achille, absolvent al liceului, căzut la Turtucaia.

Aristotel Diamandopol, locot. de administrație, a cerut să fie trecut ca ofițer combatant și a căzut pe front.

Eugeniu Tanta, Anghelescu Temeleie, Dumitru Băduteșteanu, Gheorghe Sasu.

Cercetașii Crăcană, Buzău, uciși de aeroplane în curtea spitalului dela școala normală de băeți, în August 1916, în Constanța.

Cercetașul Zoropapel Tigran ucis de aeroplan în Octombrie 1916, în Constanța.

*

Locot. Ștef. Panaitescu, Vârnău, foști elevi ai liceului, căzuți în războiu.

Dumnezeu să-i ierte.

Econom. Gh. Rădulescu

Profesor de religie

CUVANTARI

ținute la serbarea comemorativă din 13 Decembrie 1921
ora 4 p. m., în sala de festivități a liceului.

I

Doamnelor și Domnilor,

Ne-am întrunit laolaltă ca să sărbătorim a 25 a aniversare a acestui liceu, ca să venerăm memoria celor ce s'au jertfit pe ogorul culturii românești și, aruncând priviri scrutătoare asupra trecutului, să găsim directivele unei bune conduceri în viitor.

Aniversarea unui sfert de veac de existență a acestei școli trebuie să fie o zi de sărbătoare, ca să ne înalțe cugetele spre țelurile superioare ale vieții. Sărbătoare însemnează zi „mântuitoare“.

În adevăr, sărbătorirea zilelor mari, în evoluția unei instituțiuni ca și în istoria unui popor, trebuie să fie un factor de mântuire din rătăcirile trecute, pentruca pe căi mai sigure să pășim spre idealul ce urmărim. Suspendăm activitatea obișnuită, pentru ca liberi de grijile mărunte ale ocupațiilor zilnice, cu spiritul descătușat din mreaja combinațiilor efemere, să aruncăm o privire generală asupra unui pătrar de veac de muncășcolară și, pe această cale, să putem fixa problemele capitale și direcțiile, în care trebuiesc căutate soluțiunile.

O sărbătoare de aniversare trebuie să constituie un act de pietate față de cei dispăruți în străduința lor necurmată pentru progresul acestei instituțiuni, un prinos de recunoștință față de munca rodnică a tuturor și, în al doilea rând, un prilej de reflexiune serioasă și de examen critic al propriei noastre activități.

O scurtă privire istorică premergătoare e necesară. Gimnaziul „Mircea cel Bătrân“ s'a înființat la 1 Septembrie 1896, înlocuind școala normală, desființată la 1 Iulie acelaș an *)

Această „școală normală de învățători și institutori“ se înființase cu trei ani înainte prin stăruința lui *Ion Bănescu*, care în calitate de inspector școlar, cunoștea starea culturală înapoiată a Dobrogei.

Pentru a remedia acest lucru, era nevoie mai întâi de toate de un număr însemnat de învățători.

Director al școlii normale a fost *Ion Bănescu* trecut apoi profesor și mai târziu director la gimnaziu.

Școala normală, merită să deservească numai Dobrogea, a fost desființată la 1 Iulie 1896, iar elevii fură strămutați la școala normală din Câmpulung, de unde, după absolvire, au venit în Dobrogea ca învățători. Gimnaziul s'a deschis cu clasele I-a și a II-a sub direcția lui *Demetru Rădulescu*, profesor de matematici, decedat peste trei ani. Profesorii dela școala normală au trecut la gimnaziu, localul rămânând acelaș

Desființarea școlii normale pentru diferite motive, dintre cari cel financiar era mai ales scos în evidență, dovedește ce puțin s'a făcut în Dobrogea pentru învățământ și cum școala a fost totdeauna instituția cea mai repede sacrificată, când erau în cumpănă necesități bugetare. Dacă nu s'ar fi săvârșit acest pas greșit, dacă această școală, concepută de inițiatori într'un scop foarte înalt, ar fi funcționat fără întrerupere, de sigur astăzi starea învățământului primar și deci cultura poporană în Dobrogea ar fi mai înfloritoare.

În locul școlii normale se înființează gimnaziul, deși într'o bună politică culturală, cu adevărat înțelegătoare de interesele poporului românesc, ar fi trebuit amândouă școlile să meargă alături, fiecare tinzând, pe alte căi, la acelaș scop suprem.

În acest pătrar de veac, gimnaziul „Mircea cel Bătrân“, transformat după 15 ani, în 1911, în liceu, a funcționat fără în

---

*) Datele privitoare la școala normală și la începuturile gimnaziului mi-au fost comunicate de d. N. Constantinescu-Pană, profesor la școala normală și apoi la gimnaziu fără întrerupere până astăzi.— Lămuriri cu privire la începutul gimnaziului mi-au fost date de d-l avocat I. N. Bârzan, fost elev la înființarea gimnaziului și din prima serie de absolvenți.

trerupere, progresând continuu până la izbucnirea războiului în 1916.

Timp de doi ani școlari, de la 1916 - 1918, durata războiului și a ocupațiunii inamice, cursurile liceului au fost întrerupte. Din punct de vedere legal, instituția există încă; unii profesori erau mobilizați, alții în pribegie; deasemenea elevii, răspândiți în toate părțile, cei mai mulți în Moldova.

Avem deci o perioadă de progres continuu dela 1896 - 1916; iar după războiu din Decembrie 1918, dela recuparea Dobrogei vine perioada de refacere, în care toate silințele se depun ca să readucă școala în starea de mai înainte.

La întemeiere, gimnaziul a fost așezat în localul din strada Justiției (actualmente Mihai Viteazul) colț cu strada Rahovei și cu str. Luminei (acum general Lahovari), unde fusese înainte școala normală.

În anul 1900, gimnaziul s'a mutat în casele d lui Magrin din str. Lascar Catargiu, unde înainte de războiu funcționase primăria.

Mai târziu primăria a construit localul actual pentru două școli primare, una de băieți și una de fete. În urmă consiliul comunal dela 15 Mai 1909 a hotărît să vândă ministerului instrucțiunii clădirea, în care ne aflăm, pe suma de 240627,53 lei. Era un progres însemnat față de starea dinainte, obținându-se un local nou și îndestulător pentru nevoile de atunci.

Și din toate cele alte puncte de vedere, instituția noastră s'a dezvoltat continuu, progresele ei datorindu-se muncii și devotamentului tuturor profesorilor, sprijinului și dragostei cu care a fost înconjurată de cetățenii acestui oraș. Un factor important de progres a fost sollicitudinea arătată învățământului în general și liceului nostru în deosebi de *Regele Carol*. Ne aducem aminte de acele memorabile zile, când Regele bătrân și înțelept vizită școala noastră, stând de vorbă cu profesorii în privința învățământului, punând chestuni elevilor, ascultând doleanțele noastre în privința nevoilor școlii. Când a vizitat clădirea din strada Lascăr Catargiu, regele Carol și-a exprimat dorința de a se construi un local propriu pentru liceu. Intotdeauna spunea că în Dobrogea, și în Constanța în special, trebuie să se clădească cele mai bune școli, misiunea învățământului românesc fiind aici de o deosebită însemnătate. Acesta este un adevărat

testament lăsat de Regele Carol, pe care noi, urmașii, trebuie să ne străduim din toate puterile să-l înlăptuim.

Toți profesorii, maeștrii, directorii și secretarii, cari s'au perindat în decursul celor 25 ani, au contribuit în măsuri diferite la dezvoltarea și progresul acestei instituțiuni*) Unii dintre ei se mai află în mijlocul nostru, alții s'au strămutat din Constanța în alte orașe ale țării; unii au părăsit după câțva timp școala, distingându-se în literatură, ca *Ion Adam*, alții desfășurând în politică o activitate binefăcătoare, ca *Ion Bănescu*.

În sfârșit câțiva—printre care și acești doi din urmă—au intrat în lumea veșnică, lăsând în această școală o amintire de muncă stăruitoare și rodnică.—Arhiva liceului s'a distrus în cea mai mare parte în timpul războiului; de aceea, las în sarcina altora ca, pe temeiul amintirilor și experienței proprii să caracterizeze opera și personalitatea celor ce au lucrat în această școală.

Mă voiu mărgini ca, din cercetarea datelor ce se mai găsesc în arhivă să scot în evidență câteva cifre și, din compararea lor, să desprind unele fapte generale, să scot în evidență problemele ce au preocupat pe conducătorii acestei instituțiuni și cum le-au soluționat.

În timp de 22 ani școlari, pentru care avem date, au fost 5281 înscrieri. Au fost 4165 promovări, deci un procent de 79 0/0; procentul repetenților a fost 13 0/0, iar al celor retrași și eliminați 8 0/0.

Populația școlară până în anul 1912 a fost mai mult sau mai puțin staționară, numărul total al elevilor oscilând între 120—180. Dinpotrivă din 1912 încolo, populația școlară crește din ce în ce mai repede. În 1916, numărul elevilor aproape se împătrește față de ce era la început.

În primul an după război, în 1918—1919, populația școlară e mai mică decât cea din ajunul războiului, din 1916, deoarece refugiații nu s'au întors în orașul și județul Constanța

---

*) Directori au fost: † Dem. Rădulescu; Virgil Andronescu; † Ion Bănescu; Bogdan Ionescu, profesor de matematici, strămutat la București; Mihail Dumitrescu profesor de istorie, mutat la Craiova; † Vasile Dimitrescu profesor de istorie, mutat la Iași, căzut în război; Ion Fodor, Ion Benteoiu, N. Negulescu, Constantin Lăzărescu. Cel mai lung directorat, de peste 10 ani, a fost al d-lui N. Negulescu.

decât treptat, treptat. În cei trei ani următori, populația școlară a crescut într-o progresie și mai mare; în total, în acești 4 ani școlari de după războiu, numărul elevilor s'a dublat, ajungând la 612 elevi în anul curent.

Astfel fiind, încă din anul 1912 s'a pus o problemă gravă pentru bunul mers al liceului, nesoluționată nici până astăzi, problema creșterii continue, an după an, a populației școlare, precum se poate vedea din alăturata diagramă.

Ce soluțiuni s'au adoptat pentru a face față acestei nevoi, pentru a da lumină valului tot mai puternic de copii ce se avântă spre liceu? Să se înființeze clase noi! În afară de greutatea financiară, înmulțirea numărului claselor presupune un local suficient și mărirea numărului profesoriilor. Necesitatea clădirii unui local propriu, care să poată cuprinde populația mereu crescândă, s'a impus încă din anul 1913. Creșterea populației școlare și agravarea în viitor a acestei probleme s'a prevăzut limpede și deaceia directorul de atunci al liceului, dl N. Negulescu a cerut în Mai 1913, printr'o adresă către primăria orașului, să se dea loc pentru viitoarea clădire a liceului.

De atunci până în prezent cinci consilii comunale s'au pronunțat pentru cedarea terenului necesar din grădina părăsită a orașului. Numai în acest an, 1921, avem trei hotărâri în acest sens. Generațiile viitoare se vor mira că după 10 ani nu s'a început clădirea, dar nici măcar terenul necesar nu ni s'a dat definitiv. *)

Până la înfăptuirea acestui liceu monumental și spațios, trebuia să se găsească o soluție intermediară, transitorie. O ușurare în această chestiune s'a adus prin înființarea *institutiunii particulare „Profesorii asociați“*, care a funcționat timp de 4 ani până la izbucnirea războiului **), condus de profesorii I. Fodor, J. Berbier și Gh. Coriolan

O soluție ce s'a pus în practică a fost să se primească maximum de elevi, care puteau să încapă în clase potrivit cu cubajul lor. Și astfel, îngreunând peste puteri munca profesori-

*) Ce s'a mai hotărât în privința terenului, v. mai jos.

***) Profesorii de la liceu au întemeiat înainte de războiu cursuri liceale pentru fete, în Constanța neavând pentru ele decât o școală profesională. După războiu, se reînființează liceul particular de fete, care ființează și acum. De trei ani, școala profesională s'a transformat în școală secundară de fete gr. II.

lor, am fost nevoiți să facem clase cu populație medie de 72 elevi în cursul inferior.

O clasă ideală din punct de vedere pedagogic nu trebuie să treacă de 30 elevi. În perioada până în 1913, media a fost sub 50 elevi de clasă, la cursul inferior, adică sub maximum admis de regulamentul școlar. Paralel cu creșterea repede a populației școlare, a crescut și media pe clasă dela 54 la 65, pentru a ajunge la 72 elevi pe clasă, în mediu, în cursul inferior, adică cu 22 elevi peste maximum admis de regulament. Soluția aceasta transitorie de îngrămădire a elevilor în aceeași clasă, soluție, care se întrebuițea la toate liceele din țară cu suprapopulație școlară, a trebuit să fie părăsită, sau cel puțin atenuată, ea ducând în mod inutil la istovirea înceată a profesorilor, fără ca masa școlară să fie instruită în întregime în mod mulțumitor.

După războiu, media școlară pe clasă în cursul inferior a scăzut succesiv în acești 4 ani, de la 56 la 50 elevi, adică la maximum admis de regulament. Cum s'a ajuns la acest rezultat, dat fiind că populația a crescut după războiu în mod vertiginos?

Deslegarea problemei s'a găsit în legea comitetelor școlare, care a permis înființarea de clase paralele, extrabugetare, clase susținute în întregime din taxele elevilor. Ideea aceasta ca părinții elevilor, prin taxele ce plătesc, să susțină clasele divizionare, înainte ar fi revoltat toată lumea; acum, după războiu, se pare ceva firesc.

S'au înființat deci clase paralele, extrabugetare, pe lângă acest liceu, începând din 1919. Avem actualmente de fapt două gimnazii: 4 clase gimnaziale bugetare și 4 clase extrabugetare. Mai mult în ultimii doi ani școlari a funcționat o a treia clasă I-a, un nucleu care, cu trecerea anilor, va da naștere unui al treilea curs inferior.

Soluția înființării claselor paralele e tot provizorie, căci ea implică numeroase greutăți. Deslegarea definitivă nu s'a găsit, ea fiind în funcțiune de local și de personal didactic. Ne trebuie o clădire încăpătoare și un număr îndestulător de profesori.

O altă problemă, care s'a pus tuturor chiar din primele timpuri, a fost aceea a *cursului superior*. Toți au căutat să dea posibilitate absolvenților gimnaziului să și desăvârșească instrucția secundară. În acest scop, s'a înființat încă din 1900 clasa

V-a reală și modernă cu un total de 26 elevi ; în anul următor, cursul superior s'a desființat populația gimnaziului fiind încă prea mică ca să alimenteze clasele superioare. Motive de ordin financiar au precumpănit desigur. Desființarea cursului superior a fost compensată prin înființarea *institutului particular „Mircea Vodă”* al d.-lui V. Andronescu, care timp de 6 ani a ținut locul de curs superior.

Grija de soarta absolvenților gimnaziului a făcut ca peste trei ani, în 1903, să se înființeze pe lângă gimnaziu o *secție comercială*, care a dăinuit 2 ani, desființându-se în 1905. Peste alți 2 ani școlari, în 1907, se reînființează clasa V-a comercială și această secție durează apoi încă 4 ani consecutivi. Pe lângă cursuri teoretice, elevii făceau și practică comercială la casele mari din oraș. Absolvenții aveau drept la termen redus în armată ; secțiunea a fost folositoare, absolvenții ei ocupă posturi însemnate și îndeplinesc un rol util în viața economică a acestui oraș și ținut.

Cu toată utilitatea ei, secția comercială s'a desființat, deoarece puțini absolvenți de gimnaziu o urmau ; cei mai mulți își completau studiile la liceele din țară. S'a impus deci din nou înființarea cursului superior și astfel în 1911, se înlocuiește secția comercială cu clasa V-a modernă, rezolvându-se de data aceasta în mod definitiv chestiunea soartei absolvenților cursului inferior. Deatunci, liceul durează fără întrerupere. În 1913 se face secție reală ; iar în 1914 se fac simultan ambele secții, reală și modernă, a căror populație a crescut an după an. După războiu și în cursul superior, în clasele V-VII, avem suprapopulație școlară.

Din studiul cifrelor, ce se mai găsesc în arhiva liceului se pot face oarecari observări cu privire la chestiunea promovărilor. Scopul cel mai apropiat al învățământului este darea instrucțiuni ; semnul vizibil al atingerii acestui scop, îl formează procentul promovărilor.

Din diagrama alăturată, se vede că procentul promovărilor în decursul a 21 ani școlari, a oscilat foarte mult. Cel mai mare procent de promovare a fost în 1905—1906, de 88 % ; cel mai mic procent de promovare a fost în 1908 de 46 % ; iar în 1907 de 47 %. În acești doi ani școlari consecutivi, au fost promovați mai puțin de jumătate din numărul elevilor înscriși.

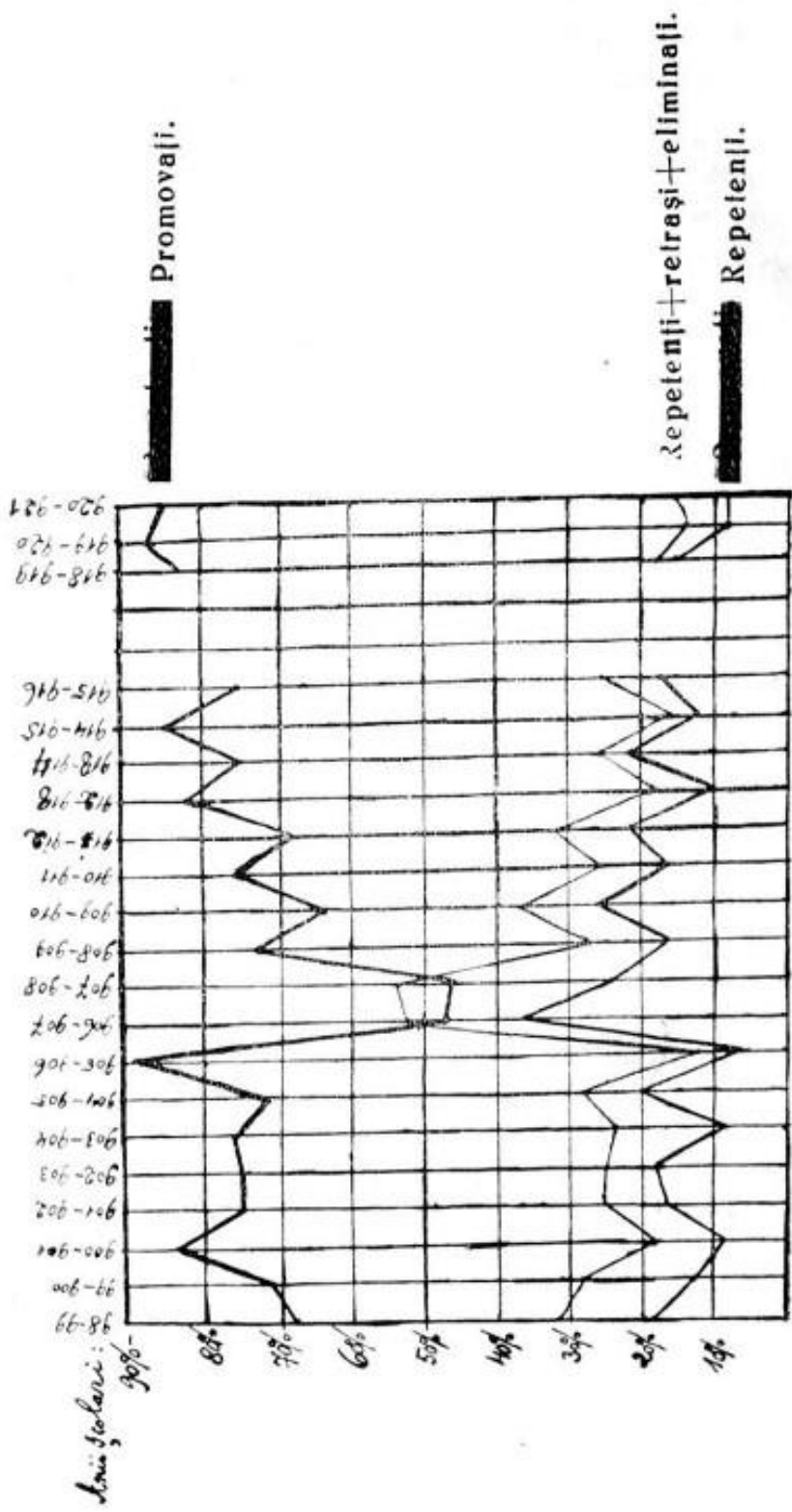

În toți ceilalți ani, nicideată procentul promovărilor n'a fost sub 60 %. Constatăm că după anul cu cel mai mare procent de promovare, trecem în doi ani consecutivi, 1906—1908, la un exces de severitate în promovarea elevilor. După maximum, cădem imediat la minimum.

Dacă observăm în total mersul acestei linii a procentului promovărilor, pe care mai nimerit am numi-o linia creșterii indulgenței promovărilor, constatăm că se pot despărți următoarele fragmente: 1) Dela 1898 până la 1906, când atingem maximum de promovări, vedem că, cu oscilări în plus și în minus, în totalitatea ei, linia se urcă în sus până la maximum din 1906, dincolo de care nu se mai putea înainta, căci altfel ar fi ajuns promovările o simplă formă goală. 2) Excesul de indulgență din 1906 a provocat o reacțiune în cei doi ani următori, când s'a ajuns la minimum de 46 % promovări. 3) Din 1909 linia se ridică din nou în sus și iarăși cu aceleași zigzaguri merge tot urcându-se până la 1915, când atinge un nou maximum de 85 %. 4) După războiu, linia indulgenței a crescut din nou, ajungând la maximum de 86 %.

Considerând această linie în întregime, vedem că ea se urcă tot mai sus, cu alte cuvinte indulgența în promovare a crescut constant dela întemeierea gimnaziului până în prezent. Dacă am lua în cercetare linia variațiunii procentului repetenților retrașilor și eliminațiilor, am ajunge la aceeași concluzie. Indulgența sau severitatea promovărilor se datorează la mai mulți factori: caracterului și pregătirii profesorilor, spiritului regulamentelor școlare, împrejurărilor sociale, politice etc. Pregătirea pedagogică tot mai bună a profesorilor face ca și elementele cele mai slabe ale claselor să fie în stare să asimileze un minimum de cunoștințe, necesar pentru promovare. Astăzi nu se mai întrebuintează de nimeni metoda „d'aici pân'aici”, care descurajă pe elevi, îndepărtă pe cei mai mulți de școală și face să nu poată promova decât elevii prea inteligenți, sau cei cari aveau meditari acasă.

1). După lămuririle date de unii colegi, maximum din 1906 se datorează lipsei de profesori în acel an, ceiace a determinat promovarea tuturor corigenților în Sept. 1906. Minimum din 1907 și 1908 se datorează dispoziției regulamentare ca elevii cu media 4 pe bimestrul ultim să rămână corigenți la materia respectivă, oricare ar fi fost mediile pe celelalte trei bimestre. Consecința a fost înmulțirea corigenților și deci și a repetenților.

Variațiunea procentului promovailor, repetenților, rețrașilor și eliminațiilor timp de 21 ani școlari.

Al doilea factor al creșterii indulgenței este o prefacere în moravuri. Dacă impresia e justă, se poate constata că între părinți și copii, între profesori și elevi, nu mai domnesc acele raporturi reci din trecut; în loc de teamă, din partea copiilor avem încredere, iubire, care însă de multe ori degenerează în emanciparea prea timpurie a copiilor. Trebuie să ne ferim de excesul contrar când copiii nu mai respectă pe părinți și educatori. În timpul războiului și după războiu, și alți factori au contribuit la acelaș progres al indulgenței profesorilor: Sărăcia, alimentarea insuficientă, lipsa de cărți didactice, lipsa de profesori etc., toți acești factori au contribuit la ridicarea procentului promovărilor până la un maximum, dincolo de care nu mai putem înainta. Ultimele dispozițiuni privitoare la promovări, date spre experimentare, au contribuit la acelaș rezultat. Extinderea teritorială și nevoia tot mai mare de personal și-au avut repercusiunea în dispozițiile recente, care au căzut ca o mană cerească pentru elevii cei slabi, urcând procentul promovărilor.

E datoria profesorilor conștiincioși să împace necesitățile politice, naționale și sociale ale statului românesc cu caracterul unei instrucții serioase și solide.

Doamnelor și Domnilor,

Din scrutarea datelor trecutului, am văzut care au fost problemele principale, care au preocupat pe înaintașii noștri și cum le-au rezolvat. Fiecare epocă își are problemele ei și fiecare problemă, fiecă sarcină, trebuie purtată la timpul său. Dacă în perspectiva dezvoltării celor 25 ani ne îndreptăm privirile spre viitorul instituției noastre va trebui să recunoaștem că actualmente problemele capitale, ce se impun liceului nostru sunt următoarele:

1). Ridicarea unui local impunător, înzestrat cu tot mobilierul și aparatul științific și pedagogic pentru o populație școlară de cel puțin 1000 elevi.

2). Mai multă fixitate în ceea ce privește dispozițiile regulamentare, care au fluctuat foarte mult în ultimii 10 ani. Starea aceasta este dăunătoare, căci de impreciziunile, de starea haotică de contradicțiile regulamentare profită elevii cei răi.

Local școlar impunător, material didactic bogat și cât mai

variat, laboratorii și muzee, regulamente școlare cât mai perfecte, programe analitice cât mai bine adaptate nevoilor, sunt factori de ordin extern, cari condiționează bunul mers al învățământului. Inșă factorul intern resortul intim al mersului progresiv al învățământului, este profesorul. In condiții chiar ele profesorul adevărat, conștient și pregătit, creează continuu valori morale necesare poporului nostru. Aici dăm de problema cea mai grea : criza de profesori. Din datele puține, ce se mai păstrează in arhiva liceului, se vede că și în trecut a fost lipsă de profesori ; se constată o continuă fluctuație, lipsă de fixitate in corpul didactic.

Clădirea noului local al liceului, o mai mare stabilitate in regulamentele și legile școlare și o politică școlară, care să contribuie la înlăturarea crizei de profesori, acestea sunt problemele de căpetenie ale momentului de față.

Educarea masselor școlare e o problemă extrem de complicată. Din examinarea datelor de mai sus, luate din trecutul liceului, am căutat să stabilim câteva îndrumări pentru activitatea viitoare. Cifrele înșirate ne vorbesc poruncitor ; numele semănătorilor harnici timp de un sfert de veac pe ogorul învățământului secundar ne impune îndatoriri foarte mari față de viitor

* * *

Liceul acesta poartă numele scump al lui „Mircea cel Bătrân», care, pe lângă Muntenia cu posesiunile de peste munți, era „stăpân de amândouă părțile de peste toată Dunărea până la Marea cea mare și cetății Dârstorului stăpânitor“. In diplomele latinești poartă titlul : „*Terrarum Dobrodicii despotus et Tristri dominus*“. Mircea cel Bătrân era socotit până mai deunăzi ca cel dintâi stăpânitor românesc al Dobrogei, pe care a cucerit o din mâna țarului bulgar. In realitate, el n'a făcut decât a restabili stăpânirea noastră, căci încă din secolul al XI-lea se constată voievozi români la Silistra, la Măcin, la Isaccea : Un Tatul, Chalis, Seslav, Sacea, amintiți de scriitoarea bizantină Ana Comnena.

Mircea cel Bătrân a restaurat stăpânirea românească anterioară, mult mai veche.

Iubiți Școlari,

V'aduceți aminte că, acum patru ani, Dobrogea era vremelnic smulsă din trapul Țării Românești. Mare parte din noi profesori și elevi, am continuat lecțiile pe pământul liber al Moldovei, ținând fără întrerupere făclia luminătoare a liceului „Mircea cel Bătrân“ prin chiliile mănăstirilor, la umbra copacilor, expuși bombardamentului dușman. Mulțumită spiritului de jertfă al poporului românesc, Dobrogea scumpă, Constanța cea dorită de toți, au fost recâștigate. Mulți din elevii și absolvenții acestui liceu, în calitate de cercetași, soldați și ofițeri, și-au vărsat sângele, ca să ajungem în acest fericit rezultat.

Toți acești vrednici fii ai liceului și-au îndeplinit eroica și sublimă lor jertfă pentru recâștigarea moștenirii lui Mircea cel Bătrân.

Iubiți Școlari,

Voi, generația de acum, să fiți la înălțimea acestor vrednici discipoli ai liceului.

Lozinca vremii actuale este munca: munca încordată și metodică. Dacă vom face din voi muncitori neînduplecați, dacă vom fi săditi în voi această deprindere morală de cel mai mare preț, rolul nostru va fi îndeplinit, conștiința va fi împăcată.

Luând de exemplu pe înaintașii voștri, urmând sfaturile bune ce vi se dau, veți deveni ce așeni folositori țării noastre și veți mări renumele liceului „Mircea cel Bătrân“.

G. CORIOLAN

Directorul liceului „Mircea cel Bătrân“.

II

Onorate Doamne,

Stimați Domni,

Când adineori ascultam corul iubiților elevi, cuprins de adâncă emoțiune, mi-au defilat prin minte vremile trecute și cei 10 ani ce am petrecut cu drag în slujba școalei ce azi sărbătorim.

Sunt acum 25 de ani, de când, terminând studiile universității, luând licența în litere și filozofie, am făcut o excursiune în Dobrogea cu regretatul profesor Gr. Tocilescu.

Eram o seamă de studenți, veniți să citim în sfărâ-măturile vieții trăite ale strămoșilor noștri Romani. Am ascultat cu acea ocaziune pe marele nostru conducător, Gr. Tocilescu, care ne spunea : „Insuflețiți-vă de vestigiile străvechi ale străbunilor pentru a căpăta înboldul și dragostea pentru acest pământ pustiit de călcâiul barbar“.

La acea excursiune am cunoscut pe regretatul meu amic de mai târziu Ion Bănescu, care ca director al școalei normale venise cu elevii săi, la Adamclisi, în întâmpinare. Și ne vorbea cu atâta suflet de romanizarea Dobrogei ca de cel mai drag pământ, pentru că el luptase două decenii, pe atunci, ca revizor școlar al ambelor județe.

Încă din acele vremi, mi-am luat hotărîrea să viu aci să mă devotez școalei și scopului arătat de ei.

Eram profesor la gimnaziul Cantemir din București, m'am permutat la 1 Septembrie 1897 la liceul Maxim dia Brăila și la 15 Septembrie același an, am fost numit profesor la *gimnaziul clasic* din Constanța.

Am venit în aceeași zi cu mult regretatul meu coleg și amic Grigore Mălinescu.

Sosit în Constanța, m'am prezentat la gimnaziu, unde eram numit pentru cursurile de limba latină și elină, și am fost îmbrățișat de colegii mei D. Rădulescu director, de Ion Bănescu, N. Constantinescu, Eugeniu Zmeck și Cristu Negoescu.

Gimnaziul, numit pe atunci *clasic*, se înființase de odată cu 2 clase. Prima clasă, formată din elemente venite din școlile primare, unii cari terminaseră cu 2 ani acest curs, iar clasa doua formată din elevi ce frecventaseră clasa I gimnazială în alte orașe, ba chiar la gimnaziul grec din Constanța.

Mi-amintesc cu câtă dragoste de școală îmi vorbeau colegii mei dispăruți, D. Rădulescu, Ion Bănescu și Gr. Mălinescu. Ce nădejdi de viitor ne făuream pentru acest colț de țară, și pe atunci câte dureri nu sufeream noi Români! Și prima durere am simțit-o chiar în acea zi când, condus de amicul meu N. Constantinescu, am umblat în tot orașul să-mi pot găsi o locuință, o cameră cu chirie. Niciun român nu avea casă proprie în Constanța. Peste tot locul eram întâmpinat de cuvântul *Vlahos* sau *Rumân de dincolo*. Și abia am fost primit la hotelul Ovidiu din str. Lascar Catargiu. Gimnaziul nostru nu era ajutat de nimeni, administrația comunală era pe mâini streine, iar Români nu pătrunseseră în consiliul comunal.

Numai un singur român, Petre Grigorescu, obținuse dreptul de cetățenie în Constanța.

Și am muncit din greu cu toți colegii, am ajutat pe elevii noștri cum am putut, dar am păstrat demnitatea, de n'am solicitat sprijinul conducătorilor, ori fruntașilor populației locale, cari nu vedeau în noi pe adevărații stăpâni ai Dobrogei.

Elevii noștri erau elemente bune, însă aveau nevoie de îndrumare la muncă, și în acest scop primii 3 ani am înființat pe lângă orele de curs, ore de preparație seara. Fiecare din profesori veneam seara și pregăteam pe elevi *gratuit*, silindu-ne ca din cel din urmă școlar să

facem un element bun. Spiritul de jertfă și abnegațiune ne-a condus tot timpul, pentrucă voiam să formăm o legătură strânsă între noi și elevi, iar iubirea de țară, de neam și de adevăr am propovăduit-o în toate ocaziunile. Suplinitorii depe atunci și-au făcut datoria cu prisosință.

În anul 1899, directorul Dem. Rădulescu îmbolnăvindu-se, a plecat la Menton pentru căutarea sănătății și după 3 luni a murit, iar în locul său a fost numit director Ion Bănescu, care după patru luni a fost numit primar al orașului Constanța.

În 1900 am fost numit director al gimnaziului clasic, în care demnitate am funcționat până la 1 Iunie 1901, când am dat prima promoție a acestei școli.

Elementul românesc sporea zi de zi, și o mișcare culturală s'a pornit printr'un șir de conferințe ce se țineau aproape zilnic în localul gimnaziului sau în saloanele societății *Tinerimea Română*, secția antisemită Constanța.

La una din conferințe am prezentat un studiu asupra domniei gloriosului voevod *Mircea cel Bătrân*; în urmă, am propus conferinței profesorilor să schimbăm numele de gimnaziu clasic în gimnaziul *Mircea cel Bătrân*.

Ministerul instrucției publice a aprobat încheerea conferinței profesorilor.

În Iunie 1901 revine director Ion Bănescu și obține dela domnul C. C. Arion, ministrul instrucției, înființarea cursului superior de liceu, adică clasa V, cu secția reală și modernă.

Am avut 37 elevi în această clasă.

Înființarea s'a făcut prin angajamentul dat înscris că profesorii de atunci vom da lecțiuni gratuit tot anul și cu promisiunea domnului primar al orașului că va subvenționa liceul în anul următor. Schimbându-se guvernul, în anul următor clasa V a fost desființată și s'a comunicat direcțiunii că din lipsă de fonduri nu se poate menține, mai ales că primăria locală a refuzat subvenția ce o promisese.

Trebuie să amintesc că odată cu înființarea clasei V-a directorul Ion Bănescu schimbase numele liceului în *Mircea Vodă*.

Ne găseam la o răspântie, aveam 35 de absolvenți ai clasei a V-a curs modern și real, și 30 de elevi cari absolviseră clasa IV-a.

Marea majoritate a elevilor erau săraci, elemente foarte prețioase. — Județul Constanța nu dăduse până atunci niciun bacalaureat. Mi-amintesc cu durere de plânsetul dragilor noștri elevi, cari aveau dorința să învețe mai departe și-și vedeau cărarea luminei întreruptă.

Din dragostea pentru ei m'am decis să înființez un liceu particular, luând cele două promoții și atunci asociându-mă cu profesorii Gr. Mălinescu, Octavia Pop, Bogdan Ionescu și cu institutorul Ion Titorianu, am înființat liceul *Mircea-Vodă*, considerându-l ca o continuare a celui desființat, dar cu hotărîrea să-l mențin până ce se va reînființa din nou cursul superior la gimnaziul ce își reluasese numele de *Mircea cel Bătrân*.

Acest liceu particular, având secțiunea modernă, reală și comercială superioară a dat 157 de absolvenți de liceu și 69 de absolvenți ai școlii comerciale superioare. L-am desființat în anul 1907, când am părăsit învățământul. L-am părăsit cu regret pentru cei 10 ani ce petrecusem în acest așezământ de cultură, dar cu mulțumirea în suflet că munca noastră nu a fost în zadar, — reușisem să dau Dobrogei și județului nostru primii pionieri de activitate românească.

L-am părăsit, dar lucrând mână 'n mână cu regretatul meu coleg Ion Bănescu, la romanizarea sau naționalizarea orașului acesta. Și 'n acest drum, ce am făcut, nu e locul să vorbesc aci.

Din colegii mei din primii ani, văd colo, cu ochii plini de lacrimi pe amicul și colegul meu N. Constantinescu, veteranul profesorilor liceului, care dus cu sufletul departe evoacă anii tinerețelor noastre trecute, dar emoțiunea mă coprinde și mai mult când aci văd pe unii din iubiții mei elevi, care sunt fala noastră.

Și acum, Domnilor, când grație bravului nostru ostaș, — minții și patriotismului conducătorilor neamului nostru de pretutindeni, am revenit de prin meleagurile unde ne-am dus să ne facem datoria, — când ne-am înapoiat la vetrele noastre, *'n vechiu-ne pământ*, — și avem bucuria să sărbătorim cei 25 ani de muncă depusă la această școală de atâtea capete iluminate, putem să ne felicităm de ziua ce trăim.

Liceul Mircea cel Bătrân e fala Dobrogei și a țării; absolvenții lui fac cinste profesorilor lor, iar orașul Constanța revine acum la menirea ce i-a creat-o poziția sa geografică.

Liceul fu antemergătorul tuturor institutelor de cultură, — aci avem acum un liceu de fete, 2 școli normale, o școală comercială superioară și vom avea în curând și alte instituțiuni.

Sunt acum 24 ani, când la 10 Mai pe câmpia unde este acum soc. Astra Română, am ținut prima serbare școlară, când am ținut cuvântarea terminată cu cuvintele :

„Românii vor face din Constanța un focar de cultură și civilizație, care va duce faima până în țările depărtate, — el va fi plămânul de respirație al unei țări mari și al unui neam ce va face dovada vitalității și vredniciei“.

Și dacă idealul nostru secular, făurirea României-Mari, s'a realizat acum numai școala are menirea să consolideze și desțelineze ogorul sufletesc, așa de bun, al neamului. Invidiez dar și fericesc pe cei ce vor sărbători jubileul de 50 ani al acestui liceu. Și din mormintele noastre, noi ceștia bătrâni vom tresări de mulțumire.

Virgil Andronescu

III

În cursul dezvoltării acestui liceu, a cărui aniversare de 25 ani dela înființare o sărbătorim astăzi, un număr de ani am fost martor la propășirea școlii, și după cum înainte vorbitorul meu, d-l Andronescu, v'a făcut un istoric dela primele lui începuturi până la 1907, permiteți-mi să vă fac și eu o dare de seamă asupra ciclului dela 1907 până la 1918, data revenirii noastre în această provincie după restriștele războiului.

Am venit profesor în anul 1904 la gimnaziul situat pe atunci în str. Lascar Catargiu, pus sub direcția fostului profesor *V. Dimitrescu*, mort în timpul războiului; gimnaziul a trecut în urmă sub direcția colegului nostru d-l *I. Fodor*. D-sa manifestându-și în 1907 dorința de a se retrage din această însărcinare, am luat eu direcțiunea, pe care cu o foarte scurtă întrerupere de câteva luni în 1908, am avut-o până în Noembrie 1918, când fiind chemat în altă însărcinare administrativă, am părăsit direcțiunea școlii, care a fost încredințată colegului nostru *Const. Lăzărescu*.

Gimnaziul în 1907 nu avea de cât un număr aproximativ de vreo 128 - 140 de elevi. Din 1903 a funcționat și o secție comercială suprapusă, având cursuri la început de un an și apoi de doi ani, până la 1911, când această secțiune a fost desființată. Absolvenții acestei secțiuni, pregătiți suficient la contabilitate, la științe și practica comercială de profesori. între care citez pe *Em. Brancovici*, fost director al Băncii Generale; defunctul azi, *Ion Nedoviceanu*, fost director al Băncii Naționale, a cărui memorie trebuie în veci păstrată pentru sufletul și conștiințio-

zitatea pe care le puneă în pregătirea elevilor săi, acești absolvenți bine pregătiți, atât în ce privesc cunoștințele, cât și sufletește, au ajuns să aibă situațiuni de încredere în multe din instituțiunile noastre financiare și economice. Astfel din absolvenții aceștia vă citez pe d-nii : *Răiculeanu*, astăzi la Banca Românească de aci, *Jerca* la Banca Constanța, *Topor* la Federala Băncilor populare, *Dușan* la Banca Iașilor, sucursala Chișinău etc.

În credința mea eră că gimnaziul de atunci nu se putea desvolta și lua însemnătatea pe care trebuia să o ia o școală secundară - de cultură generală - în această parte a țării, decât în trei condițiuni :

- a). Asigurarea unui corp didactic stabil.
- b). Clădirea unui local.
- c). Inzestrarea cu material didactic.

Deaceia, D-ilor, în momentul când propuneri mi s'au făcut de a lua direcțiunea fostului gimnaziu, am convenit cu defunctul *Sc. Vârnav* - pe atunci prefect al acestui județ, de a da tot concursul său, foarte valoros pe acele vremuri, pentru împlinirea celor trei condițiuni pe cari le consideram cele mai importante.

În anul 1908, ministerul de sub conducerea mult regretatului *Sp. Haret*, apreciind importanța acestei instituții de cultură generală, necesară mai ales aci din punct de vedere național, a rezolvit în parte chestiunea localului, cu concursul fostei administrații comunale din acel an ; și anume, localul actual, care eră în construcție pentru două școli primare, a fost cumpărat de minister dela primărie. În acest local s'a desvoltat gimnaziul. Dar, pentru a se da desvoltarea completă liceului înființat apoi, se înțelege că actualul local nu putea corespunde cu toate amenajările care i s'ar fi făcut. Față de acestea, prin o stăruință continuă alături de toți colegii, și prin interesul ce se ajunsese a se semăna în toți factorii administrativi din localitate, s'a hotărît în cursul anului 1913-1914 clădirea unui alt local în grădina publică a orașului. Acest loc fusese destinat pentru clădirea liceului de consiliul comunal de sub primariatul d-lui *M. Solacolu-Trolan* și în care un cuvânt important îl avea

colegul nostru d. *I. Benteiu*. Transacția între primărie și minister era sfârșită sub consiliul comunal prezidat de d. *V. Andronescu* în 1914, când ministerul urmă să intre în posesiunea unei suprafețe de 6000 m² din grădina publică. Liceul urmă să fie cu internat. Se avea în vedere mai ales puterea lui de naționalizare a elementelor și din Cadrilater, care în urma războiului din 1913 a fost anexat țării noastre.

Se avea în vedere o școală model cu un program poate deosebit de al altor licee și cu o vădită atențiune pentru educația morală și fizică. Climatul sănătos marin, ne dădea speranța că acest liceu ar fi devenit un punct de atracție pentru multe elemente din țară, a căror constituție fizică cerea traiul în un asemenea climat.

Evenimentele mari din 1914, intrarea noastră în războiul pentru unitatea națională a întrerupt realizarea acestui plan, care sper, că cu tenacitatea ce se pune astăzi de cei cari apreciază dezvoltarea unei asemenea școli aici, se va realiza în curând, mai ales că modul de organizare al școlii de azi și participarea efectivă a părinților la întreținerea ei, vor aduce atâți aderenți acestei idei, încât orice poroire alături cu drumul, orideunde ar veni ea, va putea fi oprită pentru a nu slânjeni o operă atât de mare din punct de vedere educativ, pe cât de mare din punct de vedere național.

O a doua condițiune de dezvoltare a fostului gimnaziu era corpul profesoral.

Foarte puțini din membrii corpului didactic erau titulari până în 1907.

Profesorul fiind titular, e legat de oraș și în acelaș timp încetează acele schimbări dăunătoare școlii, care se fac la începutul anului școlar. De aci provine lipsa de continuitate în metoda de predare a unui obiect și chiar dezinteresul, care în mod natural există între un profesor care se așteaptă să plece și elevii săi. Numai vorbesc de necunoașterea felului de a fi și de a lucra a unui atare profesor, de către directorul sub a cărui sarcină există dezvoltarea școlii. Față de acestea gimnaziul a avut norocul de a căpăta profesori distinși în acele

vremuri, din cari i-au rămas și azi credincioși d-nii : Bentiou, Coriolan, Păr. Rădulescu, la cari s'au adăugat mai târziu, de asemenea, elementele bune în persoanele colegilor noștri.

Animăți toți de dragul școalei, am pornit atunci lupta pentru înființarea liceului propriu zis. - Scopul nostru a fost atins în 1911, după doi ani dela mutarea gimnaziului în actualul local.

În 1911 sub ministerul d-lui C. C. Arion, a început înființarea liceului cu adăogirea clasei a V-a modernă numai. Spiritul localității, format mai cu seamă în direcția științelor reale și practice, a determinat ministerul ca în 1913 să se introducă cele două secții, reală și modernă, secții cari sunt și astăzi în liceul nostru. Anual s'a adăogat câte o clasă astfel că în 1914-1915 liceul era completat cu cele opt clase.

Nevoia localității cerând pe acele vremuri și o școală comercială superioară, dar din lipsă de fonduri, văzând că acea școală nu se putea înființa, de comun acord cu colegii am introdus în secția reală a liceului în locul altor obiecte, (l. italiană sau engleză), contabilitatea (cl. V, VI), biroul comercial (cl. VIII) și cursul mărfurilor (cl. VII). Cu aceste obiecte, absolvenții noștri eșeau pregătiți în două direcții : direcția universitară propriu zisă și direcția academiei comerciale. Acest program s'a menținut până în 1918, când odată cu revenirea noastră aci și cu schimbarea împrejurărilor, s'a revenit la programul obișnuit al secției reale, mai ales că de anul trecut s'a înființat o șc. comercială superioară în acest oraș.

Dacă școala noastră a realizat progrese repezi, s'a datorat în mare parte corpului didactic și armoniei care a domnit în acest corp. Această armonie ne-a întrunit în toate direcțiunile menite să asigure un nume bun liceului.

Conduși de spiritul că școala trebuie să formeze centrul de *propogare de unde să radieze mișcările culturale și artistice* în societatea în care trăește, liceul nostru ajunsese să grupeze mai multe instituții culturale și artis-

vice din oraș. Astfel pe lângă liceu au funcționat: a) O universitate populară care, deși prelegerile s'au ținut regulat iar frecvențările nu lipseau, totuși n'a durat decât un an, din cauză că mai multe persoane s'au mutat din oraș.

b). O casă de citire.

c). O școală de desen industrial, la care pe lângă desen se predau obiecte folositoare ca : aritmetica, contabilitatea, morala, igiena, fizica, istoria etc. Școala era sub direcțiunea d-lui Carp, colegul nostru, iar corpul profesoral alcătuit dintre profesori și oameni de bine din oraș.

d) Muzeul regional de antichități, care însă odată cu mărirea claselor și suprapopulația liceului, a fost trecut la școala normală de învățatori și de a cărui soartă azi nu mai știm.

e). Străduințele noastre de a forma o bibliotecă nu au reușit. Neexistând o bibliotecă a orașului, s'a pus biblioteca liceului—care ajunsese să numere 2000 volume, fără publicațiile Academiei—la dispoziția publicului între orele 6-7 seara. Deși unul din colegii noștri—pare-mi-se d-l C. Lăzărescu—a stat seri de-a rândul așteptând cititori, nu s'a arătat niciunul, fapt care ne-a determinat să renunțăm la această inițiativă.

f). Șezătorile ligei culturale, șezătorile liceului, cari se urmau săptămânal—cu aceeași regularitate ca cele de azi, au urmat regulat din 1909 până la 1916 ¹⁾.

O a treia condițiune de dezvoltare era înzestrarea cu material didactic.

În această privință, profesori, elevi, administrații de toate colorile politice, persoane din afară de școală ²⁾ au

---

1). De asemenea s'au organizat la toate aniversările naționale și la patronul liceului serbări școlare. Pe lângă profesorii, cari au ținut conferințe și cuvântări ocazionale, și-au dat tot concursul d-l I. Baston maestru de muzică, d-l N. Constantinescu-Pană, maestru de gimnastică, care a pregătit exerciții libere și diferite jocuri și d-l Gh. Carp, maestru de desen și caligrafie, care a pregătit cu elevii piese de teatru mai mulți ani de-a rândul.

2). Donatori dinainte de războiu :

dat concurs de neprețuit mai ales pentru acele vremuri.

Dotarea începută încă din 1907, a continuat cu mai multă putere în 1909, odată cu mutarea gimnaziului în actualul local. Neputând să vă răpesc timp prea mult, vă pot afirma că se practica, în acest liceu, metodele cele mai pedagogice de predarea obiectelor. Proiecțiuni fixe și cinematografice ajutau cursurile de istorie, geografie, șt. naturale, etc. Aparată de studii și material suficient înlesneau predarea șt. experimentale³⁾.

1. Mihail Koiciu, mare proprietar, fost primar, a donat 2000 lei și un dulap.
2. Kevork Manissalian, mare exportator de cereale, a dat 1000 lei în 1911 pentru bibliotecă și 1000 lei pentru aparate de optică.
3. Vasile Toma, comerciant, a dat 1200 lei pentru aparate de electricitate și 200 pentru dulapul necesar.
4. Ion N. Manolescu, proprietar, a dat 1300 lei pentru procurarea unei mașini pneumatice cu ulei.
5. Em. Brancovici, fost director al Băncii Generale, a dat 500 lei pentru aparate, studiul căldurii.
6. Leon Goldemberg, cerealist a donat 1500 lei, pentru material de optică și geografie.
7. Lt.-Colonel D. Mihail, pensionar T.-Ocna, donează 1000 lei în 40 acțiuni ale soc. cooperative „Dobrogea” din Constanța în amintirea fiului său General Dr. Mihail.
8. Comitetul fostului club „Ovidiu”, în urma stăruințelor fostului președinte Mircea Solacolu, cashier Dr. Al. Pilescu și d-lui T. Cănanău a donat 3500 lei, din care s'a procurat aparatul cinematografic „Ernemann” (se află și acum la liceu; uzurpat în timpul războiului și recăștigat în urma unui lung proces de d. Const. Lăzărescu, fost director)
9. Comuna Constanța a dat începând din 1903, anual, sume variind între 500 și 1000 lei, iar județul între 100—300 lei.
- 3). Inzesțrarea cu material s'a făcut în toate direcțiile. Aparată și materiale pentru șt. experimentale, precum și o colecție de portrete ale oamenilor celebri de știință, ca și tablouri industriale, aparate de proiecție fixă și cinematografică; hărți geografice și o colecție de produse naturale și fabricate streine pentru studiul geografiei; hărți cu caracter istoric; tablouri de intuiție pentru conversațiuni la limbile moderne; gipsuri pentru desemn precum și o colecție de copii depe tablourile pictorilor celebri; instrumente diferite (batoane de fier, lemn, scări, măciuci, mingi mari etc.) pentru exercițiile de ordine și jocuri de gimnastică, ca și săbii, florete, pentru exercițiile de scrimă cu elevii de curs

superior și cu cei mai bine desvoltați din cel inferior; un număr de arme de salon obișnuiau elevii cu exercițiul tragerii în țință.

Este locul aci să insist puțin asupra materialului didactic, special de șt. experimentale.

Ca profesor de șt. fizico-chimice, și partizan hotărît al influenței desăvârșite a acestei discipline asupra spiritului de observație al elevilor, de îndată ce am fost pus în posibilitate, am căutat să pun în practică veșnicile deziderate exprimate în diferitele congrese ale profesorilor de șt. fizice.

Din clasa III-a am început a obișnui elevii cu lucrări de laborator și experimente făcute de ei înșiși.

Pentru aceasta am rezervat două săli de clasă: Una pentru proiecții fixe, în care am întrebuințat metoda proiecțiilor luminoase la explicări și învederarea diferitelor fenomene, metode întrebuințate cu succes în alte școli streine, în special în Germania; o alta specială, pentru lucrările practice de laborator ale elevilor cursului superior. Această sală avea instalația (mese de lucru, console, material distribuit), așa încât puteau lucra deodată 36 elevi.

Toate seriile de lucrări erau terminate până în clasa VII-a (inclusiv), așa încât ora de lucrări săptămânală, prevăzută în programa analitică a clasei VIII-a, a putut deveni liberă.

Această oră am utilizat-o cu mult folos. Pe de o parte s'au obișnuit elevii din această clasă cu analiza chimică calitativă, ajungând spre finele anului să poată face analiza unui amestec de două, uneori trei săruri minerale, într'o ședință prelungită de două ore. Pe de alta, le-am făcut o serie de disertațiuni, relative la teoriile moderne în fizică, precum și la cunoașterea unor fenomene, cari lipseau din program. Le-am făcut acestea cu scopul de a le mări cultura generală, de a-i face să înțeleagă atâtea chestiuni fizicale devenite importante azi, și în fine de a căuta să le excite interesul pentru cercetarea bogatei literaturi de filosofie științifică.

Trebuie să atrag atențiunea, că utilizarea aparatelor simple, fără multe complicațiuni, sau imaginale în laborator (unele publicate în rev. științifică „Adamachi“ din Iași) era ceaice urmăream.

Proiecțiile fixe și cinematografice s'au aplicat destul de des la geografie, șt. naturale, istorie, fie în timpul chiar al orelor de clasă, fie în ședințe separate. S'a utilizat, în acele ocaziuni, și colecția diapositivelor Casei Școlaelor, pe lângă aceea a noastră.

Cinematograful (un aparat excelent care costase 2500 lei), pe lângă întrebuințarea sa ca aparat de școală, ne-a permis ca să interzicem cu succes elevilor vizitarea sălilor de cinema din oraș. Elevii aveau la școală 3—4 ședințe cinematografice pe săptămână, în cari se proiectau filme închiriate dela casele de cinema din București. Aceste filme erau alese de profesori, din cataloagele respective. Costul chiriei se achită din taxa de 0,5—0,10 bani, pe care o plăteau elevii. Plusul ce rezultă se întrebuință pentru întreținerea aparatului etc.

Ceeace erà mai de admirat, și denotă puterea de dragoste a profesorilor pentru învățământul foștilor elevi, erà că aceste demonstrațiuni se făceau în afara orarului școalei, cu sacrificiul timpului liber și destinat pentru recreațiunea lor ¹⁾.

Toate acestea au contribuit, după cum am spus mai înainte, la ridicarea autorității acestei instituțiuni la așa grad, încât nu erà respectată numai aci, dar apreciată printre cele mai bune școale din întreaga țară.

După cele arătate, d-nelor și d-nilor, ca profesor, și în numele colegilor noștri de azi, cu această ocaziune

---

Elevii aveau voie să se ducă și la cinematografele din oras, când filmele după aprecierea noastră puteau să le lase vreun folos.

În ultimul an spre a termina cu acest capitol, s'au făcut încercări reușite de lucrări de șt. naturale (anatomie naturală și vegetală).

Profesorii au utilizat cu dragoste și râvnă materialul de care dispuneau. Iși sacrificau momentele libere în acest scop, necrușând nimic pentru a demonstra, că materialul didactic într'o școală nu trebuie să existe numai ca „Muzeu“.

(Dintr'un memoriu adresat ministerului în 1918).

¹⁾ Numai grație activităților desfășurate s'a putut impune liceul. Numai grație armoniei corpului profesoral s'a putut ajunge, unde s'a ajuns. Nimic din afară n'a putut interveni să stăvilească mersul său progresiv. Toți au înțeles să-și facă datoria, profesor și elev, ajungând să se mândrească cu titlul de a fi figurat la „Constanța“.

Politicianismul cu influențele lui dezaastroase n'a putut pătrunde în acest liceu. „Politica afară din școală“ a fost călăuză a acelor dintre colegii mei, cari intraseră în viața publică. Orice încercare din această direcție de a strică acel tot hotărît de energii, s'a izbit întotdeauna de rezistența corpului profesoral. Uniți au fost ei, ca să lucreze pentru progresul instituțiunii căreia i se devotasera, chiar când mici nemulțumiri existau, nemulțumiri inerente în orice activitate comună.

Și numai acestor calități ale noastre, se da'orà interesul pe care răposatul și în veci regretatul REGELE CAROL păstră acelui liceu. Au rămas întipărite în mințile tuturor, profesori și elevi, mulțumirea ce simțea El, când se găsea în mijlocul nostru. Nu erà elev să nu fie cercetat, nu erà colțisor să fi rămas nevizitat de El. În fiecare an din cei trei de câte ori a inspectat liceul în urmă găsea ceva nou dându-l astfel noi motive de mulțumiri la adresa noastră și a elevilor; nou prilej de a ne îmbărbăta spre a duce mai departe acțiunea noastră în acest colț frumos de țară.

mare și atât de solemnă în viața acestei instituțiuni culturale, vă fac declarațiunea că pentru a asigura progresul mai departe al ei, și a face să devină cea mai bine dezvoltată instituțiune din întreaga Dobroge, așa încât să corespundă scopului nostru românesc, noi vom da toată munca noastră, toată conștiințiozitatea o vom pune în serviciul ei ; dar, după cum ați văzut din trecutul ei, străduințele nu vor aduce toate foloasele, dacă nu avem sprijinul d-v efectiv și neprețuit, pe care trebuie să-l avem, căci sprijinul d-v. nu se acordă nouă, nu se acordă acestui local, dar se acordă fiilor d-v., generațiunii viitoare, care trebuie împuternicită așa încât să poată susține pe umerii lor România Mare întregită, care a fost făurită și de foștii elevi ai liceului, cari au știut să cadă cu fața la dușmanul groaznic la Turtucaia, în șanțurile Mărășeștilor, ca foștii elevi Sarry, Tanta, Jipa, Dumitrescu N., Turbure Vasile, a căror memorie să fie veșnică și a căror purtare de elev și purtare română să fie exemple generației actuale.

N. T. Negulescu

profesor de șt. fizico-chimice,
fost director al liceului (1907—1918).

IV

Doamnelor și Domnilor,

D-l director al liceului mi-a făcut distinsa onoare, ca, cu această ocaziune—sărbătorirea a 25 ani dela inaugurarea liceului acestuia,—să vorbesc în numele părinților, cari au copii—elevi în această școală.—

Dați-mi voe, stimați părinți, să unesc cu această ocaziune amintirile plăcute din tinerețe, atunci când acum 25 ani părăseam băncile liceului „Matei Basarab“ din București, pentru a trece în studiile universitare, cu sentimentele maturității, acum, când sunt tatăl mai multor copii, dintre cari unul a trecut prin acest liceu, iar alții se găsesc încă învățând aci.

În adevăr, distinsul profesor universitar de atunci, Grigore Tocilescu, ne oferî în 1896 prilejul ca vreo 100 de studenți dela litere, între cari figuram și eu, alături de profesorii amintiți de predecesorii mei vorbitori: Emil Flavian și Virgil Andronescu, să vizităm Constanța. Atunci ne făcurăm o idee clară ce însemnează Dobrogea câștigată la 1877, atunci, văzurăm diferitele elemente străine, care au fost destinate a se amesteca în elementul românesc. Călătoream în scop arheologic către Adam-Clisi și furăm impresionați de testimoniile amintind pe Traian: Valul, ce-i poartă numele, și acel monument măreț dela Adam-Clisi, căruia i se zice „Tropaeum Traiani“. Dar nu puțin furăm mirați când Kemal, primarul Medgidiei, ne demonstră câtă stăruință a pus pentru biserica creștină din Medgidia: Semiluna numai eră ostilă

Socotesc dar acum, după un așezământ de atâta timp în această provincie, unde atât eu cât și d-v. am crescut și creștem copii, elevi ai școalei, că sărbătoarea de azi este înălțătoare, că inițiativa luată de a fi serbată în mod deosebit este demnă de toată lauda, și că cei 25 de ani de muncă instructivă și culturală în metropola de azi a Dobrogei a dat și va da roade sub punctul de vedere național, cultural și o cât mai mare apropiere între diferitele naționalități ce o compun.

Liceul din Constanța a fost și va trebui să continue, spre a avea un rol și mai ridicat decât al școalelor similare din țară, întrucât populația de azi are origini deosebite și deci munca profesorilor și inițiativa lor trebuie să fie mai intensă și cu mai multă prevedere.

Liceul dă directive, iar noi părinți suntem datori ca să dăm o educație potrivită instrucțiunilor profesorilor, pentru ca să dobândim astfel oameni demni și iubitori de patrie și de muncă.

Să nu fim încântați, decât atunci când fiii noștri vor dobândi cunoștințe profunde de adevăr, bine și frumos, iar nu diplome. Gândul copiilor noștri să fie numai spre calea progresului și dezvoltarea culturală sub toate modurile necesare acestei provincii, ce aparține anilor 1877, 1913 și marelui războiu actual.

Unele din vlăstarele noastre au pierit în războiu. Ei au luptat în piept cu focul sacru al națiunii noastre. Părinții să fie mângâiați, căci fiii lor aceștia au bine meritat dela Patrie și vor fi în acelaș timp un veșnic exemplu de credință și iubire de Patrie înaintea tuturor elevilor acestei instituții, pe care o serbăm.

Dar câte nu avem încă datoria să facem, pe cale culturală în Dobrogea, și la câte sacrificii trebuie să apelăm, pentruca astfel să dăm tot sprijinul necesar culturii dobrogene.

Ați auzit pe d-l director al acestui liceu, cum ne-a explicat necesitatea unui local modern pentru a servi în localitate pentru liceul ce-l sărbătorim astăzi. Negreșit, au fost și sunt încă multe dificultăți de natură morală și materială, care trebuie învinse. Să sperăm că d-v.,

care ați fost așa de însuflețiți de propunerea d-lui director, veți fi cei mai aprigi propagatori, pentru ca acest local să ia ființă cu un ceas mai înainte.

Dar tot din punct de vedere cultural, noi voim un teatru, dar pentru aceasta trebuie formați artiștii; ne trebuie reviste cu caracter local, dar ne trebuie și colaboratorii; ne trebuie cămine pentru studenți, dar pentru aceasta trebuie sacrificii mari ale concetățenilor noștri; mai ne trebuie un număr înmulțit de profesori, pentru a se face aplicațiuni practice cursurilor teoretice. Și câte și mai câte....

Deaceia, cu toții să punem umărul pentru ridicarea tuturor instituțiunilor culturale în Dobrogea și necesare pentru Dobrogea.

Mai presus de toate, se cuvine acum în acest moment solemn, să mulțumim cu profuziune tuturor profesorilor, cari, în curs de 25 de ani, s'au străduit în acest liceu, să dea cultura necesară fiilor noștri, fiilor Dobrogei; iar pentru acei profesori, cari au pierit, să le fie memoria eternă. Ei n'au pierit, căci n'au murit deplin; „non omis moriar“, zicea Horațiu și așa putem să zicem și noi și elevii despre ei. Ei sunt în sufletele noastre.

Să avem încredere în viitorul și viitorimea acestei Constanțe.

Iar voi elevi, copii ai noștri, copii ai părinților voștri, gândiți-vă cum *Mircea*, patronul vostru, a învins. Voi căutați învingerea în cultură în prima linie.

Uitați-vă afară la Marea noastră! Considerați-o la infinit! Formați-vă în gând Universul cu miile și milioanele de lumi și dirijați munca voastră, o muncă intensă, către idealul vostru și mai ales către această părticică ce se numește „Dobrogea“. Apoi uitați-vă iar la Mare: la sbuciumul și la valurile ei... Lucrați și voi la fel, combinați și alegeți... Atunci... Atunci și voi și Dobrogea, va fi fericită!

Bucur Constantinescu

Avocat. Membru în comitetul școlar al liceului.

V.

Onorat auditoriu,

Suntem la aniversarea unui sfert de veac dela începuturile acestui liceu, adevărată „alma mater“ a intelectualității în această parte a țării.

Douăzeci și cinci de generații dobrogene și-au înobilat și împodobit sufletul în acest liceu cu frumoasele daruri ale învățaturii.

Sufletul acestor generațiuni este tot așa de puternic legat de liceul „Mircea cel Bătrân“ ca și de părinții lor firești, vă rog să o credeți, pentru că v'o spunem noi, foștii elevi, cari simțim că avem din ce în ce mai potențat sentimentul acestor legături.

Fără pic de exagerare pot spune că legăturile sufletești ale foștilor elevi cu liceul lor sunt indisolubile, și dacă n'ar fi împrejurările grele ale vieții materiale, cari au îndepărtat de Constanța pe multi din foștii elevi, cu siguranță că toți ar fi de față la această solemnitate, care este în primul rând a lor, și a tuturor intelectualilor.

Noi, cu toții, cari ne bucurăm de fericirea acestei solemnități, să aducem, atât din partea noastră, cât și din a celor ce nu sunt prezenți, închinarea cuvenită acestei nobile instituțiuni și culturii, pe care o propagă.

Acest omagiu pe care-l aducem instituțiunii, se reșfrânge neapărat asupra tuturor celor ce îi dă viață, ca și asupra celor ce i-au dat viață, în trecut, cu munca și activitatea lor neobosită. Iată de ce cred că sunt în sentimentul tuturor, exprimând față de întregul corp profe-

soral al liceului cele mai calde sentimente de gratitudine, evocând în acelaș timp, memoria celor ce sunt legați de începuturile acestei școale.

Simpatia față de actualii profesori și elevi ai liceului este perfect exprimată prin imensul număr al d-v., cei cari participați la această serbare.

Cu privire la foștii profesori, și la trecut în genere, să-mi dați voe și mie să vă spun câteva cuvinte ce cred că v'ar putea interesă mai ales că vi le spun ca vechiu, cât se poate de vechiu, elev al liceului, întrucât eu fac parte din prima serie de elevi ai gimnaziului „Mircea cel Bătrân“, devenit liceul cu acelaș nume, serie care a format clasa I-a a primului an școlar 1895/1896.

Trecutul acestui liceu este destul de interesant, pentrucă pe vremuri el era unica școală secundară în metropola Dobrogei, și prin el putem avea oglinda evoluțiunii învățământului secundar de aci; totuși spre a fi în nota sentimentelor sărbătorești ce inspiră această aniversare, și spre a nu vă obosi prea mult, nu voi face decât evocarea unora din faptele acelu trecut.

Gimnaziul „Mircea cel Bătrân“, azi liceul cu acelaș nume, s'a înființat, după cum s'a mai spus, în anul 1895/1896, după desființarea unei școli normale de învățatori care funcționase trei ani, fiind prima școală românească secundară, din Constanța.

În anul școlar 1895/1896, la înființarea lui, gimnaziul a avut două clase: I-a cu 62 elevi din oraș și din județ, și a II-a cu 12 elevi dobrogeni ce absolviseră clasa I în alte părți.

Primul local al gimnaziului au fost casele din str. Rahovei colț cu stradele Mihai-Viteazul și General Jak Lahovari, luate cu chirie de stat dela niște particulari.

Ar fi fără îndoială, interesant de cunoscut numele primilor elevi; însă, din cauza războiului și a pierderii archivei, lucrul nu este posibil decât fragmentar, după memorie.

Iată numele elevilor și colegilor, de cari îmi aduc eu aminte: 1. *Andoni Vasile*, din Chiostel, azi inginer Moreni-Prahova; 2. *Bănescu Dumitru*, agricultor Perveli,

Tatlageae ; 3. *Bârzan Ion*, avocat, Constanța ; 4. *Bucur Vasile* din comuna Peștera, azi funcționar ; 5. *Bercovici Iosif*, comerciant, Constanța ; 6. *Cișmigiu Stavru*, azi avocat, București ; 7. *Costacea Octavian*, licențiat în matematici ; 8. *Cergău Constantin* din Cierâcci ; 9. *Costacea Nicolae* funcționar vamal ; 10. *Călugăru Ion*, din Constanța ; 11. *Cărpinișanu Ion*, din Constanța ; 12. *Flangea Nicolae*, șef de secție la ad-ția fin. C-ța, licențiat în drept ; 13. *Filoti Constantin*, decedat ; 14. *Frăteanu Gavril*, decedat ; 15. *Frăteanu Vasile*, funcționar ; 16. *Fotin Constantin*, din Constanța, funcționar ; 17. *Gheorghiu Ioan*, inginer ; 18. *Gheorghie Neagu*, azi funcționar ; 19. *Hurmuzi Constantin*, funcționar de bancă ; 20. **Huber Friderich**, mort ; 21. *Ioanid Alex.*, decedat ; 22. *Ionescu R. Traian*, căpitan activ ; 23. *Lambru N.* ; 24. *Mihail Dumitru*, medic militar, oculist ; 25. *Melide Cristu*, funcționar ; 26. *Marcu Pandele*, antreprenor de lucrări, Constanța ; 27. *Negrea Stan*, din Carol I ; 28. *Niciof Tiniu*, comerciant C-ța ; 29. *Niculescu Alex.*, din com. Ciamurlia de sus, județul Tulcea ; 30. **Panaïtescu Gh. Ștefan**, mort ca locotenent rezervist, în campania 1916-1918 ; 31. *Petrescu Constantin*, decedat la Roma ca student ; 32. *Perjescu Ovidiu*, judecător de ședință la tribunalul jud. Covurluii, 33. *Pleșu Valeriu* ; 34. *Popescu Ion*, din comuna Rașova, azi funcționar ; 35. *Popa Gheorghe*, azi oficer de stare civilă al orașului Constanța ; 36. *Răcuciu Dumitru*, căpitan activ ; 37. *Roesner August*, agricultor, la Horoslar, jud. C-ța ; 38. *Rizescu Dumitru*, comerciant, C-ța ; 39. *Sădeanu Paul*, decedat ; 40. *Șeitan Octavian*, inspector comercial ; 41. *Săvescu Dumitru*, din C-ța, comand. de pompieri ; 42. *Stanef Ștefan*, din Tuzla, decedat ; 43. *Șteflea D. Dumitru*, din Medgidia, agricultor ; 44. *Stănescu G. Vasile*, funcționar la portul C-ța ; 45. *Stoianovici Virgiliu*, funcționar vamal ; 46. *Stefănescu Petre*, din Caramurat, funcționar ; 47. *Târșoagă Constantin*, din com. Carol I ; 48. *Terchel Iancu* ; 49. *Tibacu Gheorghe*, funcționar ; 50. *Vasiliiu Prometeu*, comerciant, Mangalia ; 51. *Zeciu Zaharia-Lulof*, plecat

în Bulgaria ; 52. *Zelbach Artur*, marinar, căpitane de cursă lungă, în străinătate; 53. *Doicu Hristu*, plecat în Bulgaria.

După cum se vede, îmi scapă numele la aproape o treime din foștii colegi și elevi ai clasei I-a, din prima serie, cu care s'a început gimnaziul.

Dacă nu este posibilă enunțarea numelor foștilor elevi, din cauza numărului lor mare, și a sfertului de veac ce ne desparte de existența acelei clase, în schimb pot avea satisfacția de a reaminti numele tuturor profesorilor din primii patru ani școlari, făcând și câte o scurtă și expresivă caracterizare a fiecăruia, după impresiunile generale ce au făcut asupra noastră, a elevilor.

În anul școlar 1895/1896, și cel dintâiu al gimnaziului „Mircea cel Bătrân“, a fost director *Dimitrie Rădulescu*, iar ca profesori *Ioan Bănescu*, *Cristu Negoiescu*, *Nicolae Constantinescu* și *Eugeniu Smeck*.

După cum am enunțat, voi spune câte ceva despre fiecare din ei :

Dimitrie Rădulescu a funcționat ca director și profesor de matematici și științe, trei ani, până a căzut, de parte de țară, doborât de acea boală neertătoare, care lovește mai ales pe cei ce muncesc mai mult, tuberculoza.

Eră un bărbat înalt, bine făcut, blond și frumos ca un Crist.

Ca profesor, eră desăvârșit. Posedă perfect metoda de a se face ascultat și înțeles de elevi. Drept în raporturile lui de autoritate superioară față de noi elevii, asigurând cea mai regulată disciplină școlară, fără măsuri cu răsunet.

Ne devenise drag tuturor, iar când moartea nemiloasă l-a răpit, l-am regretat și plâns, alături de credincioasa lui soție, institutoarea Eufrosina D. Rădulescu, care l-a jelit întreaga sa viață. În adevăr, deși foarte tânără, când a rămas văduvă, nu s'a mai remăritat și nici nu a părăsit costumul de doliu până la mormânt.

D-nul *Ioan Bănescu* a funcționat în cei patru ani școlari, de cari vorbesc, ca profesor de geografie, fran-

ceză, religie, germană, și la orice eră nevoe, pentru că eră destul de învățat și cu dragoste de școală, iar numărul profesorilor destul de redus.

Numele lui este strâns legat, nu numai de gimnaziul „Mircea cel Bătrân“, ci de întreaga viață culturală a Dobrogei și a Constanței, în special. A fost cel dintâiu revizor școlar în Dobrogea și directorul școlii normale de învățători înființată în Constanța la anul 1893.

Avea o adevărată pasiune pentru geografie. Anumite părți din materie, cum erau locurile vechilor civilizațiuni, Egiptul cu Nilul, India, Grecia, etc., le trată cu desvoltări neprevăzute în cărțile și programele respective, dar așa de frumos și de atrăgător, încât acele cursuri, de parte de a obosi ne procurau cele mai alese plăceri intelectuale.

Într'o caracterizare succintă, se poate spune că Ioan Bănescu a fost un bun profesor, destul de învățat, autoritar în raporturile cu subordonții, dar drept, energic și foarte cinstit.

Pot spune că energia și cinstea sunt caracteristicile sale de căpetenie, întrucât și în alte domenii decât ale școlii s'a manifestat în acelaș fel.

Mă refer la viața lui politică, la primariatele lui, și în special la cel de prin anii 1905-1907, când grație energiei și autoritarismului lui s'a început și realizat cele mai însemnate lucrări edilitare din Constanța : aducerea apei dela Dunăre, uzina electrică, localul în care se află azi liceul, biserica din piața Grivița, cazinoul comunal, bulevardul de la cazinou etc. A obținut dela guvernul depe atunci, decretul regal pentru parcelarea locurilor comunei, înființând cartierul românesc, din cari a dat locuri tuturor solicitatorilor.

A împărțit mii de locuri, cari astăzi ar valora miliarde de lei, fără a lua pentru el sau pentru familia lui un singur loc.

El care a mânuit sume enorme de bani publici, a murit sărac și cinstit.

Nu a lăsat avere, dar a lăsat un nume neperitor.

D-nul *Cristu Negoescu* a fost profesor de limba română și latină. Sta mai mult la București. Venea rar și sta puțin la Constanța.

A funcționat astfel, dar numai în primul an al gimnaziului. În anii următori n'a mai fost.

D-nul *Nicolae Constantinescu* este unicul profesor, care funcționează de la începutul gimnaziului și al liceului. D-sa cu multă tragere de inimă își făcea și lecțiile d-sale și suplinea de foarte multe ori pe d. Cristu Negoescu, și pe alți profesori, când era nevoie.

I-se cuvin mulțumiri și urări să ajungă tot așa de viguros și aniversarea de o jumătate de veac a liceului.

D-nul *Eugeniu Smeck* a fost maestrul de muzică. Bun muzicant și compozitor. Constanța era un mediu prea modest pentru talentul lui. Am auzit că în urma plecării din Constanța și din țară ajunsese conducătorul orchestrei imperiale ruse.

* * *

În anul școlar 1896/1897 și cel de al doilea al gimnaziului, pe lângă vechii profesori Rădulescu, Bănescu, Constantinescu și Smeck, se adaugă următorii profesori noi: Virgil Andronescu de latină și istorie, Grigore Mălinescu de științele fizico-naturale, Octavian Pop de limba română și Dimitrie Hârlescu, maestru de caligrafie și desen.

D-nul *Virgil Andronescu*, eșit din rândurile universitare, a venit cu un mare elan pentru învățătură. — A funcționat și ca director al gimnaziului în anul 1899/900.

În vara anului 1900, sub conducerea d-sale s'a organizat o excursiune, cu tot gimnaziul, peste 150 elevi, și profesori, la Adam-Clisi, unde d-l Andronescu, — ca elev al primului epigrafist român Tocilescu, — ne-a făcut istoricul cetății și al marelui monument „*Tropaeum Trajani*“, călăuzindu-ne în vizitarea amănunțită a ruinelor existente și a săpăturilor recent făcute, cari arătau măreția monumentelor și a cetății de odinioară.

A iubit mult școala și se va vedea, în cursul acestei cuvântări, câte sacrificii a făcut pentru școală până

ce a fost răpit de politica militantă, în care după cum știți s'a ridicat la rangul de prim cetățean al orașului Constanța, și ar putea avea și altele și mai înalte.

Grigore Mălinescu, azi încetat din viață, a trăit numai pentru știință. Adânc cunoscător al științelor naturale, știa să insufle elevilor gustul pentru aceste științe, așa că lecțiile d-sale au interesat și au plăcut totdeauna.

Excursiunile botanice prin împrejurimile Constanței și cele făcute la carierele de piatră de la Canarâ pentru studierea practică a unor chestiuni geologice au fost învățături folositoare și plăcute.

Spirit modern, înțelegea relațiunile dela profesor la elevi ca niște adevărate legături de prietenie, din care se degajau în mod natural, buna cuviință și respectul datorit.

D-nul *Octavian Pop* a fost un profesor delicat și simpatic, care pe lângă învățătura corectă a limbii românești, lîndea îndeosebi la înobilarea caracterelor elevilor, la formarea de caractere, prin meșteșugita și fericita alegere a lecturilor, prin cuvântul, prin exemplul și toată activitatea lui.

D-nul *Dimitrie Hârlescu* a lăsat amintiri frumoase celor câteva serii de elevi ce le-a avut.

Talentul scrierii frumoase nu era unicul lui dar.— Era un mare maestru în desen și pictură, un adevărat artist. Sunt neuitate reușitele lui caricaturi, portretele și pânzele expuse pe timpuri, cu destulă profusiune.

* * *

În anul școlar 1897/1898 și cel de al treilea al gimnaziului, pe lângă vechii profesori despre care am vorbit, se mai adaogă d-nii : Emil Flavian, profesor de limba germană și părintele Gh. Rădulescu de religie.

D-nul *Emil Flavian*, grație metodei sale de predare și sârguinței de toate zilele, realizase minunea de a nu mai avea elevi răi în clasă. Prin excitarea simțului de demnitate personală în elevi, și prin dese extemporale ce dădea, făcea ca toți elevii fără excepție să prepare lecțiunile. Elev cu lecția nepreparată nu intră în clasă.

d-lui Flavian, pentru că eră cu siguranță descoperit prin perspicacitatea profesorului, iar în dojana firească ce urmă, eră atâta convingere despre nechibzuința celor ce perd timpul cel mai frumos și priincios de învățatură și redă așa de sugestiv tabloul viitorului celor ce se înarmează, în lupta pentru viață, cu nobilele arme ale științei și al celor ce neglijează aceasta, încât obțineă totdeauna efectul dorit, îndreptarea celui greșit.

După o funcționare de doi ani, s'a transferat în altă parte, lăsând impresiuni destul de frumoase și un exemplu de muncă și corectitudine, demn de imitat.

Părintele econom Gh. Rădulescu ne-a apărut de la început ca un iubitor pasionat al învățaturii în genere. Digresiunile ce făcea în cursul lecțiunilor sale de religie, erau niște excursiuni fermecătoare în toate domeniile științifice și artistice, care pe lângă plăcere intelectuală, provocau la ascultători și dragostea de învățatură.

Despre dragostea de școală și de știință a părintelui Gh. Rădulescu vorbește în deajuns faptul că aproape dela începuturile gimnaziului „Mircea cel Bătrân” și până astăzi, d-sa nu a mai părăsit școala.

* * *

În anul școlar 1899/1900, și cel de-al patrulea al gimnaziului, au fost aceiași profesori de mai înainte, iar ca director d-l Virgil Andronescu. Nou venit a fost numai d-l *Cernicanu*, maestru de muzică.

Sub directoratul d-lui Virgil Andronescu a eșit prima serie de absolvenți ai gimnaziului „Mircea cel Bătrân” adică prima serie de elevi cari au absolvit cele patru clase, de la clasa I-a la a IV-a în acest gimnaziu.

În amintirea acestui eveniment ne-am fotografiat în grup, cu directorul nostru d-l *Virgil Andronescu*, și ajutat de acest tablou fotografic, pe care am avut norocul să-l găsim la întoarcerea din războiu și refugiu, pot cita pe toți absolvenții în chestiune și anume: 1. *Andoni Vasile*; 2. *Bârzan Ion*; 3. *Cișmigiu Stavru*; 4. *Ciutacu Ion*; 5. *Costacea Octavian*; 6. *Costacea Ștefan*; 7. *Doicu Hristu*; 8. *Filoti Constantin*; 9. *Flan-*

gea Nicolae ; 10. Ghețu Nicolae ; 11. Huber Friedrich ; 12. Hurmuzi Constantin ; 13. Ioanovici Al. ; 14. Ioanid Alexandru ; 15. Mihail Dumitru ; 16. Niciof Tiniu ; 17. Păltineanu Virgiliu ; 18. Panaitescu Ștefan ; 19. Perjescu Ovidiu ; 20. Petrescu Constantin ; 21. Șerban Constantin ; 22. Săvescu Constantin ; 23. Stănef Ștefan ; 24. Steriu Toma ; și 25. Zeciu Zaharia.

O mențiune specială pentru dragostea de cultură se cuvine întregului corp profesoral al gimnaziului din anul școlar 1900/1901.

Profesorii de pe atunci, văzând că cea mai mare parte din absolvenții de mai sus nu vor putea urma mai departe din cauza lipsei de mijloace bănești necesare întreținerii în alte orașe cari aveau licee, — s'au oferit, în vederea înființării cursului superior de liceu, să predea gratuit cursurile, pe anul 1900/1901, la clasa V-a, și astfel a luat ființă această clasă, cu două secții : reală și modernă, sub direcția lui *Ion Bănescu*, care predă geografia și istoria.

Celelalte cursuri au fost predate de următorii d-ni profesori : *Virgil Andronescu*, limba latină ; *Octavian Pop*, limba română și franceză ; *Bogdan Ionescu*, matematicile ; *Grigore Mălinescu*, științele fizico-chimice ; *Dimitrie Hârlescu*, desemnului liniar și artistic ; *Cernicanu*, muzica și *N. Minculescu*, gimnastica, suplinind pe d-l N. Constantinescu.

În anul următor, ministerul nevoind a trece clasele V-a și VI-a în buget, liceul nu a mai putut continua.

Atunci d. Virgil Andronescu secondat de câțiva oameni de bine din localitate a luat asupra d-sale greaua sarcină de a înființa un liceu particular și școală comercială superioară.

Sarcina era cu adevărat grea, întrucât dela început se putea vedea că nu va rentă nimic materialicește.

Școala a fost instalată în casele d-lui A. Magrin de pe strada Cuza-Vodă, purtând numele de *Institutul „Mircea Vodă“*.

La această școală au conlucrat următoarele persoane : *Virgil Andronescu*, ca director și profesor de latină și

istorie ; inginer *D. Bănescu* ca profesor de matematici ; *Ioan Adam*, a predat limba și literatura română ; d-l *Ioan N. Roman*, avocat, a predat dreptul administrativ ; *Virgil Mormoceanu*, avocat, a predat dreptul comercial elevilor ce urmau școala comercială ; *Eremia Blebea* contabilitatea și merciologia ; *Gh. V. Danu*, diferite materii ; *Ion Titorianu*, muzica vocală, iar *Cilindri*, capelmaistrul muzicii regimentului 34 infanterie, a predat muzica instrumentală.

Este incontestabil că numele d-lui Virgil Andronescu este strâns legat de orașul și județul Constanța. Inceputurile acestei legături trebuie atribuite acțiunii d-sale culturale, de care v'am vorbit și prin care și-a asigurat o puternică recunoștință a generațiilor de elevi de pe timpuri, și a părinților lor.

Este necesar să o spun, spre a servi ca exemplu demn de imitat, că d-l Virgil Andronescu a lucrat pe acest tărâm cultural cu totul desinteresat, ca un adevărat idealist.

Foarte mulți din elevii institutului „Mircea-Vodă“ nu plăteau nicio taxă de frecvență. Alții plăteau sume destul de modeste, după puteri, și numai o mică minoritate plătea sume variind între 3—400 lei pe an, astfel că din aceste taxe nu putea acoperi nici cele mai sumare cheltuieli, chirie, servitori, etc. De beneficii nici vorbă nu putea fi.

Cu toate aceste greutateți, a perseverat în acțiunea începută și în anul 1904 a avut mulțumirea să vadă eșind din școala d-sale *prima serie de bacalaureați dobrogeni*, din cari cei mai mulți i-au fost elevi 7 ani de-a rândul, și mulți din ei s'au folosit așa de bine de luminile acestei școale, încât grație ei au putut trece cu cinste cele mai grele examene și pași în cele mai vestite academii din țară și din străinătate.

Spre a evidenția aceasta, vă rog să-mi dați voe să citez numele primilor bacalaureați dobrogeni, eșiți după cum am arătat mai sus din institutul „Mircea-Vodă“ în anul 1904 : 1. *Andoni Vasile*, inginer, absolvent al politehnicei din München ; 2. *Bârzan Ion*, licențiat în drept

dela universitatea din București, avocat ; 3. *Costacea I. Octavian*, licențiat în matematici dela universitatea din București ; 4. *Cișmigiu Stavru*, licențiat în drept dela universitatea din București, avocat ; 5. *Flangea Nicolae*, licențiat în drept, șef de secție la administrația financiară Constanța ; 6. *Florescu Al.*, licențiat în drept, funcționar în finanțe, Brăila ; 7. *Ghețu Nicolae*, licențiat în drept dela universitatea din București, avocat, Constanța ; 8. *Hurmuzi Constantin*, funcționar superior de bancă ; 9. *Nicolof Marin* licențiat în drept dela universitatea din București, avocat, Constanța ; 10. *Perjescu Ovidiu*, idem, judecător de ședință la tribunalul Covurlui ; 11. *Petrescu Constantin*, decedat pe când studiă arheologia la Roma ; 12. *Șerban Constantin*, decedat pe când studiă ingineria la politehnica din München ; 13. *Steriu Toma* a studiat matematicile la București ; 14. *Zeciu Zaharia Lulof* a studiat academia superioară de comerț din Leipzig.

* * *

La vreo 7--8 ani după înființarea institutului „Mircea-Vodă” s'a înființat și de către stat cursul superior la gimnaziul „Mircea cel Bătrân”, care a devenit liceul „Mircea cel Bătrân”.

De atunci încôace s'au făcut mari progrese.

Corpul profesoral a fost sporit cu titulari noi, ajungând la selectul și numerosul corp profesoral de astăzi.

Asemenea a sporit, în mod progresiv, numărul elevilor, dând tot mai mulți intelectuali și oameni de știință, provinciei și țării.

În special, observăm faptul îmbucurător că numărul elevilor, fii de țărani, este în proporție cu mult mai mare ca în trecut.

La 1900, de exemplu, între 25 de absolvenți găsim de abia trei fii de țărani : Andoni Vasile din Chiostel, Ciutacu Ion din Alibeiciair, și Ghețu Nicolae din Chiorcișmea.

Astăzi lucrurile stau cu totul altfel.

Marele adânci ale poporului dela țară au început să

ia parte, din ce în ce mai mult, și la munca intelectuală, prin numeroșii fii ce trimite la învățătură, îndreptându-se astfel cu pași siguri spre progres.

Această schimbare, în bine, se datorește necontestat gustului de învățătură care s'a infiltrat cu încetul în popor, prin sforțările primilor precursori ai culturii în Dobrogea, despre cari am vorbit, și școalei noastre.

Incheind cuvântarea mea, aduc un ultim omagiu acestei școale, liceului „Mircea cel Bătrân“, altar de cultură și lumină, în cari trăesc nădejtile noastre de mai bine, pentru viitor.

Trăiască liceul „Mircea cel Bătrân“, isvor de știință și idealism.

I. BARZAN, avocat, Constanța

MARȘUL LICEVLVI

„MIRCEA CEL BĂTRÂN”

DIN

CONSTANȚA

(COR DE BĂRBAȚI CU ACOMPANIAMENT DE PIAN)

VERSURILE DE:
T. BĂRSAN și P. IONESCU

MUZICA DE:
IOAN N. MOROZOV

MARȘAL

COR DE BĂRBAȚI

PIANO

Zbu - rați spre al - te

zări - voi ce pur tați - în suflul do - ruri sfin - te - vă în - fră

titi de-a ce las gândim - te că va-lul în - spu - mă - tei

The first system of the musical score consists of a vocal line on a single staff and a piano accompaniment on two staves. The vocal line is in a treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. The lyrics are written below the notes. The piano accompaniment features a steady eighth-note bass line and chords in the right hand.

mări pur - tati în voi dep - lin lu - bi - re-a

The second system continues the musical score. The vocal line and piano accompaniment maintain the same musical style as the first system. The lyrics continue across the measures.

dân - că de mo - si - a voi stră - si-ori când gân-dind la ma-rea cea dl

The third system concludes the musical score on this page. The vocal line and piano accompaniment follow the same pattern. The lyrics end with 'la ma-rea cea dl'. The piano part includes some dynamic markings like 'cresc.' and 'dim.'.

FINE

bas - - tră por-niti me reu în spre se nin

FINE

This system contains the first two systems of a musical score. The top system has a vocal line with lyrics and a piano accompaniment. The second system continues the piano accompaniment and includes a 'FINE' marking.

Din ăst lo-caș lu mi nă tor Hai

Din ăst lo - cas lu mi nă tor Hai

Sempre stacato

Sempre stacato

This system contains the third and fourth systems of the musical score. It features vocal lines with lyrics and piano accompaniment. The instruction 'Sempre stacato' is written below the piano part in two locations.

deți spre lar-gul viu al vie-ții vo iosi ca vântul di mi ne - - tu cîn-

deți spre lar gul viu al vie-ții vo iosi ca vîn-tul di mi ne tu cîn

This system contains the fifth and sixth systems of the musical score. It features vocal lines with lyrics and piano accompaniment.

Măi tati un imn de viață plin Pe-al
 tând un ve sel cor Măi tati un imn de via ță plin Pe-al

scoa ței sfânt și no bil prag E-un soa re pu ru re a di vin - - Tri ōci Li
 scoa ței sfânt și no bil prag E-un Soa re pu ru re a di vin Li

ce ul nos tru drag CODA
 ce ul nos tru drag Me reu mai sus!

CODA

D'A CAPO AL FINE
 E POI EODA

FESTIVALUL ȘCOLAR

dat în sala teatrului „Elpis”, Mercuri 14 Decembrie 1921
ora 9 seara, s'a alcătuit din :

Marșul liceului „Mircea cel Bătrân” de <i>I. Morozow.</i>	}	Cântate de corul liceului sub conducerea d lui <i>I. Morozow.</i> maestru de muzică
Cântecol pescarului, de <i>D. G. Kiriac.</i>		
Fata de păstor, de <i>T. Teodorescu.</i>		
Marșul regilor magi, de Bizet.		
Trei păstori, melodie populară.		
„Despot Vodă” de <i>V. Alexandri</i>	}	Despot Vodă. . . <i>Filip Vasile</i> clasa VIII
Actul II. Tabloul II.		
„Lăutarul din Cremona” de <i>François Coppée</i> :		
Tadeo Ferrari (maestru de vioară) . . .	<i>Papadat D. tru</i> cl. VII	
Gianina, fiica lui	D. ra <i>Lucia Mihăileanu</i>	
Sandro {	lucrători . . . . . <i>Bârzan Nicolae</i> cl. VII	
Filippo {	. . . . . <i>Ionescu Petre</i> , cl. VII	
Pesele jucate sub conducerea d lui <i>Gh. Carp</i> maestru de desen		
Recitări : Poezii originale de elevii <i>Bârzan Nicolae</i> și <i>Ionescu Petre</i> din cl. VII a.		

Lista de profesorii gimnaziului „Mircea cel Bătrân“ dela 1896—1906

1. † *Demetru Rădulescu*, licențiat în matematici, prof. de matematici și șt. naturale, fost prof. la șc. normală dela 1893—1896, iar la gimnaziu dela 1896—1899 Noembrie 2. *Director al gimnaziului*.

2. *Cristu Negoescu*, licențiat în litere, profesor de l. română și istorie, numit în 1896. Transferat.

3. † *Ion Bănescu*, absolv. al facult. litere din Berlin, prof. de geografie și istorie. A fost revizor școlar dela anexarea Dobrogei până la 1890. Director al școalei normale (1893—96). *Director al gimnaziului în mai multe rânduri*. Primar al orașului Constanța.

4. *Econom. Gh. Rădulescu*, numit în Oct. 1898. Profesor de religie până în prezent.

5. *Virgil Andronescu*, licențiat în litere, prof. de l. latină, română și istorie, *director al gimnaziului (1899—1900)*. Director proprietar al liceului particular „Mircea Vodă“.

6. † *Gh. V. Danu*, prof. de l. franceză și germană, numit în Oct. 1901. Decedat la Iași în timpul războiului.

7. *Ostavian Pop*, licențiat în litere, numit în Noembrie 1897. Prof. de l. română și în general de partea literară.

8. † *Grigore Mălinescu*, licențiat în șt. fizico-naturale dela Geneva, prof. de șt. naturale, fizico-chimice și l. franceză, numit în Sept. 1897. Decedat puțin înainte războiului.

9. *Stefan Popa*, lic. teologie, prof. de religie (1901). 10. *Emil Flavian*, lic. litere, prof. l. germană (1899—1901) Permutat; 11. *Emanuel Mihăilescu*, lic. teologie, prof. religie (1899);

12, *Dem Naum* dipl. șc. poduri șosele supl. prof. matematici (1899 - 1900); 13. *Bogdan Ionescu*, lic. matematici, prof. matem. numit în Sept. 1902 *director* al gimnaziului. Transferat; 14. *Diaconul Petrovici*, l.c. teologie, prof. religie (1900).

15. † *Ion Adam* doctor drept Bruxelles prof. română, drept (numit în Sept. 1901); 16. *C. Niculescu Slavea*, lic. șt. naturale, (numit 1902), transferat; 17. *I. Kirilă*, lic. matematici; 18. *Ioan Fodor*, lic. matematici, prof. de matematici, geografie, *director* al gimnaziului. (Transferat aici în 1902 de la Vaslui); 19. *M. V. Dumitrescu* lic. litere prof. istorie, numit Sept. 1902, *director* al gimn. transferat; 20. † *Vasile Dimitrescu* lic. istorie, prof. de istorie și geografie *director* al gimnaziului (1902—1903). Căzut în luptele din Dobrogea în Sept. 1916; 21. † *Simion Vasiliu*, lic. litere, prof. l. latină; 22. Preot *G. V. Niculescu*, lic. teologie, prof. de religie; 23. *Preot I. Grigorescu* lic. teologie, prof. religie (1904); 24. *Ion Albinetz*, lic. litere prof. l. franceză (Sept. 1905); 25. *N. T. Negulescu* lic. șt. fizico-chimice, prof. de șt. fizico-chimice, naturale, igiena și matematici (din 1903 fără întrerupere până în prezent); 26. *Hristian N. Ţupa*, lic. în litere, prof. de l. latină, română, istorie (1905); 27. *N. Constantinescu-Pană* diplomat al soc. tir București acad. educație fizică Viena, Berlin maestru de gimnastică, din 1896 până azi. De la 1895 - 96 a fost la șc. normală, maestru de gimnastică și pedagog; 28. † *Eugeniu Zmeck* diplom. conservator Viena, București, maestru de muzică (1896—1899); 29. *Dem. Hârlescu*, diplom. școala de belle-arte Iași; acad. pictură München, maestru de desen și caligrafie (numit în 1897); 30. *C. Cernicanu* dipl. conservator maestru muzică, transferat; 31. *N. Simionescu*, maestru de muzică (1901); 32. *Otto Wegner*, dipl. conservator Viena, maestru, muzică; 33. *Ion Baston*, dipl. cons. Iași, maestru de muzică, din 1905 până azi; 34. *Locot. Côtuncanu* din marină, prof. de l. italiană în 1900; 35. *Gh. Cristodorescu*, lic. șt. comerciale Anvers, prof. contabilitate la secția comercială; 36. † *Ion Nedovicianu*, dipl. al șc. comercială București, prof. de corespondența română și franceză; 37. *Emil Brancovici*, actualmente prof. la acad. comercială București prof. de productologie; 38. † *Virgil Mormocianu*, lic. drept, prof. de legislația comercială; 39. † *Eugen Ceaur Aslan*, prof. supl. l. franceză; 40. † *N. Constantinescu*, de-

senator serv. tehnic județean, maestru de desen și caligrafie ucis într'un accident de C. F. R.

Secretari au fost : *N. Constantinescu Pană*, în timpul directoratului lui Ion Bănescu, *M. Dumitrescu*, *Bogdan Ionescu* și *N. T. Negulescu*. *Otto Wagner* în 1904—1905 ; *D. Hârlescu*, în 1903—1904 ; *Ion Baston*, în timpul directoratului d-lui I. Fodor.

Profesorii de la 1906—1916

1. *Econom. Gh. Rădulescu*, 2. *Ion Benteiu*, 3. *Grigore Roșu*, 4. *Jules Berbier*, 5. *C-tin Lăzărescu*, 6. *Const. Mureșanu*, 7. *Gh. Coriolan*, 8. *Ion Fodor*, 9. *Gh. Balaban*, 10. *N. T. Negulescu*, 11. *Al. C. Alexandrescu*, 12. *Gh. Carp*, 13. *Ion Baston*, 14. *N. Constantinescu Pană*.

În afară de acești profesori, cari și actualmente sunt în funcțiune (v. mai jos), în intervalul dela 1906—1916, au mai funcționat următorii : 15. *Marin Lișcu*, profesor de l. latină, aproape tot timpul detașat ; 16. *Hristian N. Țapu*, prof. de l. latină și istorie ; 17. *Paul Dan*, prof. de l. latină ; 18. *Preotul Pal*, prof. de l. latină și germană ; 19. *Eugen Dinescu*, prof. de l. latină ; 20. † *T. Zamfirescu*, prof. de l. latină și română ; 21. *Vasile Greciuc*, prof. de l. latină ; 22. *Victor Balș*, prof. de l. franceză ; 23. *N. Tănăsescu*, prof. de l. franceză ; 24. *Gh. V. Danu*, prof. de l. germană și franceză ; 25. *Emil Cașolțeanu*, prof. de l. germană. Transferat ; 26. *Mihail Pârvu*, prof. de l. germană ; 27. *Nico'ae Orghidan*, profesor de l. germană (1909—1912), acum director de liceu, Brașov. Transferat ; 28. *C. Cruțescu* prof. de l. franceză ; 29. *N. Tabacovici*, prof. de matematici (tot timpul în concediu) ; 30. *Octavian Costacea*, prof. de matematici ; 31. *I. Crăciunescu*, profesor de matematici ; 32. *C. K. Ionescu*, prof. de matematici, acum director de liceu, Brașov. Transferat ; 33. *V. Alaci*, prof. de matematici, acum prof. de politehnică Timișoara. 34. *Nicolae Borș*, prof. șt. fizico-chimice. Transferat ; 35. *N. N. Botez*, prof. fizico-chimice. Transferat în 1920 la Bacău ; 36. *O. Mironescu*, prof. de șt. naturale, acum la șc. normală ; 37. *G. D. Petrescu*, profesor de istorie, titular la șc. normală ; 38. † *Dr. Gh. Rusovici*, prof. de igienă ; 39. † *D. tru Constantinescu*, prof. de contabilitate ; 40. *Moisescu*, maestru de desen și caligrafie ; 41. *N. Constantinescu*, maestru de desen și caligrafie ; 42. † *Ion Nedoviceanu*, prof. de contabilitate și birou comercial.

Director : *N. T. Negulescu*, (1907—1918).

Secretari în timpul directoratului d-lui *N. T. Negulescu* au fost : *C. Truțescu* și *Hristian Țapu* în 1907—1908 ; *Gh. Carp* în 1908—1910 ; *Gh. Coriolan*, în 1910—1912 ; *Gh. V. Danu*, 1912—1917.

Din foștii elevi ai gimnaziului și liceului „Mircea cel Bătrân“¹⁾.

Colonel Corneliu C. Negulescu ; Căpitan I. G. Păpaianopol ; Sarry N. Sotr, comerciant ; Constantinescu D. Ion, avocat, București ; Goldstein I. David, studii comerciale Viena, comerciant ; Bujes Marcu, funcționar de bancă ; † Ioanid Alexandru ; Ioanovici V. Nicolae, funcț. comercial ; Mihail D. Dimitrie, doctor ; Budeanu H. Ilie, funcționar ; Costacea I. Nicolae, funcționar ; Frangopol R. Dumitru, doctor chimist ; Hagi Gheorghiu A. Const., comerciant în Berlin ; Heck C. Carol, antreprenor ; Israel A. Solomon, comerciant-industriș ; Verzeanu, funcț. la silozuri ; Iordăchescu I. Teodor, avocat, director de ziar în București ; † Marcat S. Ioan ; Marcu V. Pandeli, antreprenor de lucrări ; Marinescu I. Ilie, ofițer ; Locot. Colonel Mihail D. Gheorghe ; † Mocanu I. Vasile ; Papadopol N. Dionisie, comerciant, Ploești ; Postelnicu M. Ion, contabil, București ; † Potamian Plutarh ; Mocanu S. Petru, inginer, Constanța ; Pleșu T. Valeriu, directorul unei fabrici în Franța ; Stoianovici S. Virgiliu, funcț. ; Cișmigiu Stavru, avocat ; Abramovici D. Leon, comerciant ; Borcea Ion, funcționar ; Cârstea I. Toma, maior ; Cișmigiu V. Arghir, funcț. comercial ; Constantinidi S. Gh., funcționar poștă ; Dimitriu E. Alex., funcț. camera de comerț ; Duma I. Gheorghe, avocat ; † Kevorkian Kevork ; Lăzărescu D. Traian, magisirat ; Margulis N. Avram, director de bancă, Brăila ; Rigani A. Al., proprietar, București ; Teodoru Armenag, avocat ; Păltineanu L. Virgil, ofițer ; Cergău N. Const., ad-tor locot. ; Pletea G. Dimitrie, ofițer jandarmerie.

1). Datele în privința carierii foștilor elevi sunt luate din informațiuni orale.

Adler H. Iulius, director de bancă ; Berberianu I. Vintilă, avocat ; Cornea G. Emil, avocat ; Cossini A. Iosif, funcționar ; Golea P. Victor, proprietar-comerciant, Medgidia ; Manguiani N. Haralambie, comerciant ; Ionescu R. Grigore, ofițer ; Micșunescu D. Aurel, contabil-cassier ; Marinescu P. Const., funcț. comercial ; Negoescu Alex., doctor ; Panaitescu D. Leon, avocat ; Perjescu N. Nicolae, funcționar ; Pop P. Alexandru, funcț. bancă ; Roman I. Bonifaciu, director în ministerul muncii ; Ștefănescu I. Nicolae, căpitan de artilerie ; Varabief N. Emanoil, funcț. ; Șteflea D. Ilie, maior.

Antonescu D. Ion, ofițer marina comercială ; Arhire V. Ion, funcționar, c. f. r. ; Teodorescu I. Nicolae, telegrafist t. f. f. ; H. Dieran, abs. acad. com., Anvers, cerealist ; Coadă G. Neacșu, funcționar bancă ; Stoian G. Ion, magistrat ; Cominovică C. Anton, inspector minist. muncii ; Constantinescu E. Spiro, funcționar bancă ; Cornea Gh. Ion, doctor în Chișinău ; Frangopol R. Stavro, comerc., Constanța ; Lazar P. Gheorghe, funcț. admin. financiară ; Limbidi S. Panait, comerciant ; † Malcoci Petrescu Al., avocat ; Malcoci Petrescu Ion, căpitan de marină ; Mărculescu D. Marcu (Marcu D. Marcu), ofițer marina comercială ; Mihăilescu P. Petru, farmacist, Medgidia ; Popovici I. Romulus, ofițer ; Răiculeanu I. Nicolae, funcț. bancă ; † Ronciu G. Iosif, comerc. ; Sibiceanu Gh. Mihail, funcț. comercial ; Șeitan O. Alex., avocat ; † Vârnav Sc. Petru ; Postelnicu M. Marin, avocat.

Companeitz M. Moise, comerciant ; Ichim I. Ion, ofițer ; Nicolaescu D. Aurel, ofițer ; Secceanu I. Alex., funcț. bancă ; Gruber Otto, industriaș ; † Dussi C. Vasile, ofițer ; Fayon Isac, comerciant ; Adler Alex., funcț. bancă ; Gheorghiu Ștefan, agronom ; Ghimpețeanu V. Gheorghe, funcț. bancă ; Marcarian Haic, comerciant ; Popa Nicolae, agricultor ; Radu Panait, comerciant ; Ralea Dumitru, silvicultor ; Răiculeanu G., funcționar ; Tunaru Gh., funcționar ; Stoianovici Alex., doctor ; † Navon Israel, † Cazilof Vasile.

Aldea Ion, doctor ; † Aznavorian Karechin ; Banciu Ion, agricultor ; † Aznavorian Garabet, chimist ; Bujes

Leon, funcț. bancă ; Diaconescu Ion, ofițer, lic. în drept ; Eranosian Eranos, comerciant ; Figuli Aurel, ofițer ; Gabai Iacob, comerciant ; Frimu Tiberiu, ofițer adm. ; Navon Israel, comerciant ; † Jean Victor, ofițer ; Virgil Ionescu, inginer ; Sălăgeanu Aurel, inginer ; Tomasian Arșag, abs. șc. comerc. superioară ; Gheorghiu A. Pannait, funcționar.

Bănescu D. Constantin, inginer ; Berberianu Ion, farmacist ; Busuiocescu Ion, funcț. poștă ; Marinescu V. Alex., ofițer ; Mastero N. Alex., ofițer artilerie ; Preda M. Stoica, funcț. bancă ; † Rădulescu G. Pompiliu, abs. secția comercială ; Tibacu S. Const., funcț. superior ; Topor Zainea, director federala bănc. populare ; Zelechovschy M. Mihail, telegrafist, telegr. f. fir.

Agricola Edmond, ofițer ; Bercovici B. Marcu, comerciant ; Budeanu ofițer ; Frangopol Cristu, comerciant ; Georgescu S. Ștefan, ofițer ; Grigorescu P. Corneliu, ofițer artilerie ; Grigoriu Mihail, fost magistrat ; Itigan V. Aurel, ofițer artilerie ; Luca M. Cristea, stud. comerc. superioare ; Moțoi Voicu, agricultor ; Radu P. Lazăr, stud. comerc., Sănătescu Iulius, ofițer ; † Sellim I. Mihail, stud. medicină.

Grigorescu Horia, doctor în drept, avocat ; Jugănaru Enache, căpitan ; Keșișian Nazaret, ofițer ; Marinescu Nicolae, studii politehnice, Paris ; Mazilescu Marin, conferențiar, acad. comercială, București ; Mihail D. Vasile, căpitan artilerie ; Georgescu Vladimir, căpitan de mariaă ; Frații Ventura, unul director de stabil. de arte grafice, București, cellalt director instit. financiară ; doctor maior Vasiliu T. Gh. ; ofițer de marină comercială, Vasiliu T. D-tru ; Popescu, magistrat, Galați ; Suditu, agricultor ; Mihail, agricultor.

Ion N. Bârzan, avocat ; N. Ghețu, avocat ; Cristodorescu, avocat, București ; Coțanis, director de bancă ; Aznavorian Hurmuz, avocat, București, doctor în drept din Paris ; Const. Bălăvică, avocat Ismail ; Solari Edilio, agent vapoare ; Magrin Martial, avocat ; Ion Sadoveanu, literat ; Grigoriu, comerciant ; Hurmuzi, director de bancă ; Rîzescu, comerciant ; Căpitan Gh. Rădulescu ; Locot.

Mănăilă S. Ion ; Locot. Mândrescu ; Locot. Berceanu, reg. vânători ; Locot. Voinescu G. ; Locot. C. Remencu ; Locot. Jinga ; Nic. Flangea, șef de secție admin. financiară ; Șt. Costacea, șef serviciu statistic prefectură ; N. Costacea, soc. construcții, București ; Octavian Costacea, oficiant superior, poștă, lic. în matematici ; Gabrovanu Ion, funcț. constr. portului ; ofițer adm. Haret Dumitru ; Cochino Pascale, inginer de mine ; Teodorescu G., avocat ; Vlad G., antreprenor ; Focșa M. Ion, secretar g-ral al primăriei ; G. Cosma, proprietar, Constanța.

Ovidiu Perjescu, magistrat Galați ; † Friedrich Huber, contabil ; † Ștefan Panaitescu, ofițer, mort în războiu ; Pandele Marcu, proprietar ; Cornățeanu D. C-tin, licențiat în șt. fizico-chimice, profesor ; Mangoianu Ion, stud. politehnică ; Baer C. Ioan, idem ; Dascalopol Xenofon, idem ; Oprescu Alex., stud. medicină ; Mitacu Stelian, stud. medicină ; Șteflea Alex., lic. drept ; Alecu Dan, lic. drept ; Nicolaescu Ovidiu, lic. drept ; Vulcan Virgiliu, stud. drept ; Bădulescu Vasile, lic. matematici ; Niculescu C-tin, silvicultură ; Frenkian Aram, stud. filosofie.

Negoescu Gh., conductor ; Varsan Buhor, comerc. ; Văleanu M. Octavian, doctor în șt. econ. și comere. din Italia ; Vulcan Anibal, ofițer ; Marinescu Cezar, ofițer ; Nicolau D. Const., lic. drept ; Dușan, director de bancă ; Balian Ovanez, funcț. comere. ; Diaconescu Aurelian, avocat, publicist în Galați ; Macri F. Ioan, funcț. de bancă ; † Mihăilescu C. Const., ofițer, căzut în luptele dela Tisa ; Putinică Mircea, funcț. bancă ; † Anghelescu N. Temelie, căzut în războiu ; † Avram St. Ion, ofițer ; Berevici A. Avram, funcț. comercial ; Goldenberg Jacques, comerc. ; Ionescu C. Vitelius, funcț. poștă ; Jipa N. Ivanciu, lic. șt. fizico-chimice ; Morfi Paul, ofițer ; Rainu Gh. Petru, funcț. ; Rațiu Ciprian, avocat ; † Teodor P. Gh. ; Mușat Gh., funcționar bancă.

Botea N. Ion, ofițer ; Ciprut Marcel, comerc., casă de schimb ; Ciupercescu Mircea, stud. fizico-chimice ; Cristescu Gh. Gh., ofițer ; Diaconescu N. Nicolae, ofițer de marină comercială ; Ghișa Const., funcț. poștă.

Badea Alex., ofițer ; † Blebea I. Dariu, stud. silvicultură ; Ștefănescu C-tin, ofițer artilerie ; Berberianu I. Ulpian Traian, avocat ; Tugui Aldea, ofițer ; Grigorescu G. Ion, ofițer ; Ghițescu N. Mihai, ofițer ; † Șerbănescu N. Constantin, funcț. poștă ; Cialicu Eugen, stud. med. ; Cominoviei G., ofițer ; Cristescu G. Mihail, ofițer ; Economu Vasile, abs. acad. comercială ; Dratzky I. Al., ziarist ; Mathis Alfred, funcț. bancă ; Bercoviei A. Plopul, avocat, ziarist ; † Sasu Gh., mort în luptele dela Mărrășești ; Vasilescu, directorul sucursalei banca Marmarosch, București.

Inginer Drogianu S Aloman ; inginer Gheorghiu, profesor la șc. politehnică, București ; maior Dobrescu în Constanța ; maior Epam. Arghiropol ; Jianu, lic. fizico-chimice, director de fabrică.

Sculptorul Ion Jalea din Biulbiul, jud. Constanța, atelier de sculptură la Paris. A perdut o mână în războiu.

Nicolae Petru, avocat ; Alex. Gheorghiu, intrepr. comerciale, a dat continuu concurs la șezătorile liceului. Fratele său Gheorghiu, director de bancă, Bazargic *).

Dat'e statistice : Absolvenți ai gimnaziului

1. Dela 1904—1913, gimnaziul a dat în total 209 absolvenți, din cari :

34 s'au făcut militari.

63 comercianți.

4 avocați.

3 conductori.

17 funcționari mici.

16 agricultori.

1 meserii.

22 au continuat liceul, secția reală.

22 " " " modernă.

4 studenți drept.

1 școala normală.

21 necunoscuți.

1 decedat.

209

*) V. și lista dela pag. 40, 46 și pag. 48.

Absolvenții secției comerciale depe lângă gimnaziu ¹⁾.

1903-1904

1. Marinescu P. Constantin.
2. Micșunescu Aurel.
3. Mușat Gheorghe
4. Ștefănescu I. Nicolae.

1904-1905

1. Arhire V. Ion	1887	Valea Rea jud. Vaslui
2. Basarabeanu Ion Melidon	1883	Brăila
3. Basarabeanu Mihail Vasile	1886	Brăila
4. Coadă Gh. Neacșu		
5. Constantinescu E. Spiro		
6. Dascalopol Trășibul	1883	Oltenița
7. Frangopol R. Stavru		
8. Gruber Otto	1888	Constanța
9. Jerca Șt. Ion	1884	Godinești, jud. Gorj
10. Lazăr P. Gheorghe	1887	Niculești, jud. R. Sărat
11. Lîmbidi S. Panait		
12. Popescu Iosif Ion	1884	Căineni jud. Vâlcea
13. Răiculeanu I. Nicolae	1888	Sinaia
14. † Ronciu Gh. Iosef		
15. Varabief N. Emanuel		
16. Ventura I. Edmond		

1907-1908

1. Brancovici Alexandru
2. Coțanis Hurmuz
3. Gheorghiu A. Panait 1892 Constanța
4. Jerca Gheorghe
5. Vasilof Vladimir

1). Datele privitoare la absolvenții secției comerciale sunt extrase din matricolele școlii. În coloana 2-a, se arată locul și anul nașterii.

1909-1910

1. Adler Ch Alexandru	1892	Brăila
2 Adler Ch. Bernhardt	1894	Brăila
3 Bujes M. Leon	1893	Constanța
4 Ghimpețeanu V. Gheorghe	1892	Călărași
5. Navon H. Israel	1892	Constanța
6. Radu P. Panait	1891	Uscüp, Macedonia
7. Schmitzer Arnold	1889	Galați

1910-1911¹⁾

Banciu Ion	1893	Satulung, jud. Brașov
† Diamandopol N. Aristotel	1894	Tuzla, jud. Constanța
Dușan I. Ioan	1895	Galați
Feldman M. Ezar	1895	Jurilofca, jud. Tulcea
Filip I Remus	1893	Constanța
Frangopol N. Cristu	1892	Constanța
Simion Ioan	1892	Constanța
Sulică I. Corneliu	1893	Ograda, jud. Ialomița
Buricescu Vasile	1891	Cocargea, jud. Ialomița
Cazilof Chiru	1890	Constanța
Frimu M. Tiberiu	1893	Constanța
Macri S. Victor	1892	București
Miron Gheorghe	1892	Țepu, jud. Tecuci
Popescu D. Dumitru	1892	Drăgășani, jud. Vâlcea
Preda M. Stoica	1892	Tășpunar, jud. Constanța
† Rădulescu G. Pompiliu	1892	București
Scut N. Petru	1891	Cicrâcci, jud. Constanța
Toma P. Nicolae	1891	Grădiștea de sus, R.-Sărat
Topor M. Zainea	1891	Șiriu, jud. Constanța ¹⁾

---

1). Absolvenții licenței sunt arătați mai jos.

Liceul în timpul războiului

14 August 1916—1 Decembrie 1918

În timpul războiului, liceul a fost transformat în spital militar, iar după 9 Octombrie, data căderii oraşului, a devenit spital militar german. Unii profesori au luptat pe front, sau au fost mobilizaţi la diferite unităţi şi servicii ale armatei ; alţii au făcut servicii la censura poştei sau la spitale. Se propunea deschiderea liceului în localul şcolii primare No. 1 (cursuri de jumătate zi). Frontul de luptă apropiându-se tot mai de mult de oraş, expus în acelaş timp continuilor atacuri de aeroplan, cursuri nu s'au mai putut ţine. Elevii cercetaşi şi-au îndeplinit menirea cu adevărat devotament, iar unii şi-au dat viaţa în slujba datoriei ¹⁾. Pe la începutul lui Octombrie, situaţia deveni tot mai critică. Violenta bombardare din aeroplan, în dimineaţa de Joi 6 Octombrie, era ca o prevestire a înverşunatelor asalturi pentru cucerirea Constanţei. După primele valuri de pîrbeji dela începutul lui Septembrie, acum reîncepe exodul întregii populaţii. Cu mare greutate se salvează matricolele şi o parte din arhivă, cari sunt pornite cu o căruţă spre Hârşova. Vineri frontul se apropie şi mai mult de oraş. Sâmbătă pleacă toţi profesorii. Ziua următoare, Duminică 9 Octombrie 1916, Constanţa este ocupată de năvălitori.

Iată situaţia corpului didactic al liceului în decursul războiului :

- Econom. Gh. Rădulescu*, profesor de religie, refugiat la Brăila și înapoiat la Constanța.
- Ion Benteoiu*, profesor de l. română, mobilizat la censura poștală, apoi profesor la liceul din Huși. Inspector școlar dela 15 Iulie 1918—1 Decembrie 1918,
- Marin Lișcu*, prof. de l. latină, mobilizat.
- Gr. Roșu*, prof. de l. latină, mobilizat.
- Const. Lăzărescu*, profesor de l. latină, mobilizat.
- Jules Berbier*, prof. de l. franceză, mobilizat la censura poștei, apoi profesor la liceul din Huși, mobilizat la marea legiune a cercetașilor.
- Const. Mureșanu*, profesor de l. germană, mobilizat.
- Gh. Coriolan*, profesor de istorie, mobilizat la censura poștei, apoi profesor la liceul din Galați (până în Mai 1917) și la liceul din Huși. Mobilizat la spital în Huși.
- G. D. Petrescu*, profesor de istorie, titular la șc. normală, mobilizat la censura militară din Iași.
- I. Fodor*, profesor de geografie, mobilizat la spital de răniți, Iași, profesor la liceul internat din Iași.
- Gh. Balaban*, prof. de matematici, mobilizat.
- V. Alaci*, profesor de matematici, profesor în Iași.
- N. T. Negulescu*, directorul liceului, prof. de șt. fizico-chimice, mobilizat.
- N. Borș*, prof. de șt. fizico-chimice, mobilizat.
- Al. C. Alexandrescu*, prof. de șt. naturale, mobilizat la direcția stabilimentelor de artilerie.
- O. Mironescu*, prof. de șt. naturale, mobilizat, rănit în luptele dela Turtucaia.
- Gh. Carp*, maestru de desen și caligrafie, administrator al spitalului dela Palace Hotel, refugiat la Focșani și înapoiat la Constanța.
- N. Constantinescu*, maestru de desen, mobilizat la legiunea cercetașilor Iași și la censura Vaslui.
- Ion Baston*, maestru de muzică, secretar, refugiat la Kiev cu autorizația ministerului instrucției.
- † *Gh. V. Danu*, prof. suplinitor, secretar, mort în Iași.

† *D-tru Constantinescu*, prof. suplinitor de contabilitate, ucis de aeroplan în București.

N. Constantinescu-Pană, maestru de gimnastică, mobilizat ca comandant al cohorței de cercetași „Ovidiu” până la 9 Octombrie 1916, apoi la reg. 74 Brăila și în urmă ca comandant al cohorței cercetașilor refugiați din jud. Covurlui cu sediul la Galați.

Elevii s’au refugiat cei mai mulți împreună cu părinții lor în Muntenia și mai ales în Moldova, urmând cursurile la diferite licee. Alții au plecat ca cercetași, continuând a aduce servicii prețioase țării.

În afară de profesori, numeroși elevi și foști elevi ai liceului au luptat pe diferite fronturi; unii au fost răniți, alții și-au dat tributul vieții pentru țară ¹⁾.

În Constanța, din Oct. 1916 până în Ianuarie 1919, n’a funcționat nicio clasă de liceu.

---

1) (V. mai sus pag. 9 și 10).

ncercare de a redeschide liceul în 1918

Părinții elevilor, luând înțelegere cu mine și cu părintele econom Gh. Rădulescu, au cerut reînființarea gimnaziului. Primarul de atunci E. Papentin a luat în considerație cererea și ne-a convocat la primărie pentru a-l consulta. Corpul didactic propus era următorul: *econom Gh. Rădulescu*; *preot I. Grigorescu*; *d-na și d-nul Theorghidi*, foști profesori la Tulcea; *d-nul Calafeteanu*, profesor la Tulcea și care, în acel moment fiind oștatic în Bulgaria, ceream să fie liberat; *d-na Roată*, licențiată în litere; *d-ra Sterescu*, licențiată în farmacie; *d-nul Gh. Carp*, profesor la liceu. Am făcut o distribuție a materialelor, am găsit pe str. Rahovei local pentru 4 clase și o încăpătoare pentru director. S'a comandat mobilierul: bănci, scaune, mese, table etc. D-l Calafeteanu, fiind liberat de Bulgaria, a avut permisiunea de a se duce la București să cumpere cărțile necesare pentru numărul de elevi ce se înscriseseră la primăria germană. Cărți și rechizite școlare pentru gimnaziu și școale primare au sosit, fiind cumpărate de primărie. Se făcea vânzarea în detaliu la casa comunală. Deschiderea gimnaziului era hotărâtă pe ziua de 1 Februarie 1918.

În același timp, s'a preparat o reprezentație cu elemente românești și germane ce urma să se dea în folașul cantinei pentru familiile luptătorilor, ce era condusă de mine și controlată de econom. Gh. Rădulescu și de primărie. Dela acea cantină luau mâncare și elevii rămași acolo. Programul reprezentației era compus din :

Canto, arii românești, de d-ra *Gheorghiu* și d-ra *V. Buzdugan*; piesa: „Sărutarea”, comedie feerică într'un act de *Th. Banville*, trad. de H. Lecca, jucată de d-rele *Manolescu* și *Stöger*. În seara reprezentației, cam la al doilea număr din program, apar în sală un grup de civili, tineri bulgari, cari încep să fluere și să strige: „Foc!”, „Jos Români!”, „afară Români!”. S'au luat grabnice măsuri, au fost arestați, și ordinea restabilită; reprezentația și-a urmat cursul. Represaliile contra Bulgarilor fiind cam aspre și ei reclamând cartierului general Mackensen, au obținut satisfacție. Nu s'a mai permis nici o serbare românească. Primarul Papentin a fost permutat, iar gimnaziul nu s'a mai deschis. Materialul făcut, bănci, table, etc. s'au dat pentru școalele primare. Cărțile le vindea primăria elevilor, cari se preparau în particular. Și în 1918, când s'au reintors autoritățile românești și s'a redeschis liceul, elevii tot mai găseau cărți la primărie.

Pentru acțiunea noastră românească, părintele Rădulescu și cu mine eram urâți de Bulgari, amenințați și insultați. Reclamând autorităților germane, am fost luați sub protecția siguranței germane și nu ni s'a mai întâmplat nimic.

GH. CARP

Maestru de desen și caligrafie

Liceul dela 1 Decembrie 1918 până în 1920

La 1 Decembrie 1918, autoritățile românești pun din nou piciorul în Constanța. Pentru ca să se redeschidă liceul mai trebuia să treacă câțva timp din cauză că localul era ruinat, și profesorii și elevii refugiați nu s'au putut întoarce decât treptat, din cauza greutăților călătoriei pe C. F. R. Călătoria pentru ei cu familie și cu bagaje în vagoane de marfă dură cu săptămânile. În locul d-lui N. T. Negulescu, numit prefect al județului Constanța, direcția este încredințată d-lui *Const. Lăzărescu*, profesor de limba franceză.

Până să se poată întoarce în Constanța d-l Lăzărescu, în acel timp detașat la școala militară dela mănăstirea Dealului, afacerile direcțiunii au fost girate de *econom. Gh. Rădulescu*, iar secretar a fost d-l *Gh. Carp*, maestru de desen și caligrafie.

Starea localului era cât se poate de rea. S'au scos 130 căruțe gunoi, în care s'a găsit cadavrul unui om. Locuința directorului era inundată de apă; zidurile murdare, acoperișul clădirii stricat. Ferestrele lipseau aproape toate.

S'au găsit numai 7--8 băci stricate în pivniță. Câteva din aparatele și mașinele laboratorului erau trântite în pod și stricate; cele mai prețioase dispărute. Pentru recăpătarea cinematografului, directorul a purtat un lung proces cu usurpatorii lui. Biblioteca fără cărți, iar câteva dulapuri goale erau stricate. Tevăria de plumb, ivărele de alamă, soneria, toate lipseau.

S'au deschis cursurile la 23 Ianuarie 1919 și s'au încheiat la 1 Iulie. Școala a început cu lipsă de mobilier : Peste 20 elevi stăteau în picioare în clasa I-a. Cu cărțile și caetele în mână stau răzimați de ziduri dela 8—12 $\frac{1}{2}$, adesea făcând o singură sau 2 ore de curs, fiindcă eră lipsă de profesori, lipsă de manuale, lipsă de clase suficiente.

Orarul eră dela 8—1, cu oă de curs de 50 m. In acelaș local a ținut cursuri și școala normală de băeți dela 2—7 p. m.

Lipsa manualelor a îngreuiat mersul școalei. S'a lucrat după ediții vechi. Câteodată școlarii dintr'o clasă aveau edițiuni diferite, ceea ce eră un imens inconvenient mai ales la obiectele, la cari lecțiunile se bazau pe urmărirea unui text.

Societatea „I. L. Carageale“ a elevilor și-a reînceput șezătorile, pe cari le-a continuat în toate Duminicile.

Echipa de foot-ball a elevilor liceului a învins cu ocazia unui match echipa ofițerilor francezi. Din taxele de intrare s'au realizat lei 1227,50.

La 8 Mai 1919 cursurile au fost suspendate, școalele și profesorii luând parte la primirea celor dintâi trupe române, care revin în Constanța. S'au suspendat deasemenea la 4 Iunie, când s'a oficiat la catedrală un parastas în amintirea elevilor căzuți în războiu și s'a făcut o procesiune la cimitir.

Lipsa de profesori a fost ușurată prin concursul dat de persoane binevoitoare ca d-l *Bucur Constantinescu*, avocat, absolvent al facultății de litere, care a predat ore de l. latină ; d-l *Al. Gherghel*, avocat, absolvent al facultății de litere, a predat l. germană. In locul d-lui N. Negulescu, prefectul județului, a suplinit d-l *D. Frangopol*, doctor chimist.

In afară de profesorii vechi ai liceului acum în funcțiune (1923), au mai fost următorii :

N. N. Botez, prof. de șt. fizico-chimice, transferat la Bacău în Sept. 1920.

N. Constantinescu, maestru de desen și caligrafie, transferat la Târgoviște.

Iacob Gavrilă, suplinitor de l. latină al d-lui M. Lișcu, detașat.

Ștefan Alexandru, supl. de l. germană al d-lui C. Mureșanu, detașat.

Dragoș Protopopescu, prof. de l. latină, română, filosofie, titular la șc. normală de băeți.

C-tin Pârvulescu, profesor de matematici, transferat la Ploești (1919).

Vasile Bâlu, suplinitor de l. latină, 1919 – 1920.

Otto Gustav Leyer, supl. de l. germană, 1919-1920.

I. Filotti, maestru de desen liniar, 1920.

Jean Stoenescu-Dunăre, inginer, suplinitor de matematici.

Al. Baston, suplinitor de muzică, 1920, în locul titularului, *I. Baston*, detașat la opera română în București.

Secretar în locul d-lui Gh. Carp, a fost apoi d-nul Vasile Bellu, student în drept.

Donatori după 1918 până la 1920

1. D-nul N. Buzdugan, donațiuni și burse de peste 35.000 lei.
2. D-l V. Audronescu, o bursă viageră de 1200 lei anual.
3. „ Dr. Al. Pilescu „ „ „ 1000 „ „
4. „ Kr. H. Zambaccian, donațiune de 2500 lei.
5. „ C. Alimăneșteanu { câte 800 lei
6. „ T. Benlian {
7. „ Al. Theiler 600 lei.
8. „ G. Atanasof {
9. „ N. Dumitrescu { câte 500 lei
10. „ C. Farmachi {
11. „ Prefectura județului, donațiuni și burse de peste 20.000 lei.
12. „ Primăria orașului, donațiuni peste 8500 lei.

Anul școlar 1920-1921

1. Elevi înscriși 587 , urmat regulat 534 ; promo-
vați 482 ; repetenți 52.

2. *Lipsa de profesori* a fost greu simțită. Conse-
cințe : supra-încărcarea cu ore a celor în ființă ; impo-
sibilitatea de suplinire reciprocă, în caz de absentare dela
curs.

3. La 1 Oct. 1920, în urma demisiei d-lui C. Lă-
zărescu, este numit director al liceului d-l *Gh. Coriolan*,
profesor de istorie.

În afară de profesorii titulari actualmente în func-
țiune (Sept. 1922), au mai predat : d-l *Mihail Pricopie*,
suplinitor al d-lui C. Mureșanu, în concediu de studii la
Londra ; d-l *comandor C. Negulescu*, prof. suplinitor de
matematici și fizică ; d-na *Elena Alexandrescu*, supl. de
matematici, profesoară titulară la școala secundară de
fete ; d-l *Jean Stoenescu-Dunăre*, inginer, supl. de l.
engleză ; d-l *Al. Baston*, supl. de muzică al d-lui *I.*
Baston, detașat în București ; dela 15 Martie 1921, nu-
mit suplinitor d-l *I. Morozow*. La cl. extrabugetare, au
dat concursul d-l *I. Fulga*, institutor supl. de geografie
și matematică ; d-l *Tralan Constantinescu*, magistrat, l.
română și franceză.

4. Curtea liceului fiind prea mică, s'a obținut în
folosință un loc mai mare peste drum de liceu, proprie-
tate a ministerului de finanțe, mulțumită concursului d-
lui *Al. Constantinescu*, inspector financiar, membru în
comitetul școlar. Pentru curățarea nivelarea și îngrădirea

acestui teren, care servește pentru exerciții gimnastice și sporturi, au donat : *Cooperativa „Țepeș Vodă“* 2000 lei ; *Coop. „Mărășești“* 2000 lei ; *Coop. „Albina“* 1000 lei ; *Coop. „Tomis“*, 2300 lei ; *Coop. „Albina“*, Meăgădia, 500 lei ; *Coop. „Cernavoda“*, 500 lei.

Dela direcția C. F. R. s'a obținut o fâșie de câteva sute mp. în dosul curții liceului, pe care s'a făcut o mică grădină de experiențe botanice.

5. În vacanța Crăciunului, sub supravegherea benevolă a d-lui *F. Lescovar*, s'a amenajat o sală de serbări dintr'o sală de clasă și alte două săli mici adiacente. Pentru acoperirea cheltuelilor necesitate de această lucrare s'au făcut următoarele donațiuni : D-nul *Tacvor Benlian*, 500 lei ; *Banca românească*, 2500 lei ; *Moara dobrogeană*, 500 lei ; *Cassa împrumuturilor pe gaj*, 5000 lei ; *Banca Marmorosch Blank*, 3000 lei ; d-nul *Aristide Iacob*, 500 lei ; *Banca comercială română*, 2000 lei ; d-l *Al. Butu*, 500 lei ; d-l *Spiro Macri*, 1000 lei ; d-l *Albert Theiler*, 1000 lei ; *Banca agricolă*, 1000 lei ; *Banca cerealiștilor*, 1000 lei ; *Asociația comercianților de cereale*, 1000 lei ; d-l *I. D. Xantopol*, 500 lei ; d-l *Petre Gh. Radu* 500 lei ; d-l *C. Gh. Golea*, 1000 lei ; d-l *Aurel Teodorescu*, 1000 lei ; d-l *Stavru R. Frangopol*, 500 lei ; *Banca sindicatului agricol*, 500 lei ; d-l *Kalust Anton*, 500 lei ; *Camera de comerț*, 1000 lei ; d-l *C. Oancea*, 500 lei ; d-l *Gh. Caropol*, 1000 lei ; *Banca Națională*, 1000 lei ; d-l *I. Miga*, 500 lei ; în acelaș scop d-l *Marin Dăscălescu*, a colectat suma de 2100 lei. Impreună cu alte donațiuni mai mici, s'au strâns în total 37,700 lei.

S'au mai făcut donațiuni fără destinație specială de 7596,60 lei, printre care menționăm : d-l *Marin Andrei*, 1000 lei ; d-l *Al. Theiler*, 1000 lei ; d-l *Jacques Ciprut*, 1000 lei ; d-l *Dr. Al. Pilescu*, 1000 lei ; d-l *C. Gh. Golea*, 755 lei.

Pentru mărirea bibliotecii liceului, *federala băncilor populare* a donat 1000 lei.

D-l arhitect *Iofciu* din ministerul instrucției a donat un frumos microscop.

6. *Burse* acordate elevilor au fost :

a). Bursa *Virgil Andronescu* de 1000 lei, dată elevului Panaitescu Gh., cl. IV.

b). Două burse *N. Buzdugan*, de câte 1000 lei, date elevilor Georgescu Ion cl. VI și Bălăceanu Const. cl. II-a.

c). Bursa *dr. Al. Pilescu* de 1000 lei, dată elevului Iosif Ion, cl. VI-a.

d). Bursa *C. Alimăneșteanu*, de 1000 lei, dată elevului Petru D. Alex., cl. I-a.

e). Ajutor *dr. Al. Pilescu*, de 1000 lei, dat elevului Georgescu St. George, cl. I-a.

7). În Ianuarie 1921, se înființează de elevi societatea de ajutor mutual „*Sprijinul*”, sub controlul comitetului școlar ; până la sfârșitul lui Maiu s'au strâns 9340 lei și s'au împărțit ajutoare de 7497 lei.

8). *Vizite medicale* s'au făcut de medici în mod onorific. Utilitatea lor este evidentă : s'au descoperit boli necunoscute de elevi și de părinții lor (boli de ochi, de inimă, etc.), s'a împiedicat lățirea în școală a unor boli contagioase (de ex. conjunctivita granuloasă); grija de curățenie și sănătate a devenit mai mare. Se cuvin recunoșcătoare mulțumiri d-lor : *dr. G. Bârzănescu, dr. A. Caratzali, dr. Al. Negoescu, dr. lt-colonel Cernica, dr. I. Teodorescu, dr. Al. Pilescu, dr. G. Frangopol, dr. Goldenberg.*

9). Societatea „*I. L. Caragiale*” a elevilor liceului sub președinția elevului Păucescu Sergiu din cl. VIII-a, și-a ținut regulat șezătorile, în fiecare Duminică, sub conducerea directorului.

10). În iarna 1920 1921, s'au ținut 16 șezători literare și artistice. Conferențieri au fost : *Gh. Toma*, profesor, („*Judecata lui Socrate*”); *C-dor C. Negulescu*, profesor, („*Misterele navigației*”); *Traian Constantinescu*, magistrat, („*Cum înțelegem viața*”); *J. Stoenescu-Dunăre*, inginer, („*Materialismul după războiu*”); *N. T. Negulescu*, profesor, („*Evoluția materiei*”); *colonel Ionescu Dobrogeanu*, („*Reminiscențele unui om mic despre oameni mari*”); *Aurel Vulpe*, avocat, („*O chestiune de psihologie judiciară*”); *Gh. Toma*, profesor, („*Roba*”)

în literatura franceză“); *Dr. Al. Pilescu*, („Seroterapia în sifilis“); *Econ. Gh. Rădulescu*, profesor, (Chestiunea concordatului cu biserica papală“); *Const. Lăzărescu*, profesor, („Criza învățământului secundar. Datorii și răspunderi“); *I. Fodor*, profesor, („Aspecte politice și economice ale societăților moderne“); *lt-colonel aviator A. Popovici*, („Aviația în războiul mondial“); *Mihail Pricopie*, („Intre știință și religie“); *Gr. Roșu*, profesor, („Bunul simț“); *I. Fulga*, institutor, („Înrâurirea muzicii asupra firii omenești“); *Gh. Coriolan*, directorul liceului, („Legătura lui Mihaiu-Viteazul“, la șezătoarea organizată de cercul „Analele Dobrogei“); d-l *C. Brătescu*, profesor („Ce-i cerul?“).

La partea artistică, au dat concursul : D-l *Aur. Alexandrescu* (vioară); d-na *Et. Alexandrescu*, profesoară, (pian); d-l *Al. Butnaru* (voce); d-ra *Alice Bujoescu* (voce); d-l *P. Gh. Buzărnescu* (flaut); d-na *Valeria Cociubanu* (voce); d-ra *E. Caratzali* (pian); d-na *Sylvia Căp. L. Constantinescu* (vioară); d-l *I. Constantinescu* (vioară); d-na *Al. C. Demetrescu* (pian); d-l *N. Belcik* (voce); d-l *C. Dorobanțu* (violoncel); d-l *Al. Gheorghiu* (voce); d-ra *Moldova Ghițescu* (voce); locot. *C. Remencu* (voce); d-na *E. Pallady* (pian); d-l *C. Ionescu* (pian); *Waldinger Harry* (vioară).

Lecturi și declamații : d-l *Gh. Carp*, profesor, de repetate ori; d-l *Gh. Toma*, profesor; d-na *Sabina Drăgușin*; d-ra *Lydia Praun*; d-l *N. Sever Cârpenișanu*; d-l *Aur. Alexandrescu*.

Tuturor colaboratorilor li se cuvin recunoșcătoare mulțumiri pentru munca lor desinteresată.

Șezătorile erau urmate de reprezentații de cinematograf.

Beneficiul net rezultat a fost de 9944,90 lei.

11. Serbări școlare. La patronul liceului (Sf. Andrei, 13 Dec.), a vorbit directorul liceului. („Educatorii față de înrâuririle mediului social“, publ. în „Analele Dobrogei“), deasemenea la centenarul lui *Tudor Vladimirescu* (la 16 Martie); la 10 Mai, a vorbit d-l *Gr. Roșu*. Centenarul lui *V. Alexandri*, s'a sărbătorit prin

conferința d-lui *Gh. Toma*, profesor ; s'a jucat piesa „*Nobila cerșetoare*“ de *Vasile Alexandri*, de către elevii liceului sub conducerea d-lui *Gh. Carp*.

A mai fost sărbătorită ziua eroilor (9 Iunie), procesiune la cimitir, cuvântare ocazională a directorului. La serbări, corurile sub conducerea d-lui *I. Morozow*.

La 25 Decembrie, festival școlar în sala „*Elpis*“ : Coruri ; piesa „*Doctorul fără voce*“ de *Molière*, jucată de elevi sub conducerea d-lui *Carp* ; exerciții de ordine și libere, sub conducerea d-lui *N. Constantinescu-Pană*. Împreună cu festivalul dela 6 Iunie, benef.net 17889,50 l.

12. S'a mărit biblioteca liceului cu cărți în val. de 12000 lei. S'a mărit și biblioteca soc. *I. L. Carageale*. S'a procurat material didactic pentru desen, gimnastică, fizică, geografie.

13. *Educația fizică* ia mare avânt. Echipa liceului a eșit învingătoare la București la concursul interșcolar de foot-ball, câștigând cupa „*Noël*“.

14. Elevi ai liceului colaborează la gazeta matematică ; un elev din clasa VII-a, *Sarian Mike*, a luat premiul I în concursul de matematică organizat în București de acea revistă.

15. *Excursiuni* s'au făcut de d-l *N. Negulescu*, prof. de șt. fizico-chimice, la câteva fabrici și de d-l *Al. C. Alexandrescu*, prof. de șt. naturale, în împrejurimi.

ANUL ȘCOLAR 1921 - 1922

Corpul didactic al liceului în anul școlar 1921—1922

No. curent	Numele și Prenumele	Data nașterii	Titlurile academice	Titlul în învăță-mânt		Distincțiuni și recompense didactice	Observații
				Specialitățile	Data abilitării		
1	Econ. Gh. Rădulescu	1866 Noembrie 21	Doctor în teologie	Definitiv, religia	1906		
2	Ion Benteoiu	1883 Noembrie 6	Licențiat în litere și drept	Definitiv pr. l. română sec. drept și econom. politică	1906		Fost inspector școlar în 1918.
3	Grigore Roșu	1877 Iulie 24	Licențiat în litere și drept	Definitiv pr. l. latină sec. l. română	1905		
4	Gheorghe Toma	1891 Iulie 10/22	Licențiat în litere și drept	Titular provizor pr. l. latină sec. dispensat	1919		
5	Jules Berbier	1873 August 18	Licențiat în litere	Definitiv pr. l. franceză sec. dispensat	1909		

No. curent	Numele și Prenumele	Data nașterii	Titlurile academice	Titlul în învățământ		Distincțiuni și recompense didactice	Observații
				Specialitățile	Data abilitării		
6	Const. Lazărescu	1882 Mai 21	Licențiat în litere și drept	Definitiv pr. l. franceză sec. I. română 1912	Răsplata muncii pentru învățământ cl. I din 1913	Fost director al liceului din Dec. 1918 până la 1 Oct. 1920.	
7	Const. Mureșanu	1890 Ianuarie 17	Licențiat în litere și drept	Titular provizor pr. l. germană sec. I. franceză 1919		In concediu de studii la Londra. A terminat 2 ani de studii pedagogice la Londra.	
8	Ioan Doșcivnic	1886 Iulie 4	Urmat la universitatea Cernăuți 1906—1910	Suplinitor pr. l. germană în Viena 1917		Suplinitor al d-lui C. Mureșanu.	
9	Gh. Coriolan	1882 Februarie 4	Licențiat în litere	Definitiv pr. istorie sec. I. latină 1909		Director al liceului dela 1 Oct. 1920.	
10	Preot Const. Popescu	1886 Ianuarie 22	Licențiat în teologie			Suplinitor al celor 6 ore de istorie, libere prin degrevarea directorului	
11	Ion Fedor	1868 August 14	Licențiat în matematici	Definitiv pr. geografia sec. cosmografia 1906	Răsplata muncii pentru învățământ cl. I	Fost director al gimn. din Vaslui și al gimn. din Constanța.	

No. curenti	Numele și Prenumele	Data nașterii	Titlurile academice	Titlul în învățământ		Distincțiuni și recompense didactice	Observații
				Specialitățile	Data abilitării		
12	Gh. Balaban	1886 Octomb. 31	Licențiat în matematici	Definitiv sp. pr. matematică sec. cosmografia 1914			
13	Nicolae Negulescu	1875 Noemb. 9	Licențiat în șt. fizico-chimice	Definitiv pr. fizico-chimice sec. cosmografia 1914	Răsplata muncii pentru învățământ cl. I-a	Fost director al liceului de la 1907—1918. Din Februarie 1922 până la sfârșitul anului, a fost suplinitor de d-nii: <i>Pompei Ciupercescu</i> , farmacist; <i>C-dor C. Negulescu</i> , și <i>O. Miromir</i> , profesor la șc. normală.	
14	Nicolae Zăgoicea	1894 August 1	Licențiat în matematici și absolvent al conservatorului (cl. armonie)	Titular provizor pr. matematici muzica sec. cosmografie 1920			
15	Alex. C. Alexandrescu	1888 Febr. 19	Licențiat în științe naturale	Definitiv pr. șt. naturale și igienă, sec. drept și econ. politică, 1914			

No. curent	Numele și Prenumele	Data nașterii	Titlurile academice	Titlul în învățământ		Distincțiuni și recompense didactice	Observațiuni
				Specialitățile	Data obținerii		
16	Gh. Carp	1877 Decemb. 12	Absolvent al cons. de belle-arte și al cons. de declamație	Definitiv desemn liber, li- niar și caligrafie	Răsplata muncii pen- tru învățăm. cl. I	Dețășat la opera ro- mână din București Suplinitor al d-lui I. Baston.	
17	I. Baston			Suplinitor muzică			
18	Ioan N. Morozow	1883 Iunie 24	Absolvent al conserv. de muzică				
19	Nic. Constantinescu- Pană	1874 Februarie 1	Școala de educ. fizică din Buc. Idem, acad. din Viena	Titular gimnastică 1899	Răsplata muncii pen- tru învățăm. clasa II-a		

La clasele extrabugetare, afară de profesorii de mai sus, au dat concursul :

Comandor *C. Negulescu*, d-na *Elena Alexandrescu* și d-ra *Maria Bănărescu*, profesoare la școala secundară de fete, d-l *Marincea Stănescu*, maestru de desen și caligrafie la școala normală de băieți, și preot *Const. Popescu*, licențiat în teologie.

* * *

Personalul administrativ : *Ch. Coriolan*, director ; *M. Zoropapel*, secretar ; *Al. Hacher*, ajutor de secretar.

REPARTIȚIA ORELOR IN ANUL ȘCOLAR 1921-1922

No. crt.	Numele și prenumele profesorului	Obiectul	Clase bugetare	Total	Clase extrabugetare	Total	Potențial școlar	Observații
1	Econ. Gh. Rădulescu	Religia	(I-VI) ¹	6	(I-IV) ¹ B Ic ¹	5	11	Dirig. cl. III B.
2	Ion Benteoiu	L. română	IIA ³ IIIA ³ V ² VI ² VII ² VIII ²	14	II B ³ III B ³	6	20	Dirig. cl. VIII
3	Grigore Roșu	L. latină	IIA ³ VII ⁴ VIII ⁵	12	{ Istorie (I-IV) ² Ic ² { L. latină III B ³	13	25	Dirig. cl. III A.
4	Gheorghe Toma	{ L. latină { Filosofie	IVA ² V ⁶ VI ⁶ VII ¹ VIII ¹	17	{ L. franceză IB ³ { L. latină IV B ²	5	22	Dirig. cl. IV A.
5	Jules Barbier	L. franceză	IIA ³ IIIA ² IVA ² V ² VI ²	11	L. franceză II B ³ (II-IV) ^{B²}	7	18	Dirig. cl. IV B.
6	Călin Lăzărescu	{ L. franceză { L. germană { L. română	IA ³ VII ² VIII ² VI ² IA ³ IVA ²	14	L. română IV B ²	2	16	Dirig. cl. I A.
7	Ioan Doscivnic	L. germană	(IIA-V) ² VII ² VIII ²	12	L. germană II B ² III B ² IV B ²	6	18	
8	Gh. Coriolan	Istoria	(IVA-VIII) ²	10	(Geografia IB ³	6	10	Dirig. cl. I B.
9	Preot. C. Popescu	Istoria	(I-III) ^{A²}	6	(L. română IB ³	6	12	
10	Ion Fodor	{ Geografia { Drept și ec. politică	IA ³ (II-V) ² VIII ²	13		13	13	Dirig. cl. V

Nr	Numele și prenumele profesorului	Obiectul	Clase bugetare	Total	Clase extrabugetare	Total	Total al celor 21 ore	Observații
11	Gh. Balaban	Matematica	IV ^{A3} V ^{1r5} V ^{1m2} VIII ^{r5}	15	Matemat. I ^{B3} II ^{B2} III ^{B3}	8	23	Dirig. cl. VI
12	Nicolae Zăgoicea	Matematica	I ^{A3} II ^{A2} III ^{A3} V ^{1r5} V ^{m2} VII ^{m2} VIII ^{r4} VIII ^{m2}	23	Geografia I ^{C3} Matematica I ^{C3} Muzica I ^{C2}	8	81	Dirig. cl. Ic
13	Nic. T. Negulescu	Șt. fizico-chimice	III ^{A3} IV ^{A2} V ² V ^{1r2} VII ^s VIII ¹	13	Șt. fizico chimice III ^{B3} IV ^{B2}	5	18	Dirig. cl. VII Din Febr. până la sfârșitul an. a fost supl. de d-nii: C-dor C. Negulescu, P. Ciupercescu și O Mironescu, iar la dirig. inl. de C. Negulescu
14	Al. C. Alexandrescu	Șt. naturale Higiene Drept și ec. politică	I ^{A2} II ^{A2} IV ^{A1} V ¹ VII ² VIII ² IV ^{A1} VIII ¹ IV ¹	14	Geografia IV ^{B2} Șt. nat. I ^{B2} I ^{C2} II ^{B2} IV ^{B1} Higiene IV ^{B1}	11	25	Dirig. cl. II B
15	C-dor C. Negulescu	Caligrafie Des. liber Des. liniar	I ^{A3} II ^{A2} I ^{A1} II ^{A2} III ^{A1} IV ^{A1} V ^{m1} VI ^{m1} VII ^{m1} V ^{r2} V ^{1r2} VIII ^{r1}	18	Drept și ec. polit. IV ^{B1} Matematica IV ^{B3} Geografia II ^{B2} III ^{B2} L. rom. I ^{C3} L. franc. I ^{C3}	3	4	Prof. la sc. sec. de fete
16	D ^{na} El. Alexandrescu					4	6	" "
17	D ^{ra} Maria Bănărescu					6	18	Dirig. cl. II A
18	Gh. Carp							
19	Marincea Stănescu					14	14	Prof. la școala norm. de băieți
20	I. Morozow	Muzica	I ^{A2} II ^{A2} (III-VIII) ¹ +2 ansamblu	12	(Caligr. I ^{B3} I ^{C3} II ^{B2} (Des. I ^{B1} I ^{C1} II ^{B2} III ^{B1} IV ^{B1} Muzica I ^{B2} II ^{B2} III ^{B1} IV ^{B1} + 2 ansamblu	8	20	Suplitor al d-lui I. Baston
21	N. Constantinescu-Pană	Gimnastica	(I ^A -VIII) ¹ +2 ansamblu	10	(I ^B -IV ^B) ¹ I ^{C1} + 2 an- samblu	7	17	

Cronica anului școlar 1921-1922

Anul școlar se deschide la 1 Septembrie printr'o slujbă religioasă oficiată de econom Gh. Rădulescu, profesor de religie, și o cuvântare ocazională de directorul liceului.

Funcționează 8 clase bugetare, cursul superior având două secții : reală și modernă, și 5 clase extrabugetare (IB, IC, IIB, IIIB, IVB).

Catedra de l. engleză dela secția reală rămâne tot anul neocupată, profesorul suplinitor numit de minister nu s'a prezentat la post. Unele cursuri au început mai târziu : Orele de filozofie au fost luate ca suplimentare de d-l *Gh. Toma*, prof. de l. latină, cu începere dela 20 Noembrie. Catedra de l. germană a fost neocupată până la 5 Noembrie, iar dela această dată suplinită de d-l *I. Doșcivnic* ; titularul catedrei d-l *C. Mureșanu*, a fost în concediu de studii la Londra.

La 17 Septembrie vizitează liceul d-l *Lupu Antonescu*, inspector general.

La 1 Octombrie se face o excursie în București cu peste 50 elevi sub conducerea d-lor profesori *Jules Berber*, *At. C Alexandrescu* și *Gh. Toma*, vizitându-se târgul de mostre din parcul Filaret și muzeele.

La 25 Octombrie, liceul e vizitat de d-l inspector general *C. Kirîțescu*.

La 26 Octombrie, liceul se închide 5 zile din cauza epidemiei de scarlatină, în care timp se face desinfecția localului.

La 13 Decembrie, încep *serbările jubileului de 25 ani* al liceului.

După vacanța Crăciunului, redeschiderea cursurilor întârzie cu 6 zile din cauza înzăpezirii liniilor ferate pe Bărăgan.

D-l *N. T. Negulescu*, profesor de științe fizico-chimice, este numit prefect al județului Constanța. Orele d-sale au fost suplinite până la sfârșitul anului de d-l *comandor C. Negulescu* (fizica cl. VII), d-l *Pompei Ciupercescu*, farmacist, (chimia cl. V, VI, VIII), d-l *O. Mironescu*, profesor la șc. normală, (fizica și chimia cl. III și IV).

De la 1—8 Martie, cursurile se suspendă, localul fiind rechiziționat pentru alegerile parlamentare.

Se procură o pianină nouă (marca Gloss și Blau-berger din Viena) în valoare de 20278 lei și 210 scaune speciale pentru sala de serbări în val. de 45.000 lei. Cheltuiala se acopere parte din fondurile comitetului școlar, parte din beneficiul șezătorilor și al unui concert, organizat de comitetul tehnic al șezătorilor.

În Martie are loc serbarea sădirii pomilor, în curtea liceului.

Se înființează *cohorta de cercetași* din inițiativa și sub conducerea d-lui *N. Constantinescu-Pană*, maestru de gimnastică.

La sfârșitul anului școlar, se face o excursie la Adam-Clissi, la cetatea „Topaeum Traiani” și la monumentul triumfal al lui Traian, sub conducerea d-lui *N. Constantinescu-Pană*. Echipa de foot-ball a cursului inferior câștigă premiul la concursul interșcolar dobrogean de acolo (o statueta oferită de gimnaziul din Adam-Clissi).

Echipa cursului superior de foot-ball ia parte la matchul interșcolar din București și iese învingătoare, câștigând pentru a doua oară *cupa „Noel”*.

Între 2—14 Iunie se face *excursia în Oltenia, Ardeal și Banat* cu 44 elevi sub conducerea directorului și a d-lui *Al. C. Alexandrescu*, profesor de șt. naturale.

Spre sfârșitul anului, elevii iau parte la primirea cercetașilor polonezi; deasemenea sunt primiți și călău-

ziți elevii excursioniști ai gimnaziului din *Dicio-Sân Martin*, ai liceelor din *Câmpina* și *Caracal*.

La 19 Iunie are loc în sala cazinoului comunal serbarea de sfârșit de an, comunicarea situației elevilor și împărțirea premiilor.

Burse. Bursa dr. *Al. Pilescu*, de 1000 lei, dată în continuare elevului Iosif Ioan din cl. VII; bursa *Virgil Anăronescu*, de 1000 lei, dată în continuare elevului Panaitescu Gheorghe, cl. V-a.

Donațiuni și subvenții. Au donat: d-l *Albert Theiler*, comerciant, membru în comitetul școlar, 1500 lei; d-l *I. Miga*, farmacist, 500 lei; d-l dr. *G. Frangopol*, 600 lei pentru elevii săraci; în acelaș scop, d-l dr. *A. Caratzali*, 600 lei, și d-l dr. *Goldenberg*, 600 lei; d-l dr. *Al. Pilescu*, 600 lei, pentru educația fizică.

Subvenții: *Primăria orașului* a dat 500 lei pentru cheltuelile jubileului de 25 ani al liceului, 4000 lei pentru excursia din Iunie și 5000 lei pentru tipărirea anuarului. *Prefectura județului* a acordat 2000 lei pentru excursia din Iunie și 1500 lei pentru tipărirea anuarului.

Societatea „Sprijinul“ a elevilor își reia activitatea sub controlul direcțiunii, împărțind până la sfârșitul anului ajutoare, mai ales în ghețe și haine, în valoare de lei 13871,40. Pentru ajutorul elevilor săraci au donat: *B-ca Marmorosch Blank*, 1300 lei; d-l *Aurel Teodorescu*, 500 lei; *Banca Generală a Țării Românești*, 700 lei; X. Y. 500 lei; d-l *Albert Theiler*, 900 lei; d-l *N. Constantinescu-Pană*, 500 lei; *cassa împrumuturilor pe gaj*, 700 lei; d-l *Mișu Georgescu*, 500 lei; etc.

Societatea „I. L. Caragiale“ își reia activitatea, ținând în fiecare Duminică șezători sub conducerea d-lui profesor *Const. Lăzărescu*. Președintele, elevul *Grigore Sălceanu* din cl. VIII-a, arată foarte bine scopul activității societății: „1). Lărgirea educației intelectuale a elevilor. 2). Sa dea membrilor ei o cultură cât mai națională. 3). Să le desvolte gândirea ordonată, spiritul critic, gustul citirii sănătoase și al frumosului. 4). Să formeze deprinderea elevului cu emiterea opiniunii sale, cu sus-

ținerea părerii emise și cu obișnuința ca în activitatea lui să se vadă nota personală“.

Programele șezătorilor s'au alcătuit din disertații științifice și literare, nuvele de *Gr. Sălceanu*, elev cl. VIII, poezii de *N. Bârzan*, *P. Ionescu*, *Papadat D-tru* elevi în cl. VII-a, lecturi din literatura română, dări de seamă critice, muzică (piano și vioară).

Șezătorile liceului în iarna 1921—1922. S'au ținut 14 șezători. Conferențieri au fost: D-l *C-dor Buchholtzer*, comandantul școalei navale („Despre luptele navale“); d-l avocat *Bucur Constantinescu* („Idea de drept și dreptate în proverbele Românilor“); d-l avocat *Aurel Vulpe* („Un vechiu cântăreț al dragostei“); d-l *Jean Stoenescu-Dunăre* ing. („Timpurile prezente față de concepțiile morale“); d-na *C. Al. Dropol* („Mai mult patriotism“); d-l *Al. C. Alexandrescu*, profesor, („Intrebuițarea energiei căderilor de apă în România“); d-l *C-dor N. Negru* („Cum se navigă“); d-l *Const. Lăzărescu*, profesor, („Scilipiri din mitul lui Prometeu“); d-l *Emilian Alexandrescu*, magistrat, („Tărănismul în literatura românească“); d-l *C-dor C. Negulescu*, profesor, („Crimele Bosforului“); d-l *Gh. Toma*, profesor, („Banchetul lui Platon; symposion“); d-l colonel *C. Bărbulescu*, („Psihologia războiului. Războiul și urmările lui“); d-l colonel *Ionescu-Dobrogeanu* („Reminiscențe. Eminescu“); d-l maior *Al. Teodorescu* („Detractorii și apologiștii războiului“).

Pentru partea artistică au dat concursul: D-l *Aur. Alexandrescu* (vioară); d-l *B. Podanowsky* (pian); d-na *Serafina Cellino* (voce); d-na *dr. V. Apostolescu* (voce); d-l *Al. Gheorghiu* (voce); d-l *căpitan Mihail* (vioară); d-l *Al. Butnaru* (voce); d-na *Sylvia Căpit. L. Constantinescu* (vioară); d-nii *Tocineanu, Trandafirescu*, elevi ai școalei navale, (vioară); d-l *căpit. M. Constantinescu* (vioară); d-l locot. *A. Pelimon* (flaut); d-na *Elena Alexandrescu* (piano); d-na *Alice Dobrescu* (piano); d-na *Valeria Cociubanu* (voce); d-l *căpit. C. Gheorghiescu* (voce); d-l locot. *Ostapovici* (vioară); d-ra *Moldova Ghișescu* (voce); d-ra *G. Frangopol* (pian); quartete de

mandoline, mandolă și chitară de d-ra *Elena Cominovi*, frații *Const.* și *D-tru Cominovi*; d-l *S. Palanciof* și d-l *S. Petrofschi*.

Au mai contribuit corurile liceului sub conducerea d-lui *I. Morozow*, maestru de muzică; corul și orchestra sub conducerea d-lui *N. Zăgoicea*, profesor; corul școalei navale sub conducerea d-lui *N. Zăgoicea*.

Lecturi și recitări: D-l *Gh. Carp*, maestru de desen, (de repetate ori); d-l *Gh. Toma*, profesor; d-l *N. Sever-Cârpenișanu*; d-l *Aur. Alexandrescu*; d-l *Roman Popescu*; d-na *Evanghelina Berberianu*.

În total șezătorile au produs un beneficiu net de 13276,65 lei.

Pentru procurarea pianului, s'a dat la 14 Februrie 1922 un concert cu concursul d-lui *Aur. Alexandrescu* (vioară), d-lui *Al. Gheorghiu* (voce), d-nei *Serafina Cellino* (voce), d-ra *Smărăndița Georgescu* (piano), d-lui *Gh. Carp* și *N. Sever Cârpenișeanu* (declamații). Beneficiul net 12231,25 lei.

Serbări naționale și festivaluri școlare. S'au ținut serbările școlare și naționale, prevăzute de regulament. Au ținut cuvântări ocazionale la „Unirea Principatelor”, *Preot. Const. Popescu*, iar la 10 Mai și la sărbătorirea eroilor *directorul liceului*. La 8 Octombrie, s'a sărbătorit aniversarea lui *Neagoe Basarab*, când a vorbit d-l *Gh. Toma*.

La 7 Aprilie, s'a jucat „Bărbierul din Sevilla” de *Beaumarchais*, de elevi ai liceului sub conducerea d-lui *Gh. Carp*, și cu concursul d-rei *Florica Ionescu*. S'a realizat un beneficiu net de 6587,40 lei. În parte, piesa s'a mai jucat la serbarea de sfârșit de an.

Excursia în Oltenia, Transilvania, Banat

Intre 2—14 Iunie a avut loc excursia, la care au luat parte 42 elevi (din cl. IV până la a VIII-a) sub conducerea directorului și a d-lui Al. Alexandrescu, profesor de șt. naturale.

La *Târgu-Jiu*, primul punct de oprire, am fost foarte bine primiți și călăuziți, în special de d-l *Popilian*, directorul poliției. S'a vizitat grădina publică, frumoasă și bine îngrijită. Cheiul *Jiului*, apărat de un puternic dig, un frumos loc de plimbare, oferă o priveliște admirabilă până în munții Carpați. În fața primăriei, elevii stau câtăva vreme tăcuți la mormântul *Ecaterinei Teodoroiu*, eroina dela Jiu. Elevii mai vizitează expoziția de cusături naționale dela primărie, școala de ceramică, se opresc la statuia lui *Tudor Vladimirescu*.

Pornind apoi spre *Bumbești*, se observă din tren *depresiunea subcarpatică*.

Dela *Bumbești*, se străbate pe jos în două zile *defileul Jiului*, până la *Petroșani*. Aproape toți elevii nu mai văzuseră munți. În afară de priveliștele naturale admirabile, elevii primesc lămuriri asupra naturii stratelor ce se văd pe pereții stâncoși ai munților. Intr'un punct se fac săpături în căutarea *aurului*. Elevii sfărâmă bucăți de piatră, examinând firisoarele galbene strălucitoare.

La mănăstirea *Lainici*, se cercetează biserica, refăcută în 1817 de familiile boerești *Sărdănești* și *Brăiloiu*, precum rezultă din inscripția deasupra intrării.

În tot defileul se observă lipsa aproape totală a bra-dului, munții fiind acoperiți cu păduri de fag.

La *Petroșani*, centrul principal muncitoresc al ba-
sinului carbonifer din valea Jiului, excursioniștii sunt
foarte bine primiți și călăuziți de d-l *dr. C. Fülöp*, direc-
torul liceului. Datorită bunăvoinței soc. „Petroșani“, e-
levii vizitează instalațiile, se coboară în mine, conduși
prin toate galeriile. Explicațiuni amănunțite le sunt date
de către d-nii ingineri ai societății asupra naturii cărbu-
nilor, stratificației și modului de exploatare.

La *Sarmizegetuza*, se urmăresc ruinele cetății. Se
văd temeliiile unui *anfiteatru* ; în diferite direcții pornesc
drumuri bine petruite. Elevii iau ca amintire bucăți de
cărămidă în formă de pișcoturi („măcălai“ în limbajul
local), cari serveau de pardoseală ; copiază și cearcă să
descifreze inscripțiuni.

La *Caransebeș*, excursioniștii, foarte bine primiți de
corpul didactic al liceului și de comunitatea de avere, vi-
zitează *liceul „generalul Traian Doda“*, foarte frumos,
luxos și bine înzestrat locaș de cultură.

La *Timișoara*, elevii sunt conduși de d-l *V. Alaci*,
profesor la școala politehnică și fost profesor al liceului
din Constanța. Elevii admiră un oraș modern, cu bule-
varde largi, clădiri impunătoare ; vizitează parcul Emi-
nescu și *fabrica de postav*, unde li se dau cele mai a-
mănunțite explicațiuni. *Muzeul comunal*, bogat și cu o-
biecte foarte variate (arheologie, șt. naturale, etnografie,
pictură, etc.), este cercetat pe îndelete. D-l *Popovici*, di-
rectorul școalei normale de băeți, și d-l *Vulpe*, directo-
rul căminului ucenicilor, au ușurat foarte mult șederea
elevilor în Timișoara.

La *Reșița*, se vizitează întâiu *fabrica de distilare
a lemnului*, unde directorul fabricii dă elevilor cele mai
amănunțite explicațiuni, arătând toate instalațiile și urmă-
rind procesele chimice, până se obțin toate produsele
distilării lemnului. *La uzinele metalurgice* se arată ele-
vilor diferite minereuri de fer, apoi cuptoarele sistem
„Martin“. Se cercetează cuptoarele, unde se topește oțel-
lul ; turnarea fontei, oțelului topit, în forme ; prelucrarea
formelor ; ciocane uriașe ce lovesc fierul înroșit ; se vi-
zitează galeria *laminoarelor* etc. Uzinele sunt un adevărat

labirint, din care elevii, datorită explicațiilor, ies cu câteva noțiuni generale bine clarificate și cu numeroase impresii durabile.

Din Reșița, elevii se întorc prin Timișoara, Caransebeș și apoi străbat cu trenul frumoasa vale a *Cernei*. Din fuga trenului văd insula Ada-Cal-h, apoi *Porțile de fer*.

La *Craiova*, elevii sunt primiți și îndrumați de d-l *dr. I. Stoian*, profesor, și foarte bine găzduiți la școala normală de învățători. Elevii vizitează această școală, o moară sistematică ; apoi liceul „Carol I-*iu*“, parcul „Bibescu“.

Se cercetează cu amănunțime *muzeul „Aman“*, cu biblioteca, tablourile de Aman, tablouri originale și reproduceri, colecțiile de documente și resturi din istoria noastră. Explicații sunt date de directoarea muzeului, d-na *Farago*.

Dela Craiova, elevii se întorc deadreptul la *Constanța*.

(Extras din descrierea făcută de *Iordan N. Ion*, elev în clasa VIII).

Socotelile excursiei :

Incasări :	Cheltueli :
1. Contribuția elevilor excursioniști	16.049,25 lei
2. Subvenția primăriei.	12.732, — lei
3. „ prefecturii.	4.000, — „
4. Fond al comitetului școlar. <u>10.588,50„</u>	2.000, — „
Total	<u>29320,50 lei</u>

Excedent : 13.271,25 lei, trecuți între veniturile generale ale comitetului școlar.

(Socotelile încheiate de d-nii Gh. Coriolan, directorul liceului, Al. C. Alexandrescu, profesor, și elevul Iordan N. Ion, din clasa VIII, contabilul excursiei).

Cercetășia la Constanța

1). Înainte de războiu

Pela sfârșitul anului 1913, începe să se audă în România de noua organizație de tineri din Occident, în special în Anglia, sub numele de *Scout-boy*.

La Constanța, cercetășia a fost introdusă de d-l *N. Constantinescu-Pană*, maestru de gimnastică. Un mare număr de elevi înscriindu-se ca cercetași, în toamna anului 1914 se alege un comitet sub președinția d-lui *N. Negulescu*, atunci director al liceului ; cassier, d-l *Mărgineanu* ; comandant al cohorții d-l *N. Constantinescu-Pană*.

Cohorta s'a numit „*Ovidiu*“, după numele poetului roman, exilat în *Tomis* ; legiunea, din care făcea parte, s'a numit „*Regina Elisabeta*“.

La 8 Martie 1915 a avut loc depunerea jurământului, la care solemnitate au luat parte A. A. L. L. R. R. Principele Carol, Principele Nicolae cu cercetașii din Sinaia, București, Galați, Focșani, etc.

Cercetașii s'au împărțit pe specialități : *sanitari, telegrafiști, poștași, telefoniști, călăuze, trăgători și bicicliști*.

Dumineca și sărbătorile aveau loc excursii în împrejurimile orașului.

Printre cei mai devotați cercetășiei, trebuie amintit *locotenentul Gh. Haneș* din reg. 34 infanterie, care a fost instructorul cercetașilor. În timpul războiului, a murit conducându-și compania în al 10-lea atac de noapte

la Turtucaia. Pentru cinstitirea amintirii lui, elevii liceului au dat numele lui bibliotecii soc. „I. L. Caragiale“.

În 1915, s'a făcut o excursie la Murfatlar și în valea Oltului; s'au făcut marșuri forțate. În afară de activitățile pe specialități, cercetașii mai mari făceau călărie, alții ramaj cu bărcile militare în port.

În toamna anului 1915, numărul cercetașilor crescă; pelângă excursii, se fac sporturi (foot-ball-ul a luat o mare dezvoltare), iar duminicile au loc șezători cercetășești.

În 1916, se mai adaugă exerciții cu întinderea corțurilor, cu bucătăriile de campanie, toate în vederea taberelor de vară.

La 21 Maiu 1916 (sf. Constantin și Elena, patronii cercetașilor), se face adunarea cercetașilor din toată țara la București. Cohorta „*Ovidiu*“ a fost citată pentru disciplină cu acest prilej. Fostul cercetaș, comandant de grupă, *I. Berceanu*, azi ofițer, a fost decorat cu „medalia cercetășească“.

Experiența câștigată în tabăra dela Murfatlar, în diferite rânduri, precum și toate activitățile programului cercetășesc au fost folosite și aplicate cu deplin succes în timpul războiului din 1916—1918, când cercetașii și-au îndeplinit datoria cu toată sârguința. Cercetașii *I. Buzatu*, *Crăcană*, *Petrescu*, în serviciu la spitalul dela școala normală, au căzut victimele avioanelor inamice. Cercetașul sanitar *Cristofor Farmachi* a murit în urma boalei contractate în timpul războiului într'un spital din Iași. Următorii cercetași au luptat și căzut ca ofițeri: *Jipa Ioan*, subl. reg. 13 artilerie, mort la Mărășești; *Sarry Achille*, subl. reg. 34 inf., mort la Turtucaia; *Turbure Vasile*, subl. reg. 34 inf., mort la Mărășești; *Tanta Eugeniu*, subl. reg. 34 inf.

Cei mai mulți cercetași au plecat în pribegie în Moldova, continuând a aduce servicii țării potrivit pregătirii lor speciale.

Cercetășia după războiu

După întoarcerea Românilor în Dobrogea, la 1 Decembrie 1918, fără a se întocmi formal cercetășia, prin-

cipiile cercetășești se insuflă elevilor la toate prilejurile, iar în acele de ansamblu de gimnastică se fac continui excursiuni în împrejurimile orașului.

În Martie 1922, d-l *N. Constantinescu-Pană* reînființează cohorta „*Ovidiu*“, înscriindu-se în puține zile 120 elevi, majoritatea din cursul inferior.

În afară de șezători, se reiau excursiile, în primul rând în vecinătățile orașului (Canară, Anadolchioi, Murfatlar). La *Murfatlar* în 6 Maiu 1922, s'a făcut o șezătoare în jurul unui foc uriaș, la care a asistat întreg satul. La 28 Maiu, se dă un festival cercetășesc pentru fondul necesar confecționării drapelului cohortei. La începutul lui Iunie, se face o excursie la *Adam-Clissi*, luând parte la ceremonia pomenirii eroilor. La 5 Iunie, echipa de *foot-ball* a cercetașilor din cursul inferior câștigă *cupa dobrogeană* la match-urile interșcolare din toată Dobrogea. Elevul Vasilescu Victor, din cl. VII, ia trei medalii cu premii pentru fugă (fond), aruncare de greutate și săritură în lungime. Cercetașii vizitează cetatea *Tropaeum Traiani* și monumentul triumfal al lui Traian.

Activitatea cercetășească ia din nou avânt tot mai mare în Constanța.

Comitetul școlar al liceului

Președinte, *Gh. Coriolan*, directorul liceului ¹⁾.

Secretar, *Jules Berbier*, profesor.

Membri : { *Virgil Antronescu*, fost profesor și director al gimn.
Al. Constantinescu, inspector financiar
Bucur Constantinescu, avocat
Al. Theiler, comerciant.
N. T. Negulescu, profesor.

Censuri : { *I. Mecu*, directorul băncii naționale.
Gh. Balaban, profesor ²⁾
L. Popper, funcționar comercial ³⁾.

¹⁾ Până la 1 Oct. 1920 a fost președinte d-l *Const. Lăzărescu*, fost director. ²⁾ Până la 1 Oct. 1920 a fost censor *Gh. Coriolan*, profesor.

³⁾ Până în Aprilie 1922 a fost censor Lt-colonel *Păncescu*.

Bugetul general al comitetului

Pe timpul dela 1 Sept. 1919—31 Martie 1920

<u>Venituri</u>	<u>Lei</u>	<u>B.</u>
Taxele de frecvență ale elevilor publici și part.	18.275,25	
Cotizațiile membrilor adunării generale . . .	3.637,—	
Donații dela persoane particulare	1.014,—	
Subvenția prefecturii jud. Constanța	15.000,—	
Beneficii din reprezentații	2.134,—	
Totalul veniturilor Lei	40.060,25	
<u>Cheltueli</u>	<u>Lei</u>	<u>B.</u>
Cheltueli de cancelarie, mărunte, întreținerea localului	1.345,40	
Completare și reparare de mobilier	3.343,—	
Registre și imprimare	755,—	
Pentru punerea în funcțiune a cinematograf.	2.022,05	
Pentru laborator.	773,85	
Ore cu particularii	150,—	
Ajutoare elevilor săraci.	2.800,40	
Totalul cheltuelilor Lei	11.189,70	
Excedent asupra anului viitor „	28.870,55	
Total Lei	40.060,25	

Pe anul financiar 1920—1921

<u>Venituri</u>	<u>Lei</u>	<u>B.</u>
Excedentul anului trecut	28.870,55	
Taxele de frecvență ale elevilor publici și part.	45.060,25	

<u>Venituri</u>	<u>Lei B</u>
Cotizațiile membrilor adunării generale . . .	51.938,—
Donații dela particulari	4.323,60
Beneficii din serbări	14.119,50
Subvenție dela județ	500,—
Donații cu destinație specială	45.900,—
Venituri extraordinare și neprevăzute . . .	<u>21.700,—</u>
Totalul veniturilor Lei	212.451,90
<u>Cheltueli</u>	<u>Lei B.</u>
Cheltueli de cancelarie, apă, mărunte, etc. . .	4.624,25
Reparația mobilierului existent	2.465,—
Registre și imprimare	1.304,—
Plata orelor cu particularii	1.040,—
Pentru laborator, colecții, material didactic etc.	34.600,10
Combustibil și lumină	31.192,85
Ajutoare elevilor săraci	1.150,20
Reparația localului și refacere de mobilier.	53.434,85
Cheltueli extraordinare și neprevăzute. . .	21.379,90
Subvenție claselor paralele	11.200,—
Pentru amenajarea sălii de serbări, terenului de sporturi și bibliotecă.	<u>41.489,65</u>
Totalul cheltuelilor	203.880,90
Fond de rezervă	2.744,—
Reportați asupra anului viitor din donațiile cu destinație specială	<u>5.827,—</u>
Total general	212.451,90

Pe anul financiar 1921—1922

<u>Venituri</u>	<u>Lei B.</u>
Reportați din anul trecut	5 827.—
Taxele de frecvență ale elevilor claselor bugetare, extrabugetare și particulari	44.593,50
Cotizațiile membrilor adunării generale . . .	125.955,—
Cotizații benevole, donații dela persoane particulare și autorități	2.215,—

<u>Venituri</u>	<u>Lei B.</u>
Beneficii din serbări, ...	34.224,60
Taxe revenind comitetului din regulamente și dispoziții ministeriale	4.050,—
Venituri extraordinare și neprevăzute . . .	12.473,—
Taxele de examen ale elevilor particulari .	57.248,—
Excedentul bugetului claselor paralele până la 31 August 1921	2.083,55
Idem dela 1 Sept. 1921—31 Martie 1922 .	<u>15.255,—</u>
Totalul veniturilor	303 925,15

<u>Cheltueli</u>	<u>Lei B</u>
Cheltueli de întreținere și reparație a localului	31.971,—
„ de cancelarie, mărunte, apă etc. .	5.856,—
Iluminat și încălzit	43.149,15
Registre și imprimate	2.528,—
Plata orelor suplimentare cu particularii . .	5.198,75
Cheltueli mărunte de laborator	1.676,75
Reparația mobilierului existent	14.509,—
Instrumente, aparate, colecții, material didactic	23.477,85
Contabil pentru ținerea registrelor	7.200,—
Pentru mărirea lefii laborantului	744,—
Din fondul pentru deschidere de credite, ex- traordinare neprevăzute și suplimentare.	24.253,45
Cheltueli din donații, reprezentării și subven- ții cu destinație specială	69.076,30
Pentru ajutorarea elevilor săraci	3.000,—
Subvenție claselor paralele	8.000,—
Plata comisiunilor examinatoare a elevilor particulari	<u>56.569,—</u>
Totalul cheltuelilor	297.209,25
Fond de rezervă	<u>6.715,90</u>
Total general	303.925,15

BUGETUL CLASELOR PARALELE

Pe timpul 1 Septembrie 1919—31 Martie 1920

Clasele I, II și IV paralele

<u>Venituri</u>	<u>Lei</u> <u>B.</u>
Din taxele elevilor, donații, subvenții etc.	55.245,—
<u>Cheltueli</u>	
Personal didactic, administrativ, mobilier, luminat, etc.	30.952,—
Excedent de vărsat asupra anului viitor	24.293,—
Total general	<u>55.245,—</u>

Pe timpul dela 1 Aprilie 1920—31 August 1921

Clasele IB IC IIB, IIIB.

<u>Venituri</u>	<u>Lei</u> <u>B</u>
Din taxele elevilor, donații, subvenții etc.	126.289,65
<u>Cheltueli</u>	
Personalul didactic, administrativ, mobilier, combustibil, reparații de local etc.	124.206,10
Excedent de vărsat la venit. buget. general.	2.083,55
Total general.	<u>126.289,65</u>

Pe timpul dela 1 Sept. 1921—31 Martie 1922

Clasele IB, IC IIB IIIB IVB.

<u>Venituri</u>	<u>Lei</u> <u>B</u>
Taxele plătite de părinții elev. acestor clase.	<u>160.836,—</u>
Totalul veniturilor.	<u>160.836,—</u>
<u>Cheltueli</u>	
Salariile corpului didactic	121.679,—
Subvenție secretarului liceului	1.400,—
1 servitor	3.004,—
Luminat și încălzit	10.000,—
Reparația localului.	4.377,—
Mobilier	855,—
Cheltueli de cancelarie.	1.306,—
Extraordinare și neprevăzute.	2.960,—
Totalul cheltuelilor.	<u>145.581,—</u>
Excedent de făcut venit la bugetul general.	15.255,—
Total general.	<u>160.836,—</u>

Absolvenții liceului „Mircea cel Bătrân”

1. In anul 1915

1. † Iacob I. Cristache	1894	Tortoman, j. C-t. 1)	} Morti in războiu
2. Grigorescu P. Corneliu	1895	Constanța	
3. † Jipa N. Ioan	1894	Carol I jud. C-ta	
4. † Sarry N. Achille	1894	Constanța	
5. † Turbure I. Vasile	1896	, ,	

2. In 1916

1. Mastero Victor	1897	Constanța
2. Perșoiu G. Vasile	1897	Brăila
3. Roșculeț A. Raău	1895	Caciamac, jud. Tulcea
4. Triandafil M. Fedon	1897	Constanța
5. Vulcan P. Scipione	1897	București

3. In Februarie 1919

1. Velescu N. Ion	1900	Ostrov, jud. Constanța
-------------------	------	------------------------

4. In Iulie 1919

1. Companietz A. Samson		
2. † Cornățeanu D. Mihail	1901	Constanța.
3. Rizescu T. Gheorghe	1899	, ,
4. Torosian N. Kirkor	1900	, ,

Particulari

1. Arbore Eliza ²⁾
2. Dinulescu Constantin
3. Panaitescu Olga ³⁾

5. Septembrie 1919

Particulari

1. Andreescu Alex. Omer	1899	Constanța
2. Benlian Haig	1899	, ,
3. Benzi Lutgi	1901	București

¹⁾ Coloana 2-a indică anul și locul nașterii. Datele din arhiva școlii. ²⁾ Școală sec. gr. II. ³⁾ Liceu.

4. Dumitrescu Angela ¹⁾
 5. Georgescu Smaranda ¹⁾
 6. Manisalian Ovanez 1897 Constanța
 7. Petreanu Elena ¹⁾
6. Noembrie 1919
1. Macșa I. Ion 1900 Galați
 2. Tavernier Const. 1909 București
 3. Popescu Elena ¹⁾
7. Iunie 1920
1. Sasu Gh. Traian 1900 Caramurat, jud. C-ța
- Particulari
2. Bujoreanu Ion 1898 Fetești, jud. Constanța
 3. Mira M. Teodor 1898 Constanța
 4. Orănescu Virginia ¹⁾ 1900 București
 5. Popescu Narcis 1901 Brăila
8. Septembrie 1920
1. Anghelescu N. Gheorghe 1901 Cernavoda
 2. Băter Vasile 1900 Constanța
 3. Beloiu I. Dumitru 1900 Călărași
 4. Căpățână P. Alexandru 1902 Constanța
 5. Limbidi S. Ovidiu 1900 ”
 6. † Măngiurea Alexandru 1901 ”
 7. Naum S. Constantin 1899 ”
 8. Pironcof P. Ioan 1901 Tulcea
 9. † Roșu Ioan 1897 Fetești, jud. Ialomița
- Particulari
10. Teodorescu Eugen
 11. Zoropapel Manuc. 1897 Galați
 12. Dumitrescu C. Camil 1900 Constanța
 13. Manda T. Ștan 1898 Asarlâc Cuiuz, jud. C-ța
 14. Paraschivescu D. Hristache 1899 Galați
 15. Teodoru Panait
 16. Manolescu Emanoil
 17. Toma P. Matei 1899 Toxof, jud. Constanța
 18. Cristu P. Constantin 1898 Brăila
 19. Gogu Petre 1898 Tândărei, jud. Ialomița
 20. Ciupercescu Volumnia ²⁾ 1902 Brăila
 21. Farmache Aristide 1899 Cernavoda
 22. Panaitescu M. Petre 1900 Constanța
 23. Popescu Sevasta ²⁾
 24. Protopopescu T. Anastase 1900 București
 25. Bejan Nicolae 1899 Carol I, jud. Constanța
 26. Niculescu Petre

¹⁾ Școală sec. gr. II. ²⁾ Liceu.

9. Iunie 1921

1. Alexiu D. Nicolae	1902	Techirghiol, jud. C-ța
2. Alterescu A. Herman	1902	Plopana, jud. Tutova
3. Banciu I. Gheorghe	1900	Topraisar, jud. C-ța
4. Bârsu T. Ion	1901	Sibiu
5. Cernica Pompiliu	1902	Brăila
6. Cuza Hotta	1902	Sanmarina (Macedonia)
7. Haimovici H. Meyer	1901	Huși
8. Iasinski I Nicolae	1902	Tornu Măgurele
9. Ionescu St. Dumitru	1900	Anadolchiori, jud. C-ța
10. Ivan I. Traian	1901	Siriu, jud. Constanța
11. Mihăileanu Octavian	1902	Târgoviște
12. Moroianu N. Ioan	1901	Caramurat, jud. C-ța
13. Nichita D. Ștefan	1901	Bârlad
14. Oancea C. Constantin	1901	Hârșova, jud. C-ța
15. Păncescu Gh. Sergiu	1902	Bacău
16. Rădulescu I. Dumitru	1900	
17. Stănei S. Ioan	1900	Gargalac, jud. C-ța
18. Waldinger I. Harry	1901	București
19. Călinescu D. Constantin	1902	Hârșova, jud. C-ța

Particulari

20. Condrea Adelina ¹⁾	1899	T. Neamț
21. Dinulescu Dumitru	1900	Fetești, jud. Ialomița
22. Levantinopol D. Gh.	1899	Constanța
23. Penacof Vladimir	1899	
24. Predescu C. Dumitru	1901	
25. Proca Dumitru	1897	Murgeanca, jud. Ialomița
26. Peride H. Anastase	1899	Constanța
27. Roșu Ștefania ¹⁾	1901	Roman
28. Bogdan Const. Olga ²⁾	1902	Constanța
29. Letournour Elena ²⁾	1899	București
30. Teodorescu Margareta ²⁾	1902	Hârșova jud. Constanța
31. Petrescu Octav	1900	Ciacăru, Brăila

10. Septembrie 1921

Particulari

1. Ionescu R. Nicolae	1899	Constanța
2. Kafrissen David	1901	Galați
3. Mănăilă S. Ioan	1897	Ianca, jud. Brăila
4. Segall A. Leon	1903	Constanța
5. Weissemberg Filip	1901	Tulcea
6. Baron Daniel	1900	Cernavoda
7. Hentz Otilia ¹⁾	1900	Constanța
8. Șraer Iosif	1901	Vaslui

¹⁾ Liceu. ²⁾ Școala sec. gr. II

11. Iunie 1922

1. Abuav Iontov	1902	Constanța
2. Atanasiu V. Vasile	1902	Iași
3. Bârsu I. Ion	1901	Sibiel, Sibiu
4. Băter C. Alexandru	1903	Constanța
5. Căcalopol T. Corneliu	1903	Cernavoda
6. Chiru St. Anghel	1901	Giobanu, jud. C-ța
7. Cornățeanu D. Dumitru	1903	Constanța
8. Despina Ion	1900	Albești, jud. Olt
9. Filip C. Vasile	1903	Constanța
10. Grünberg Arnold	1903	"
11. Ierusalmy Henric	1902	"
12. Ionescu Gh. Nicolae	1903	"
13. Jordan N. Ion	1900	Fetești, jud. Ialomița
14. Manolescu Emilian	1903	Constanța
15. Manolescu D. Ilie	1902	"
16. Manolescu I. Nicolae	1902	"
17. Mira D. Ion	1903	Galați
18. Munteanu Ion	1903	Casimcea, jud. Tulcea
19. Oancea C. Horia	1903	Harșova, jud. Constanța
20. Oprescu I. Constantin	1903	București
21. Păscu N. Nicolae	1901	Gargala, jud. Constanța
22. Popa I. Alexe	1901	" "
23. Rigani Al. Cristea	1903	R.-Sărat
24. Roman Gr. Nicolae	1903	Roman
25. Sălceanu N. Grigore	1901	Galați
26. Sarian M. Miche	1902	Toxof, jud. Tulcea
27. Șerbănescu M. Ștefan	1900	Constanța
28. Tihan Gh. Gheorghe	1902	Calfa, jud. Constanța
29. Bergman Avram	1900	Tulcea

Particulari

30. Alesiu Veturia ¹⁾	1904	Techirghiol, jud. C-ța
31. Avram Vasilica ¹⁾	1901	Constanța
32. Bujoescu Alice ¹⁾	1902	Viziru, jud. Brăila
33. Gondrea Aurel	1894	Dobromir, Constanța
34. Dussi Zugrafina ¹⁾	1899	Constanța
35. Ghețaru Ștefan	1899	București
36. Itigan Mihail	1903	Constanța
37. Jipa Elena ²⁾	1902	"
38. Micu Cristina ²⁾	1902	Pitești
39. Panaitescu Elvira ²⁾	1901	Constanța
40. Raicopol Teodora ¹⁾	1901	Sulina
41. Torosian N. Herant	1903	Constanța
42. Tezzi Lucian	1903	Brăila

1). Liceu. 2). Școala sec. gr. II.

43. Tolea Sultana ¹⁾	1901	Constanța
44. Velescu Elena ²⁾	1902	Borza, jud. Dolj
45. Velescu Maria ¹⁾	1901	Ostrov, jud. Constanța
46. Gheorghe I. Ion	1882	Mătășaru jud. Dâmbovița
47. Constantin Ștefan	1897	Frumușani, Ilfov

12. Septembrie 1922

1. Băjenaru Marietta ¹⁾	1903	Târgu Trotuș
2. Chiriac Gh. Nicolae	1902	Constanța
3. Georgescu N. Ion	1903	Cocargea Fetești, j. Ialomița
4. Ionescu P. Cecilia ¹⁾	1900	Constanța
5. Hacher Alexandru	1902	București
6. Ionescu P. Petre	1903	Constanța
7. Iosif Ioan	1903	"
8. Jipa Victoria ¹⁾	1904	Techirghiol, jud. C-ța
9. Klett Emanuel	1901	Cobadin, jud. Constanța
10. Niculescu Elena ¹⁾	1902	Slatina
11. Popper L. Felix	1904	București
12. Rizescu Elisabeta ¹⁾	1904	Constanța
13. Spiegler S. Iancu	1905	Tulcea
14. Tomescu Gr. Constantin	1903	București
15. Vineș I. Maria ¹⁾	1902	Brăila
16. Sasu Gh. Maria ¹⁾	1903	Caramurat, jud. C-ța
17. Niculescu St. Corneliu	1899	Ploești
18. Popescu M. Dumitru	1886	Călărași
19. Ion Andrei		
20. Rizescu Ion	1903	Constanța

Liceul a dat până în Sept. 1922 în total 165 absolvenți.

Se cunosc carierele urmate de 128 absolvenți, dintre cari :

30	și au ales dreptul
25	" academia comercială
24	" politehnica
14	" medicina
8	" matematicile
6	" silvicultura
6	" șt. fizico-chimice
4	" chimia industrială
3	" farmacia
3	" literale
3	" ofițeri
2	" arhitectura

Total 128

1). Școală sec, gr. II. 2) Liceu.

I. Situația elevilor publici

la sfârșitul anului școlar 1921 – 1922

No. crt.	Numele și prenumele elevilor	Situația
CLASA I^A		
1	Andrei V. Grigore	promovat
2	Arhir G. Niculae	"
3	Belcin G. Corneliu	"
4	Bentoiu G. Gheorghe	"
5	Chiforeanu T. Eugen	"
6	Constantinescu L. Anastase	pr. cu men. on. ¹⁾
7	Coțu C. Marin	promovat
8	Cosmescu Gr. Ion	pr. cu men. on.
9	Dida N. Mihail	promovat
10	Dobrescu Gh. I. Ioan	"
11	Dumitrescu N. Emanoil	"
12	Dumitrescu S. Const.	"
13	Dumitriu C. Iosif	prom. pr.-verb. ²⁾
14	Drăghescu Al. Gheorghe	promovat
15	Fulga I. Ioan	"
16	Ghinsberg L. Bernard	"
17	Hanard C. Vintilă	"
18	Helgiu V. Iulian	"
19	Hazar H. Chircor	repetent
20	Ioan P. Gheorghe	promovat
21	Ionescu N. Aurel	prom. pr. verb.
22	Iorgulescu St. Const.	pr. cu men. on.
23	Israel Moise	promovat
24	Istodor D. Ioan	"
25	Jianu Gh. Dumitru	"
26	<i>Jipa N. Valerian</i>	prom. premiul II

¹⁾ Promovat cu mențiune onorifică.

²⁾ " " proces-verbal.

No. crt.	Numele și prenumele elevilor	Situația
27	Lazăr D. Vasile	pr. cu men. on.
28	Meilmann Pincas Bercu	promovat
29	Pârțache Vasile	"
30	Petrescu Constantin	"
31	Petriman I. Ion	"
32	Pop A. Alexandru	"
33	Popovici C. Radu	"
34	Preda M. Vasile	"
35	Rădescu T. Vasile	"
36	Reinhaimer C. Carol	"
37	Rigani Gh. Niculae	"
38	<i>Șeitan I. Ioan</i>	promov. pr. III
39	<i>Șimionică D. Ion</i>	promov. pr. I
40	Șoșoiu B. Gheorghe	promovat
41	Zaharia O. Mircea	"
42	Lărgăanu I. Emil	retras
43	Buzarna G. Nicolae	retras
	Corigenți	Situația după examenul de corigență
44	Balicescu St. Niculae	promovat
45	Bucur S. Ioan	"
46	Creangă M. George	"
47	Crimizade Ali R. Nevzad	"
48	Georgescu N. Dragu	"
49	Georgescu I. Leon	"
50	Ionescu M. Niculae	repetent
51	Mingheru C. Vasile	promovat
52	Novot I. Vergiliu	"
53	Roman Ion-Radu-Horia	"
54	Rusu Niculae	"
55	Selim N. Iordache	"
56	Șerbănescu M. Traian	"
57	Tănase I. Stan	"
58	Vasilescu T. Alexandru	"
59	Vâlsan I. Haralambie	"
60	Zamfir G. Dobre	repetent

No. crt.	Numele și prenumele elevilor	Situția
CLASA I B		
1	Atanasiu V. Niculae	promovat
2	<i>Avachian A. Garbis</i>	promov. pr. II
3	Bălă I. Ioan	promovat
4	<i>Canceanjan M. Carachin</i>	promov. pr. III
5	Catană P. Gheorghe	promovat
6	Constantinescu N. Nic.	"
7	Cosma G. Horațiu	"
8	Crăciun V. Cristu	"
9	Demetrian P. Emanoil	"
10	Enăchescu A. Paul	repetent
11	Ghia I. Ovidiu	promovat
12	Ionescu St. Niculae	"
13	Istode V. Gheorghe	repetent
14	Kremer L. Louis	"
15	Loria I. Samuel	promovat
16	Marcu N. Anton	"
17	<i>Minasian D. Minas</i>	promov. prem. I
18	Murat Ali Faic	repetent
19	Nasurla A. Ismail	retras
20	Osman Gelal Gevdet	promovat
21	Petru M. Ștefan	retras
22	Petru I. Vasile	"
23	Popescu N. Virgiliu	promovat
24	Rigani Al. Alexandru	"
25	Rotländer G. Gheorghe	repetent
26	Sterliu C. Dumitru	promovat
27	Șache R. Iacob	"
28	Șerbănescu St. Alexandru	"
29	Schwartz W. Avram	"
30	Tămâianu G. Toma	"
31	Vasiliu Al. Gh. Valeriu	repetent
32	Vasiliu V. Petru	promovat
33	Vârvoreanu M. Const.	"
34	Teodorescu Gh. Nicolae	repetent

No. crt.	Numele și Prenumele elevilor	Situația
35	Simionescu S. C-tin Corigenți	prom. cu pr.-v. Situația după exa- menul de corigență
36	Cohen I. Rafael	promovat
37	Cosac C. Paul	repetent
38	Cristea V. Alexandru	promovat
39	Cucu P. Petre	repetent
40	Dimitrescu D. Const.	promovat
41	Dobre Gr. Ioan	"
42	Duma E. Daniel	repetent
43	Frangopol C. Niculae	"
44	Freitag A. Gheorghe	promovat
45	Gheorghescu V. Mihail	repetent
46	Hristu C. Niculae	"
47	Ionescu N. Virgil	promovat
48	Munteanu I. Bucur	repetent
49	Nuțescu C. Gheorghe	repetent
50	Pandele P. Niculae	promovat
51	Popescu C. Vasile	"
52	Reiman R. Robert	"
53	Roșculeț Al. Victor	"
54	Sava P. Ioan	"
55	Silivestru I. C-tin	"
56	Stănciulea D. Niculae	"
57	Șeitan C. Traian	"
58	Ștefănescu N. Gheorghe	"
59	Tăulea Gh. Radu	"
60	Teahlov Ioan	"
CLASA I^C		
1	Atanasiu P. Niculae	retras
2	Ciuhureanu I. Nicolae	promovat
3	Cota Teodosie	"
4	Dima D. Nicolae	"
5	Georgescu Gh. Vasile	repetent
6	<i>Ghiță N. Gheorghe</i>	promovat pr. II

No. crt.	Numele și prenumele elevilor	Situția
7	Dumitru N. Vasile	promovat
8	Giovani Ar. Anastase	"
9	Giulea Gh. Ion	"
10	Mărăcineanu Gh. Remus	"
11	Marinescu S Ion	repetent
12	Navon N. Isac	promovat
13	Neagu A Alexandru	"
14	Olivo I. Gheorghe	"
15	Oprea T. Gheorghe	"
16	Oprea Gr. Alexandru	"
17	Putinică I Petru	"
18	<i>Raicopol D. Petru</i>	promovat pr. I
19	Robe M. Dumitru	promovat
20	Sălceanu N. Constantin	"
21	Semciuc I. Mihail	"
22	Vasile I. Ion	"
23	<i>Morărescu St. Octavian</i>	promov. pr. III
Corigenți		Situția după examenul de corigență
24	Atanasiu Dumitru	promovat
25	Dendino D. Andrei	repetent
26	Giurcea G. Ion	promovat
27	Manolescu I. Virgil	repetent
28	Nistor I. Ion	promovat
29	Stăncescu I. Gheorghe	repetent
CLASA II^A		
1	Adam I. Radu	pr. cu men. on.
2	Adelu A. Niculae	retras
3	Anton K. Eduard	promovat
4	Apostolescu St. Ștefan	repetent
5	Bucurescu D. Niculae	promovat
6	Călinescu D. Niculae	"
7	Chiriacescu D. Niculae	"
8	Conțu C. Ștefan	"

No. crt.	Numele și prenumele elevilor	Situția
9	Dobrescu A. Alexandru	promovat
10	Dumitrescu S. Aurelu	"
11	Dumitrescu C. Anghel	"
12	Enăchescu A. Laurențiu	"
13	Filip C. Niculae	prom. cu pr.-v.
14	Găjdan I. Ioan	repetent
15	Georgescu Stavr. Gheorghe	pr. cu men. on.
16	Georgescu D. Niculae	promovat
17	Goldstein M. Herman	"
18	Ionescu I. Eugen	"
19	Ionescu C. Gheorghe	"
20	Ionescu C. Paul	"
21	<i>Istodor D. Dumitru</i>	prom. cu pr. III
22	Leosatu P. Gheorghe	promovat
23	Levy I. Alfred	"
24	Levy I. David	"
25	Loria M. I. Leon	"
26	Mărăcine Gh. Ștefan	"
27	Marcoff O. Zaharia	retras
28	Miga I. Sorin Nicolae	promovat
29	Neculaide N. Hristu	"
30	Ovanesian O. Artin	pr. cu men. on.
31	Paveliu N. Iulian	promovat
32	Păltineanu M. Gheorghe	"
33	Petru D. Alexandru	"
34	Popescu C. Gheorghe	"
35	Privache M. Mihail	"
36	Roșculeț I. Mircea	"
37	Șerbănescu St. Ion	repetent
38	Simionică D. Grigore	pr. cu men. on.
39	Stoian H. Toma	repetent
40	Stoica I. Ioan	retras
41	Teodorescu N. Virgil	prom. cu pr.-v.
42	<i>Topală Gh. Ștefan</i>	promovat pr. II
43	<i>Vodă T. Ioan</i>	promovat pr. I

No. crt.	Numele și prenumele elevilor	Situația
18	Marin St. Marin	promovat
19	Oncescu M. Paul	repetent
20	Panaiteșcu G. Marcel	promovat
22	Papuc S. Gheorghe	retras
22	Petrescu A. Traian	pr. cu men. on.
23	Petrescu I. Vasile	promovat
24	Petru L. V. Dumitru	repetent
25	Popescu Haralamb Ion	"
26	Ravuna N. Marcel	"
27	<i>Rădulescu I. Constantin</i>	promovat pr. II
28	Roșculeț I. Florea	pr. cu men. on.
29	<i>Roșculeț V. Alexe</i>	promovat pr. I
30	Sandu I. Gheorghe	promovat
31	Șerțer A. Riven	repetent
32	Stănescu Gh. Aurel	"
33	Steurer I. Iosif	eliminat p. abs.
34	Șteflea A. Ovidiu	promovat
35	Teotocatos C. Temistocle	"
36	Valentin Finkel-Filip	"
37	Vasilie D. Eugen	prom. cu pr.-v.
38	Vidrighin N. Nicolae	promovat
39	Ziecu M. Teodor	repetent
40	Manu A. Jean-Felix	promovat
	Corigenți	Situația după examenul de corigență
41	Albu M. Gheorghe	promovat
42	Armă N. Gheorghe	repetent
43	Cârstocea Gh. Nicolae	"
44	Cominovici S. Mircea	"
45	Constantinescu I. Gheorghe	promovat
46	Cosma Gh. Emil	"
47	Georgescu Gh. Iulian	repetent
48	Gheorghiu I. Ioan	promovat
49	Ionescu V. Marin	"
50	Ionescu N. Nicolae	"

No. crt.	Numele și prenumele elevilor	Situația
51	Ionescu Gr. Petru	repetent
52	Inocenti G. Luigi	promovat
53	Lupescu M. Petru	"
54	Mamo E. George	repetent
55	Naparu St. Ilie	promovat
56	Pamfilescu M. Dumitru	repetent
57	Paraschivescu D. Nicolae	promovat
58	Petrescu Gh. Petru	"
59	Petrescu T. Niculae	"
60	Popescu Gr. Virgil	"
61	Proca M. Procop	"
62	Sasu Gh. Vasile	"
63	Sibiceanu P. Ioan	repetent
64	Sterea Gh. Alexandru	"
65	Tomescu N. Niculae	promovat
66	Tigău C. Dumitru	"
67	Tuțuianu Gh. Constantin	"
CLASA IIIA		
1	Alterescu A. Paul	promovat
2	Andreescu D. Dumitru	"
3	Anghelescu St. Marin	"
4	<i>Bălăceanu I. Constantin</i>	prom. pr. III
5	Blănuț T. Gheorghe	promovat
6	Botez Gh. Mircea	"
7	Chiriac D. G. Virgiliu	"
8	Cioroiu St. Ion	"
9	Cioroiu St. Nicolae	"
10	Clodeanu A. Dumitru	"
11	Cojocaru E. Alexandru	repetent
12	<i>Constantinescu B. Marcel</i>	promovat pr. II
13	Constantinescu A. Mihail	promovat
14	Dobrescu I. Remus	"
15	Gavrilescu T. Ștefan	"
16	Georgescu D. Emilian	"

No. crt.	Numele și prenumele elevilor	Situația
17	Gheorghiu Gh. Ioan	promovat
18	Grosu A. Cristea	"
19	Gruberg K. Bernard	"
20	Grünberg N. Bernard	pr. cu men. on.
21	Iosif I. Constantin	promovat
22	Lăzărescu G. Ioan	"
23	<i>Mendrin</i> H. Ioan	promovat pr. II
24	Mihail St. Ioan	promovat
25	Moroianu O. Octavian	"
26	Nedelcu I. Ioan	"
27	Nica N. Vasile	"
28	Nicolau D. Constantin	repetent
29	Nopcea V. Vasile	"
30	Oprea T. Ștefan	promovat
31	Panaiteșcu D. Constantin	"
32	Paveliu N. Ion	"
33	Penu D. Vasile	promovat
34	Popescu Gh. Dumitru	"
35	Rădulescu Gh. Corneliu	repetent
36	Rădulescu P. Ion	prom. cu pr. v.
37	Rupenian A. Eduard	promovat
38	Sasu Gh. Gheorghe	"
39	Semcovici Alexandru	"
40	Simionescu T. Ștefan	"
41	Șeitan Gh. Nicolae	"
42	Stănescu N. Grigore	"
43	Stănescu M. Alexandru	"
44	Stănciulescu I. Gheorghe	repetent
45	Theiler Al. Lucian	promovat
46	Teodorescu N. Nicolae	"
47	Vasilescu S. Gheorghe	"
48	Vulcan M. Constantin	"
49	Weselowski I. Iosif	"

No. crt.	Numele și prenumele elevilor	Situația
Corigenți		
50	Buricea A. Gheorghe	Situația după examenul de corigență promovat
51	Chirilă G. Constantin	"
52	Constantinescu A. Gheorghe	"
53	Georgescu Gh. Constantin	"
54	Leyer E. Arthur	"
55	Lipovici M. Moritz	"
56	Mărăcineanu G. Nicolae	"
57	Nicolau Gh. Nicolae	"
58	Păvăluță Gh. Ion	"
59	Popescu St. Horațiu	"
60	Stoenescu P. Victor	"
61	Zaharia O. Virgil	"
CLASA III B		
1	Alexandrescu P. Bogdan	promovat
2	Băloiu I. Nicolae	repetent
3	Bărbulescu I. Constantin	promovat
4	Bucholtzer Al. Corneliu	"
5	Butică Al. Ion	repetent
6	Buzoianu A. Radu	promovat
7	Cârâc E. Ion	"
8	Cristea Gh. Gheorghe	repetent
9	Cristea Gh. Ion	"
10	Cristide L. Mircea	promovat
11	Drăgulin C. Nicolae	"
12	<i>Dumitrescu C. Dumitru</i>	promovat pr. II
13	Dumitriu C. Dumitru	repetent
14	Edelstein M. David	promovat
15	Emirzean D. Vache	"
16	Georgescu Gh. Alexandru	repetent
17	Georgescu Gheorghe	"
18	Gheorghiu Gh. Zoanel	"
19	Iliescu I. Dumitru	promovat
20	Kleinmann L. Nathan	"

No crt.	Numele și prenumele elevilor	Situația
21	Lalu I. Mihaiu	promovat
22	Leyer E. Berthold	"
23	Leon P. Alexandru	"
24	Lupu Gh. Gheorghe	"
25	Nicolau S. Vasile	"
26	Pica S. Gheorghe	"
27	Pomerantz I. David	prom. cu pr.-v.
28	Perșoiu Gh. Gheorghe	promovat
29	Popica E. Cezar	pr. cu men. on.
30	<i>Popovici I. Petre</i>	promovat pr. I
31	<i>Rădulescu I. Ion</i>	promov. pr. III
32	Roșculeț I. Ion	promovat
33	Sezonov S. Nicolae	"
34	Șerbănescu D. Mircea	repetent
35	Șerban R. Alexandru	promovat
36	Teodorov T. Trifon	"
37	Viorel C. Ioan	repetent
38	Vidopol S. Gheorghe	"
39	Vizireanu C. Nicolae	pr. cu men. on.
Corigenți		Situația după examenul de corigență
40	Bădescu S. Gheorghe	promovat
41	Brodier C. Constantin	repetent
42	Cazacu I. Ion	promovat
43	Dumitrescu G. Petru	"
44	Dumitriu N. Vasile	repetent
45	Encica R. Petre	"
46	Frangopol D. Pandele	"
47	Freitag S. Emil	promovat
48	Gabrovanu I. Ion	"
49	Georgescu A. Mihail	"
50	Nuțescu C. Friderich	repetent
51	Papuc St. Ioan	promovat
52	Selim N. Constantin	"
53	Simionescu Gr. Grigore	"

No. crt.	Numele și prenumele elevilor	Situația
54	Stanciu D. I. Petre	promovat
55	Tomoșoiu Gheorghe	"
56	Zaharia O. Ioan	"
CLASA IV^A		
1	Alexandrovici C. Gheorghe	repetent
2	Beza D. Gheorghe	promovat
3	Cardaș St. Constantin	pr. cu men. on.
4	Coțanis M. Ioan	repetent
5	Dan C. Niculae	promovat
6	Dusi C. Dumitru	"
7	Fusaru M. Ioan	"
8	Gartenlaub B. Herman	pr. cu men. on.
9	Jordan G. Alexandru	promovat
10	<i>Iorgulescu S. Ștefan</i>	promovat pr. II
11	Israel I. Alfred	promovat
12	Lascaridis Z. Iorgu	"
13	Lupașcu A. Nerone	"
14	Mailat G. Alexandru	repetent
15	Mandache C. Dumitru	"
16	<i>Manolescu G. Ioan</i>	prom. pr. III
17	Merdinian A. Garbis	promovat
18	<i>Muche C. Ioan</i>	promovat pr. I
19	Negulescu N. Neculae	prom. cu pr.-v.
20	Petru M. Traian	repetent
21	Popa N. Niculae	"
22	Rădulescu C. Ioan	"
23	Sterea M. Mihaiu	"
24	Toescu Gh. Aurel	retras
Corigenți		Situația după exam. de corigență
25	Blank L. Alfred	promovat
26	Cișmigiu I. Gheorghe	"
27	Filip C. Gheorghe	"
28	Grigorescu I. Gheorghe	"

No. crt.	Numele și prenumele elevilor	Situația
29	Stănculescu V. Ioan	promovat
30	Țintă M. Aurel	"
CLASA IVB		
1	Apostolescu S. Niculae	repetent
2	Atanasof Gh. Ioan	promovat
3	Baston A Ovidiu	repetent
4	Cândescu M. Ștefan	promovat
5	Cinski Al. Constantin	retras
6	<i>Crăciun V. Ioan</i>	prom. cu pr. III
7	Dăscălescu M. Decebal	promovat
8	Edelstein M. Alexandru	"
9	Golea C. Gheorghe	repetent
10	<i>Hazarian M. Eduard</i>	promovat pr. II
11	Ionescu M. Gheorghe	prom. cu pr.-v.
12	Istodor D. Constantin	Eliminat până la finele anului cu drept de a se înscrie la altă școală.
13	Leyer E. Helmuth	Eliminat din școlile statului.
14	<i>Negru N. Mircea</i>	promovat pr. I
15	Petrescu C. Constantin	promovat
16	Popa Gh. Gheorghe	repetent
17	Slujitoru A. Ioan	promovat
18	Zumer I. Avram	"
Cor genți		
19	Alterescu A. Moise	Situația după exam. de corig. promovată
20	Apostol I. Ovidiu	"
21	Apostolescu T. Traian	"
22	Băltaru I. Constantin	"
23	Constantinescu P. Mihail	"
24	Dobrescu St. Aurel	"
25	Dumitrescu G. Vasile	"
26	Frunză I. Romulus	transf. la Bazargic
27	Merdinian M. Chircor	promovat
28	Paloș C. Constantin	repetent
29	Stoica A. Alexandru	promovat

No. crt.	Numele și prenumele elevilor	Situația
CLASA V		
1	Adam I. Mircea	promovat R. ¹⁾
2	Agopian M. Ferdinand	" R.
3	Benlian T. Măgărdici	" R.
4	Blumenfeld Beno	" M. ²⁾
5	Botea V. Vasile	" R.
6	Buiuc M. Ștefan	" M.
7	Ciurea D. Ioan	" R.
8	Gavrilescu G. Vasile	" M.
9	Marin N. Ștefan	pr. cu men. on. R.
10	Mira D. Constantin	promovat R.
11	Mogoșanu G. Floridor	retras
12	Nedelcu O. Dan	pr. cu men. on. R.
13	Nicolau G. Nicolae	repetent R.
14	Panaiteșcu C. Gheorghe	promov. pr. II R.
15	Popea G. Ovidiu	retras R.
16	Popescu V. Dumitru	promov. pr. III R.
17	<i>Popescu N. Ștefan Dorin</i>	promov. pr. I R.
18	<i>Popper L. Erwin</i>	prom. pr. III R.
19	Robovici Gh. Gheorghe	promovat R.
20	Roșculeț N. Victor	" R.
21	Șmidt E. Fritz Emil	" R.
22	Șteflea A. Ioan	" R.
23	Țintă M. Nicolae	" R.
24	Vasiliu D. Virgiliu	" R.
25	Vlațiu L. Laurențiu	" R.
26	Vulcan M. Ștefan	" R.
Corigenți		
27	Alexandrovici C. Nicolae	repetent R.
28	Atanasiu V. Emil	promovat R.
29	Butnaru A. Ovidiu	" R.
30	Butucescu I. Horia	" R.
31	Butucescu I. Nicolae	repetent M.
32	Constantinescu I. Pompiliu	" R.

1). R. = Secția reală. 2). M. = Secția modernă.

No. crt.	Numele și Prenumele elevilor	Situția
33	Dinu N. Gabriel	repetent R.
34	Dussi C. Gheorghe	promovat R.
35	Fulga I. Eugen	" M.
36	Goldstein M. Haim	" R.
37	Marinescu St. Stefan	" M.
38	Nicolescu V. Ovidiu	" M.
39	Papuc D. Radu	repetent R.
40	Perițovici Ș. Leon	promovat R.
41	Popa I. Gheorghe	" R.
42	Popescu G. Ermiliu	" R.
43	Rădulescu I. Gheorghe	" R.
44	Șerbănescu I. Ovidiu	repetent R.
45	Trandabur G. Dumitru	" R.
46	Goldring Emanoil	promovat M.
CLASA VI		
1.	Antonescu I. Alexandru	repetent R.
2	Antonescu D. Dumitru	pr. cu m.on.R.
3	Băloiu I. Z. Constantin	retras
4	Bercovici I. Ioan	Amănat și promovat sesiunea Septembrie R.
5	Bercovici A. Calman	promovat R.
6	Brăileanu C. Alexandru	" R.
7	Burlacu G. Gheorghe	" R.
8	Caropol G. Constantin	" R.
9	Ceacăreanu M. Gheorghe	" R.
10	Cohn I. Marcu	" R.
11	Constantinidi V. Odisea	" M.
12	Costea I. Mihai	" R.
13	Costescu G. Mircea	" R.
14	Enescu G. Victor	" R.
15	Farmache H. Menelas	prom. pr. III R.
16	<i>Frangopol P. Gheorghe</i>	prom. pr. II R.
17	Georgescu Nicolae	retras
18	<i>Hrisanidis St. Dumitru</i>	prom. pr. I R.
19	Lascaridi Z. Fochion	promovat R.
20	Manea D. Aurel	" M.

No. crt.	Numele și prenumele elevilor	Situația
21	Mihăileanu N. Dumitru	pr. cu men. on. R.
22	Moiescu M. Virgil	promovat R.
23	Moroianu I. Atanase	repetent R.
24	Nedelcu I. Niculae	promovat R.
25	Pascu I. Gheorghe	" R.
26	Pelecuda C. Atanase	" R.
27	Popa N. Mihaiu	" R.
28	Popescu N. Eugen-Niculae	" R.
29	Preda M. Niculae	" R.
30	Purec I. Ioan	" R.
31	Rotaru P. Corneliu	" R.
32	Teodorescu Gr. Liviu	pr cu men. on. R.
33	Tocitu R. Ioan	" R.
34	Toma V. Nicolae	repetent R.
35	Weissemberg M. Moise	promovat R.
36	Zumer I. Aizig	" R.
37	Catz Osias	" M
38	Popea G. Victor	retras
	Corigenți	Situația după examenul de corigență
39	Armă N. Ioan	repetent R.
40	Benderli O. Manole	promovat M
41	Butnaru A. Virgiliu	repetent R.
42	Cristea V. Cristea	promovat M
43	Ghinsberg B. Haim Carol	" R.
44	Mărcoiu G. Traian	" R.
45	Rădulescu I. Ioan	" R.
46	Roșculeț V. Voicu	repetent
CLASA VII		
1	Abibula M. Mustafa	promovat M
2	Alexandrescu I. Mihail	pr. cu men. on. R.
3	Beloiu I. Ioan	promovat R.
4	Bengeanu N. Nicolae	" R.
3	<i>Caratzali A. Alexandru</i>	promov. pr. l M
6	Chiriac G. Nicolae	promovat R.

No crt.	Numele și prenumele elevilor	Situația
7	Chiru I. Gheorghe	promovat M.
8	Cioroiu Șt. Anton	" R.
9	Dâlgeanu Tănase	" R.
10	Dănăchescu N. Niculae	" R.
11	Georgescu N. Ioan	pr. cu men. on. R.
12	Ghițescu V. Romeo	promovat R.
13	Ghițescu N. Virgil	" R.
14	Grigorescu I. Ioan	" M.
15	<i>Ionescu P. Petre</i>	promov. pr. III M.
16	Iosif I. Ioan	pr. cu men. on. R.
17	Jipescu C. Titus	promovat R.
18	Klett W. Emanoil	" R.
19	Lucrețianu R. Dorin	" R.
20	Manole I. Ioan	" R.
21	Mitef T. Ștefan	" M.
22	Mocanu G. Gheorghe	" R.
23	Niculescu I. Ioan	" M.
24	Papadat N. Dumitru	" M.
25	Popoianu Gr. Alexandru	pr. cu men. on. R.
26	Popescu O. Ștefan	promovat R.
27	Popescu O. Mircea	" R.
28	Popescu M. Tudor	" R.
29	<i>Poper L. Felix</i>	promov. pr. II R.
30	Roșculeț Oprea	promovat R.
31	Spigler S. Iancu	" M.
32	Stoia N. Nicolae	" R.
33	Țața N. Vasile	" R.
34	Tomescu Gr. Constantin	" R.
35	Zamfirescu M. Zamfir	" R.
36	Vasilescu V. Victor	" R.
	Corigenți	Situația după examenul de corigență
37	Bârzan P. Nicolae	promovat R.
38	Cioroianu M. Octavian	" R.
39	Protopopescu T. Petru	" R.
40	Teodorov T. Vasile	" R.

No. crt.	Numele și Prenumele elevilor	Situția
CLASA VIII		
1	<i>Abuav B. Iontov</i>	promovat pr. I R.
2	Atanasiu V. Vasile	promovat R.
3	Bârsu I. Ioan	" M.
4	Bater C. Alexandru	" M.
5	Ceacalopol T. Corneliu	" M.
6	Chiru St. Anghel	" R.
7	Cornățeanu D. Dumitru	pr. cu men.on. M.
8	Despina A. Ioan	" R.
9	Filip C. Vasile	" R.
10	Grünberg N. Arnold	promovat R.
11	Ierusalmy B. Heinrich	" M.
12	Ionescu Gh. Nicolae	" R.
13	Iordan N. Ioan	" M.
14	Manolescu Emilian	" R.
15	Manolescu D. Ilie	" R.
16	Manolescu I. Nicolae	" R.
17	Mira D. Ioan	" R.
18	Muțeanu Ioan	" R.
19	Oancea C. Horia	" M.
20	Oprescu I. Constantin	" R.
21	<i>Pascu N. Nicolae</i>	promov. pr. III R.
22	Popa I. Alexe	promovat R.
23	Rigani Al. Cristea	" R.
24	Rizescu T. Ioan	" R.
25	Rosu Gr Nicolae	" M.
26	Sălceanu N. Grigore	prom. cu pr. v. M.
27	<i>Sarian M. Miche</i>	promov. pr. II R.
28	Șerbănescu M Ștefan	promovat M.
29	Tihan Gh. Gheorghe	" M.
Corigenți		
Situția după exa- menul de corigență		
30	Chipară D. Ioan	promovat R.
31	Costovici A Luca	" M.

Date statistice de situația pe anul școlar 1921-1922

Clasele	I Inscriși	II Retrași	III Eliminați	IV Urmărit până la sfârșitul anului	V Promovați	VI Promovați prin proces-verbal	VII Corigenți	VIII Repetenți	Amânați	Rezultatul examenului de corigență		Observații
										Promov.	Repet.	
IA	60	2	—	58	38	2	17	1	—	15	2	—
IIA	57	3	—	54	35	2	13	4	—	10	3	—
IIIA	61	—	—	61	43	1	12	5	—	12	—	—
IV A	30	1	—	29	14	1	6	7	1	6	—	—
V	46	2	—	44	23	—	20	1	—	13	7	—
VI	46	3	—	43	31	—	8	3	1	5	3	—
VII	40	—	—	40	36	—	4	—	—	4	—	—
VIII	31	—	—	31	28	1	2	—	—	2	—	—
IB	60	3	—	57	25	—	25	7	—	17	8	—
IC	29	1	—	28	20	—	6	2	—	3	3	—
II B	67	2	1	64	25	1	27	11	—	18	9	—
III B	56	—	—	56	27	1	17	11	—	12	5	—
IV B	29	1	2	26	10	1	11	4	—	9	1	—
	612	18	3	591	355	10	168	56	2	126	41	1

Inscriși	612
Retrași și eliminați	21
Urmărit regulat	591
Promovați	491
Repetenți	97
Amânați, transferați	3

	Procent 84,77 %
	14,72 %
	0,51 %

REZULTATELE EXAMENELOR elevilor particulari

No. crt.	Numele și prenumele elevilor	Situația
Sesiunea Februarie-Mai		
CLASA I-a		
1	Bica N. Oprea	promovată
2	Lemnaru Cristea	"
3	Prodan Nicolae	repetent
4	Țârlea Anastase	promovat
5	Zafiu M. Ion-Marin	"
	Corigenți	Situația după exam. de corigență
6	Crăciun V. Iosefina	promovată
7	Gregorian Izabela	"
8	Matei I. Gheorghe	repetent
9	Mitea D. Panait	promovat
10	Olteanu I. Petre	"
11	Râpeanu N. Dumitru	"
CLASA II-a		
1	Alexandrescu M. Gh.	repetent
2	Monselesan Paul	promovat
3	Popescu H. Ion	repetent
4	Stanciu Alexandrina	promovată
	Corigenți	Situația după exam. de corigență
5	Arachelian Haig	promovat
6	Cristea V. Elvira	"
7	Weissemberg S. Moritz	"

No. crt.	Numele și prenumele elevilor	Situția
CLASA A III-a		
1	Constantinescu N. Gheorghe	repetent
2	Dumitriu Constanța	"
3	Marinescu Alexandru	"
4	Monselesan Sergiu	"
5	Nicola D. Tudor	promovat
6	Simionescu Olimpia	repetentă
	Corigenți	Situția după exam. de corigență
7	Boia D. Caliopei	promovată
8	Munteanu I. Paraschiva	"
9	Pricop I. Ion	promovat
10	Stanciu I. Nicolae	"
CLASA IV-a		
1	Anton P. Radu	repetent
2	Hacher Ștefan	promovat
3	Ionescu Iulian	repetent
4	Zeidler Victor	"
	Corigenți	Situția după e. am. de corigență
5	Damian Ecaterina	promovată
6	Ionescu A. Gheorghe	promovat
7	Monclesan Emacoil	"
CLASA V-a		
1	Lumezianu Victor	repetent
	Corigenți	Situția după exam. de corigență
2	Baltagioglu Anastase	promovat R. ¹⁾
CLASA VII-a		
1	Arachelian Asadur	promovat R.
2	Duma Gheorghe	" R.
3	Hacher Alexandru	" R.

1. R=secția reală.

No. crt.	Numele și prenumele elevilor	Situația
4	Mira Dumitru	promovat R.
5	Nicolescu C. Ștefan	„ R.
Corigenți		Situația după exam. de corigență
6	Mihail Vasile	„ M. 1)
7	Petrescu Ștefan	
Sesiunea Februarie—Iunie		
CLASA I-a		
1	Avram N. Gherghina	promovată
2	Carnușos I. Constantin	promovat
3	Culura A. Victoria	promovată
4	Curte C. Maria	„
5	Drăgan F. Elena	repetentă
6	Frânghie A. Elena	promovată
7	Felidoreanu V. Sofia	repetentă
8	Hulea V. Marin	promovat
9	Iacob A. Virginia	promovată
10	Mocanu I. Gheorghe	promovat
11	Niculescu G. Ecaterina	promovată
12	Pop C. Viorica	repetentă
13	Popa St. Ștefan	repetent
14	Popescu O. Polixenia	promovată
15	Purec Eugenia	„
16	Stănescu Marioara	repetentă
Corigenți		Situația după exam. de corigență
17	Anghelopol I. Victoria	promovată
18	Budurescu Constanța	repetentă
19	Benlian Vartuhi	promovat
20	Câțu S. Ștefan	„
21	Coconcea D. Tudor	„
22	Croitoru Petre	„
23	Drăgan Vladimir	„

1) M=secția modernă.

No. crt.	Numele și prenumele elevilor	Situația
24	Dobrescu Octavia-Silvia	promovată
25	Dobrescu Florica	repetentă
26	Ivanof Liuba	"
27	Popescu Nicolae	promovat
28	Petrescu N. Elena	repetentă
29	Rădulescu I. Tudor	promovat
30	Șerban Z. Cornelia	promovată
31	Stan T. Viorica	repetentă
32	Stănescu Florica	promovată
33	Vasilescu S. Vasile	promovat
34	Vlad V. Steliana	promovată
35	Vlad G. Victoria	"
CLASA II-a		
1	Asănăchescu Florica	repetentă
2	Atanasiu Maria	"
3	Babi Coconia	promovată
4	Bentaru Roza	repetentă
5	Besnea I. Constanța	promovată
6	Buzdugan S. Ștefan	promovat
7	Chiselef Anghel	repetent
8	Coleș Maria	repetentă
9	Constantinescu Alexandru	repetent
10	David C. Rosa	promovată
11	Dobrescu Ion	repetent
12	Georgescu Nicolae	"
13	Jipescu C. Coralia	repetentă
14	Marin St. Jela	promovată
15	Mihăescu Ana	repetentă
16	Nichiteanu Aurelia	promovată
17	Pană A. Sanda	repetentă
18	Popa St. Elena	"
19	Sprânceanu Dumitru	repetent
20	Tănăsescu Alexandrina	repetentă

No. crt.	Numele și prenumele elevilor	Situația
Corigenți		
21	Bucur Ion	Situția după exam. de corigență promovat
22	Cazacu N. Petre	"
23	Edelstein B. Melita	promovată
24	Georgescu Teodorina	"
25	Gurița V. Vasile	promovat
26	Leibovici Liba-Lucia	promovată
27	Mihăilescu Elena	repetentă
28	Monferato A. Ioan	promovat
29	Olivo I. Maria	promovată
30	Pâslă I. Ion	promovat
31	Petrescu P. Adela	"
32	Pică Rada	repetentă
33	Protopopescu N. Vasile	promovat
34	Teodorescu Eufimia	"
CLASA III-a		
1	Antohi P. Gheorghe	repetent
2	Cârligel Dumitru	"
3	Duțescu Gheorghe	promovat
4	Gorgan Ion	repetent
5	Hintz Ștefan	"
6	Manolescu Georgeta	repetentă
7	Munteanu V. Elena	"
8	Petre A. Gheorghe	repetent
9	Popa Sofia	repetentă
10	Smeu C. Preda	repetent
11	Sterea A. Iorgu	"
12	Valecu M. Constantin	"
Corigenți		
13	Bordea Nicolae	Situția după exam. de corigență promovat
14	Cota Natalia	promovată
15	Groner Maria	repetentă
16	Iosif Lucreția	promovată

No. crt.	Numele și prenumele clevilor	Situția
17	Mihale I. Maria	promovată
18	Trano Elena	"
CLASA IV-a		
1	Dumitrescu St. Vasile	repetent
2	Gradea C. Ștefan	promovat
3	Iosipescu M. Ion	repetent
4	Ludu Maria	repetentă
5	Popa Victoria	"
Corigenți		
6	Bucholtzer Narcisa	Situția după exam. de corigență
7	Bordeianu Manolache	promovată
8	Călin M. David	"
CLASA V-a		
1	Cușuță P. Nicolae	repetent
2	Nicorescu V. Gheorghe	"
Corigenți		
3	Caragheorghe Petre	Situția după exam. de corigență
4	Facredin Omer	promovat R.
5	Miga Stela	" R.
6	Ionescu Șt. Dumitru	" R.
7	Popa P. Nicolae	" R.
CLASA VI-a		
1	Constantinescu Ion	promovat R.
2	Costa Dumitru	repetent
3	Iorgulescu Brânduș	"
4	Israelovici Wolf	promovat R.
5	Nicorescu Constantin	repetent
Corigenți		
6	Apostolescu Niculina	Situția după examenul de corigență
7	Popa Lucreția	promovată M. "

No. crt.	Numele și prenumele elevilor	Situația
8	Țigoi Marius	promovat R.
9	Tomașescu Toma	" R.
10	Trandafirescu Nicolae	" M.
CLASA VII-a		
1	Teodoru Maria	promovată R.
Corigenți		Situația după exam. de corigență
2	Mihalcea Hurmuz	promovat R.
3	Turbure Traian	repetent
4	Ionescu R. Victoria	promovat R.
CLASA VIII-a		
1	Alessiu Maria-Veturia	promovată R.
2	Avram Vasilica	" M.
3	Bujoescu Alice	" R.
4	Condrea Aurel	promovat M.
5	Dussi Zugrafina	promovată M.
6	Ghețaru Ștefan	promovat R.
7	Jipa Elena	promov. Cl. M. ¹⁾
8	Itigan Mihail	promovat R.
9	Micu Cristina	promovată Cl. M.
10	Panaitescu Elvira	" Cl. M.
11	Raicopol Teodora	promovată M.
12	Torosian Herant	promovat R.
13	Tozzi Lucian	" R.
14	Tulea Sultana	promovată Cl. M.
15	Velescu Elena	" M.
16	Velescu Maria	" Cl. M.
Corigenți		Situația după exam. de corigență
17	Cazacincu Elena	repetentă
18	Constantinescu Ion	repetent

1). Cl. M.—secția clasico-modernă.

No. crt.	Numele și prenumele elevilor	Situția
Sesiunea Iunie—Septembrie		
CLASA I-a		
1	Alectoride Pandora	promovată
2	Anastasiu Aneta	repetentă
3	Arvanitis Alexandru	promovat
4	Borzea Traian	”
5	Dragomirescu Olga	repetentă
6	Ionescu Zina	”
7	Iordan Hristu	promovat
8	Pascu Constantin	repetent
9	Stefanatos Nestor	”
CLASA II-a		
1	Avachian Garbis	promovat
2	Baruh Iosif	repetent
3	Bică Oprea	promovat
4	Cancenian Carechin	”
5	Ion P. Gheorghe	”
6	Jianu Dumitru	repetent
7	Lemnaru Cristea	promovat
8	Minasian Minas	”
9	Penchas Sara	promovată
10	Ștefănescu Maria	repetentă
11	Țârlea Anastase	promovat
12	Zafin M. Ion	repetent
13	Bogdan Maria	repetentă
CLASA III-a		
1	Bonteanu Vasile	repetent
2	Dumitrescu Nicolae	”
3	Stanciu Alexandrina	promovată
4	Monselesan Paul	repetent

No crt.	Numele și prenumele elevilor	Situția
CLASA IV-a		
1	Botez Gh. Mircea	repetent
2	Carac Ioan	"
3	Iosif Nicolae	"
4	Leon Alexandru	"
5	Lupu Gheorghe	"
6	Mendrinu Ion	promovat
7	Popescu Corneliu	repetent
8	Rădulescu I. Ion	"
9	Șeitan Gh. Nicolae	"
CLASA V		
1	Cândescu Ștefan	repetent
2	Hacher Ștefan	promovat R.
CLASA VI		
1	Roșculeț N. Victor	repetent
2	Șteflea A. Ion	promovat R.
CLASA VII-a		
1	Anastasiu Telemac	repetent
2	Levantinopol Foti	"
3	Moisescu Virgil	"
4	Preda Nicolae	promovat R.
CLASA VIII		
1	Arachelian Asadur	repetent
2	Băjenaru Marietta	promovat Cl.M.
3	Beloiu Ioan	repetent
4	Bengeanu Nicolae	"
5	Brăileanu Constanța	repetentă
6	Chiriac Nicolae	promovat R.
7	Chiru I. Gheorghe	repetent
8	Dâlgeanu Elena	"

No. crt.	Numele și prenumele elevilor	Situația
9	Dănăchescu Nicolae	retras
10	Duma Gheorghe	repetent
11	Georgescu Ion	promovat R.
12	Grigorescu I. Ion	repetent
13	Hacher Alexandru	promovat R.
14	Ionescu Cecilia	promov. Cl.M.
15	Ionescu Petre	" M.
16	Iosif Ioan	promovat R.
17	Jipa Victoria	" Cl.M.
18	Jipescu Titus	repetent
19	Klett Emanoil	promovat R.
20	Manole Cornelia	repetentă
21	Mira Dumitru	repetent
22	Mitef Ștefan	"
23	Niculescu Elena	promov. Cl.M.
24	Niculescu Ioan	repetent
25	Nicolescu Corneliu	promovat R.
26	Papadat Dumitru	repetent
27	Popescu O. Ștefan	"
28	Popper Felix	promovat R.
29	Roșcaleș Oprea	repetent
30	Rizescu Elisabeta	promov. Cl.M.
31	Sandu Ana	repetentă
32	Sasu Maria	promov. Cl.M.
33	Simionescu Florica	repetentă
34	Spiegler Iancu	promovat M.
35	Stoia Nicolae	repetent
36	Tomescu Constantin	promovat R.
37	Țața Vasile	repetent
38	Vineș Maria	promov. Cl.M.

SITUAȚIA

Prezenți la examene	260	Procentul
Promovați	148	56,92 %
Repetenți	111	42,70 %
Transferați	1	0,38 %

Darea de Seamă

de sfârșit de an la serbarea dela 19 Iulie 1922

Sărbători d astăzi încheerea unui an de activitate școlară, în mod firesc se pune întrebarea : Ce am înfăptuit, în ce măsură s'au putut realiza bunele noastre intențiuni ?.

Pentru a putea da un răspuns cât mai drept la această chestiune, va trebui să ținem neapărat seama de condițiile generale în care am lucrat.

Condițiile, în care își îndeplinește menirea școala secundară în general, și liceul din Constanța în deosebi, sunt așa de rele încât cu drept cuvânt putem spune că ne aflăm într'o stare de criză, care durează fără întrerupere dela război încoace. Criza economică sub care se frământă clasele poporului nostru, criza financiară în care este înglodat statul românesc, nu se putea să nu aibă rele repercusiuni asupra mersului învățământului public. Deplasarea absurdă și nedreaptă a bogățiilor, evidențiată prin crearea clasei îmbogățitorilor de război pe de o parte, iar pe de altă parte deprecierea muncii intelectuale, au creat la unele părți o stare de nemulțumire veșnică, de revoltă abia stăpânită. Este apoi o criză morală în care se sbate societatea, caracterizată prin goana după averi, după plăceri și bunuri materiale. Societatea noastră e bântuită de un materialism acut.

Nu se putea ca aceste stări rele să nu aibă consecințe

vătămătoare bunului mers al învățământului și deci și asupra liceului nostru. În primul rând, localul liceului abia a putut în urma devastării inamice să fie adus în stare să poată corespunde unei școli. Chestiunea atât de gravă și prea bine cunoscută a necesității unui nou local a rămas încă un deziderat.

În vremea aceasta, populația școlară a crescut încontinuu, așa încât au trebuit să fie instalate clase în localul insalubru de peste drum de liceu. Din lipsa de local, rezultă suprapopularea claselor. Suprapopularea claselor contribuie la scăderea nivelului instrucției. Suprapopulația școlară face ca controlul să fie puțin eficace; rândul elevilor la ascultare devine rar. Pe lângă lipsa de local mai e și altă cauză care ne împiedică să stabilim un număr rațional de elevi de clasă: *lipsa de profesori*. La liceu sunt catedre vacante; același număr restrâns de profesori trebuie să ia asupra-și și cele 5 clase extrabugetare. Prin urmare: *local insuficient, clase insalubre, suprapopulare școlară, lipsă de profesori*.

Afară de asta, satisfacerea tuturor nevoilor materiale ale școlii a căzut tot în sarcina profesorilor, cari prin comitetele școlare, trebuie să procure fondurile, statul nemai contribuind cu absolut nimic. Dintre toate aceste neajunsuri, cel mai rău este numărul insuficient de profesori. Remedierea acestei lipse depinde de politica generală a guvernelor noastre în materie de învățământ, de organizația ce trebuie dată școlii, de perspectiva ce poate deschide cariera didactică.

Cât privește celelalte nevoi ale școlii: lipsă de local, insuficiența materialului didactic etc., noi profesorii ne-am făcut datoria: am proclamat aceste nevoi ale școlii pe toate căile posibile, prin întruniri publice, prin presă, prin repetate delegațiuni trimise la centru. Rămâne ca factorii îndrituiți să ia măsurile dictate de împrejurări.

În privința crizei morale de care pomeneam, voi spune numai atât: societatea în genere, și familia în special, oferă, afară de rare și fericite excepții, cât se poate de rele exemple. Goana după avere și plăceri materiale, arivismul, fuga de muncă, se întâlnesc atât de

des, încât exercită o acțiune funestă asupra tinerelor generații.

Școala dezvoltându-se în condiții materiale și morale așa de rele, neapărat că nu poate da rezultatele depline, pe care le am dori. În condiții așa nefavorabile, și noi profesori și elevii am trebuit să facem eforturi supraomenești ca să ajungem la bun sfârșit. Rezultatul la care am ajuns, este mulțumitor ? Nu voi da un răspuns categoric, căci mulțumirea și nemulțumirea sunt lucruri subiective. Un singur lucru țin să accentuez : de nenumărate ori, în decursul muncii noastre, toți profesorii am constatat cu adâncă părere de rău câte forțe tinere nu-și pot lua deplin avânt, câți școlari ar putea să producă cu mult mai mult, dacă n'ar fi în calea noastră toate pedicele morale și materiale de care vorbiam.

Să ni se dea un local suficient, spațios, să se dărâme până în temelie clasele igrasioase, să ni se pună la dispoziție mobilierul și materialul didactic necesar, să ni se aducă numărul de profesori trebuitori, și atunci veți vedea la ce rezultate frumoase vom ajunge.

În condițiile rele de acum, profesorii au dezvoltat o muncă cu adevărat eroică și astfel în diferite direcții putem însemna adevărate progrese. Așa în cea ce privește *educația fizică*, progresele sunt vădite. Atât gimnastica propriu zisă cât și sporturile sunt în progres continuu, contribuind să mărească sănătatea și rezistența copiilor. Dovada este faptul că la concursurile interșcolare echipele liceului au câștigat premiul : la Adam Clissi, și mai ales la București, unde au câștigat pentru a doua oară cupa Noél.

Grija de sănătatea școlărilor ne-a preocupat tot mai mult. Vizitele medicale, care s'au făcut și în cursul acestui an, au avut un rol preventiv : Constațiile unanime ale medicilor arată că grija de sănătate, de curățenie a devenit tot mai mare și diferite boli frecvente înainte nu se mai ivesc de loc.

Educația artistică deasemenea a progresat : pe lângă caligrafie, desemnul liniar și cel științific, pe lângă muzică, s'a cultivat în mod facultativ și arta dicțiunii. Artă

dicțiunii ca o complinire necesară și folositoare a literaturii s'a practicat la serbările școlare și la șezătorile ținute de societatea „I. L. Caragiale“ a elevilor liceului.

Muzica de asemenea a luat avânt, precum se poate constata din corurile bine reușite la diferite serbări.

În ce privește instrucțiunea sau educația intelectuală: Miezul învățământului, scopul principal, îl formează tot obiectele de studiu, pe când dexteritățile contribuie mai mult la educația estetică și la echilibrul sufletesc, împiedicând excesele unui învățământ pur intelectual. În această direcție s'a muncit cu râvnă, numai rezultatele nu sunt așa vizibile și nici așa ușor de constatat. Activitatea profesorilor și rezultatele muncii intelectuale a elevilor rămân închise între cei patru pereți ai claselor și foarte rari sunt prilejurile când se pot vădi prin semne exterioare ce se pot interpreta ușor de toți. Astfel un semn exterior după care putem aprecia instrucția solidă în studiul matematicilor îl avem în colaborarea constantă a elevilor la cele mai bune gazete matematice dela noi. Un alt semn îl au cei ce asistă la ședințele societății elevilor, unde la șezători se țin disertații și dări de seamă științifice și literare cari dovedesc că toate puterile sufletești au ajuns la deplină dezvoltare și că deci absolvenții liceului vor fi apți să urmeze în universități și școli superioare cele mai înalte și grele ramuri ale științelor și literaturii.

Un punct de vedere, care a luat o dezvoltare tot mai mare, este să se cultive tot mai mult *munca personală* a elevilor. Să se provoace cât mai des activitatea lor proprie, și să se fixeze rezultatele obținute prin aplicațiuni continue. Aceasta e regula cea mai generală observată la toate materiile. Această metodă, ce și-a găsit întâi aplicarea în științele fizico-chimice, s'a întins apoi la toate celelalte obiecte. Faza învățământului de pură memorie, a teoriilor expuse ex cathedra, a verbalismului pedant a trecut de mult.

În rezumat, s'a căutat să se realizeze sănătatea fizică și morală, ca din elevi să iasă viitori cetățeni folositori prin cunoștințele lor, dar mai ales prin metoda

științifică de gândire, aplicabilă la toate problemele vieții sociale și naționale.

În privința *educației morale*: pelângă învățământul teoretic al moralei, pelângă sfaturile pe care fiecare profesor le dă la toate ocaziile, s'a căutat ca prin activitatea așa zisă extrașcolară a elevilor să se aplice principiul că acțiunea, activitatea desfășurată în comun, formează mijlocul cel mai bun pentru sădirea bunelor moravuri. Iată în ce chip s'a aplicat acest principiu: a). S'a căutat ca masa școlară—în anumite limite—să se guverneze singură, creându-se *un comitet de disciplină* școlar, având în subordine pe monitori de diferite grade. b). S'a cultivat și dezvoltat spiritul de asociație. S'au alcătuit asociații de sport; s'a întocmit societatea „Sprijinul” pentru ajutorarea elevilor săraci, care în timp de un an și jumătate de când ființează a împărțit ajutoare în haine și ghete mai ales, în sumă de 21,368 lei și 40%. Vechia societate culturală a elevilor „I. L. Caragiale” și-a ținut cu cea mai mare asiduitate ședințele în toate duminicile, dezvoltând o însemnată activitate.

Reînființarea cohorții cercetașilor va contribui de asemenea la educația morală și națională a elevilor.

În sfârșit excursiunile școlare sunt un mijloc pentru a pune în exercițiu toate facultățile morale și intelectuale ale elevilor și s'au practicat pe o scară mai mare în acest an: pe lângă excursiile mai mici în jurul orașului, s'au făcut două mai importante: una în București la expoziția de mostre și alta, ce a durat 12 zile, în Oltenia, Ardeal și Banat.

Pentru educația morală și materială a elevilor au contribuit și festivalurile școlare date la diferite sărbători naționale, la ziua eroilor și cu prilejul jubileului de 25 ani al liceului.

Cu toate greutățile de care vorbeam, mobilierul și materialul didactic s'au îmbunătățit și înmulțit, natural nu în măsură ca să acopere toate nevoile. În toate aceste chestiuni, inițiativa și bunavoința locală ne a fost de cel mai mare folos.

G. CORIOLAN
Directorul liceului

Lista premianților

Clasa I^A

1. Simionică D. Ioan
2. Jipa N. Valerian
3. Șeitan I. Ioan

Clasa I^B

1. Minasian D. Minas
2. Avachian A. Garbis
3. Canceanian M. Carechin

Clasa I^C

1. Raicopol D. Petre
2. Ghiță N. Gheorghe
3. Morărescu St. Octavian

Clasa II^A

1. Topală Gh. Ștefan
2. Vodă T. Ion
3. Istodor D. Dumitru

Clasa II^B

1. Roșculeț V. Alexe
2. Rădulescu I. Const.
3. Bedigian Norair

Clasa III^A

1. C-tinescu B. Marcel
2. Mendrino H. Ioan
3. Bălăcean I. C-tin

Clasa III^B

1. Popovici Petru
2. Dumitrescu C. D-tru
3. Rădulescu I. Ioan

Clasa IV^A

1. Muche C. Ioan
2. Iorgulescu S. Stefan
3. Manolescu G. Ioan

Clasa IV^B

1. Negru N. Mircea
2. Hazarian M. Eduard
3. Crăciun V. Ioan

Clasa V

1. Popescu Dorin
2. Panaitescu Gheorghe
3. { Popescu V. D-tru
Popper L. Ervin

Clasa VI

1. Hrisanidis D-tru
2. Frangopol P. Gh.
3. Farmache Menelau

Clasa VI^I

1. Caratzali Alexandru
2. Popper L. Felix
3. Ionescu Petre

Clasa VIII

1. Aboav Iontov
2. Sarian Miche
3. Pascu N. Nicolae

Mențiuni

Clasa I^A

Constantinescu Atanase
Cosmescu Gr. Ioan
Iorgulescu St. Constantin
Lazăr Vasile

Clasa II^A

Georgescu St. Gh.
Simionică D. Grigore
Ovanezian O Artin
Adam Radu

Clasa IIB

Roșculeț Florea
Lupașcu A. Petru
Petrescu Traian

Clasa IIIA

Grünberg Bernard

Clasa IIIB

Vizireanu C. Nicolae
Popica Cezar

Clasa IVA

Cardaș Const.
Gartenlaub Herman

Clasa V

Marin Stefan
Nedelcu Dan

Clasa VI

Antonescu Dumitru
Mihăileanu N. Dumitru
Teodorescu Liviu
Tocitu R. Ioan

Clasa VII

Georgescu Ioan
Iosif I. Ioan
Alexandrescu I. Mihail
Popeanu Gr. Alexandru

Clasa VIII

Cornățeanu D. Dumitru
Filip C. Nicolae
Despina A. Ioan

Mențiuni la Matematici

Sarian Miche cl. VIII
Popeanu Alexandru cl. VII

La soc. „Sprîjinul“

Chiru Anghel cl. VIII
Popper Felix cl. VII
Dălgeanu Tănase cl. VII

Soc. „I. L. Caragiale“

Gr. Sălceanu cl. VIII
Ionescu Petre cl. VII
Bârzan Nicolae cl. VII

Monitori generali

Despina Ion clasa VIII
Jordan Niculae „ „
Grünberg Arnold „ „

Mențiuni la desemn

Jipa N. Valerian cl. IA
Hanard Vintilă cl. IA
Pârțache Vasile cl. IA
Călinescu D. Niculae cl. IIA
Niculaidi N. Christu cl. IIA
Adam I. Radu cl. IIA
Grosu A. Cristea cl. IIIA
Rupenian A. Eduard cl. IIIA
Popescu Dumitru cl. VR
Popper L. Ervin cl. VR
Vasiliu Virgil cl. VR
Vlațiu Laurențiu cl. VR
Antonescu D-tru cl. VIR
Cristea V. Cristea cl. VIM
Hrisanidi St. D-tru cl. VIR
Lascaridi Z. Fochion cl. VIR
Ionescu P. Petre cl. VII^M
Iosif Ioan cl. VII^R
Popeanu Alex. cl. VII^R
Popper Felix cl. VII^R

Chestiunea clădirii noului local de liceu

În Martie 1921 se întemeiază un comitet de acțiune cetățenesc pentru adunarea fondurilor necesare construirii noului local de liceu și școlii comerciale superioare ¹⁾.

Comitetul și-a îndreptat toată atenția în două direcții : 1. Obținerea în formă legală definitivă a terenului necesar. 2). Obținerea fondurilor necesare.

1). Încă din 1913 și 1914 se cedase de comună o porțiune din grădina publică de 5000 m², mărită apoi la 6000 m², pentru construirea liceului. Chestiunea este reluată în 1921. Astfel la 18 Februarie 1921 comisia interimară sub prezidenția d-lui *d. r. E. Sachelarie* cedează 6000 m² pentru liceu, din grădina publică. La 28 Aprilie, comisia interimară sub prezidenția d-lui *Traian Constantinescu* mărește la 10.000 m² suprafața cedată, cu condiție să se construiască într'un corp de clădire și școala comercială superioară. În acelaș timp, consiliul adoptă punctul de vedere al comitetului de acțiune ca întreaga grădină publică să se destineze numai pentru instituțiuni culturale și aprobă în unanimitate planul de parcelare a grădinii publice, alcătuit de d-l Stănescu, arhitectul ministerului instrucțiunii publice. Conform acestui plan, comisia interimară cedează 10.000 m² pentru liceu și școala comercială superioară, păstrează un parc central de 11.000

---

1). Comitetul actual se compune din d-nii : V. Andronescu, președintele comisiei interimare ; N. T. Negulescu; prefectul județului ; Dr. Al. Pilescu ; I. N. Roman, decanul baroului, senator ; Gr. Ștefu, prefectul poliției ; C. Alimăneșleanu, deputat ; C. Golea, deputat ; Bucur Constantinescu, avocat ; Gr. Teodorescu, inspector judecătoresc ; inginer Erbiceanu, directorul porturilor maritime ; d-na V. Boteanu, direcțoarea școlii secundare de fete ; d-nii : Gh. T. Cristea, inspector vamal ; inginer P. Mocanu ; I. Miga, farmacist, președintele sfatului negustoresc ; C. N. Filip, funcționar ; I. D. Beloiu, comerciant ; N. D.

m², iar la aripi se rezervă loc pentru teatru și casa națională. În Noembrie 1921, comisia interimară sub președinția d-lui Teodorescu-Valahu votează alt plan de parcelare a grădinii publice, prin care se cedează 11000 m², pentru școala comercială superioară, cu condiție ca în acelaș corp de clădire să se rezerve loc și pentru muzeu și casa națională. Demisia guvernului Averescu, urmată de rezezi schimbări de guvern, au împiedicat ca aceste hotărîri de consilii comunale să capete o formă legală definitivă. De aceea, în Februarie 1922, în înțelegere cu d-l *Virgil Andronescu*, președintele comisiei interimare, comitetul a hotărît să ceară imediata punere în posesie pe 6000 m² din grădina publică, cedată încă dinainte de războiu pentru noul local de liceu. Deoarece asupra celor 6000 m² liceul are un drept câștigat, în urma inițiativei d-lui V. Andronescu, comisia interimară actuală *în ședința dela 16 Martie 1922 a hotărît în unanimitate ca liceul să fie imediat pus în posesiunea celor 6000 m² din grădina publică, lucru care s'a și îndeplinit a doua zi, când liceul a și fost pus în posesie la fața locului pe 6000 m².*

2. Fonduri strânse. Prin liste de subscripție sau donațiuni s'au strâns următoarele sume :

1. D-na Isabela Pastiu a donat 12000 lei.
2. D-l Mișu Georgescu   "   12000   "
3. D-na Ecat. și Gh. Mumuianu au donat 7000 lei, depuși la cassa de depuneri.
4. D-l Al. Marghiloman a donat 5000 lei.
5.   "   Ion Miga a donat 2000 lei.
6. D-l Ellmann, director banca Marmorosch Blank, 2000 lei; 7. D-nii Damadian fii 2000 lei; 8. Familia Leyer 2000 lei; 9. D-l Kalust Anton, 1500 lei; 10. † Farma-

---

Chirescu, avocat; N. Buzdugan, inginer; C-dor C. Negulescu; d-l Al. Rigani, administrator financiar al județului; G. Georgescu, președintele camerei de comerț; C. Brătescu, directorul școlii comerciale superioare; Gh. Coriolan, directorul liceului. Cassier: d-l Rigani, administratorul financiar al județului. Președinte de drept, directorul liceului. Președinte de onoare, ministrul instrucțiunii.

Censori: d-nii: Al. Constantinescu, inspector financiar; I. Fodor, profesor la liceu; Gh. N. Ionescu, directorul băncii de scont; d-l Ti-bacu, inspector poștal.

cist Gh. Constantinidi 1000 lei ; 11. Banca Marmorosch Blank și Co. 5000 lei ; 12. Societatea de ajutor pentru Săcele de dinaintea de războiu, prin d-l Gh. N. Ionescu și preot I. Roșculeț 6092 lei ; 13. Primăria Medgidia 2000 lei ; 14. Societatea demobilizațiilor din Constanța 2000 lei ; 15. Comuna Techirghiol 1000 lei.

Colecte au făcut :

1. D-l căpitan Al. Chabert, fost deputat, 23000 lei.
2. „ I. Miga farmacist 12865 lei. Pe lista d-sale au scris : d-nii M. Târpa și Dala.

3. D-l Gh. T. Cristea, inspector vamal, 11400 lei.
4. D-l I. D. Belloiu 11750, pe lista căruia au scris : d-l I. D. Belloiu 1000 lei ; d-l D-tru Belloiu 1000 lei etc.

5. Colecta serviciului poștal 6826 lei.
6. „ Frații Gheorghiu 5700 lei.
7. „ Const. Chiru, Brăila, 5200, lei.
8. „ D-tru Vasiliu, Constanța, 4600 lei.
9. „ Tacvor Benlian, 5468 lei.
10. „ Victor Stăcescu, director școala primară No. 2, 1400 lei.

11. Colecta Inginer Ispirescu, 1750 lei.
12. „ Ion Banciu, 1800 lei.
13. „ N. Sălceanu, 1017 lei.
14. „ C. N. Filip 2000 lei, în care a scris d-l Rudic, 1000 lei,

15. Colecta N. Grünberg 1830 lei, între care d-l N. Grünberg a scris 1000 lei.

16. Colecta Inginer Hanard, 18000 lei.
17. „ comandor A. Negulescu 2000 lei ¹⁾.

D-na Maria Ciurdea Steurer și d-l Steurer, pictori, au donat câte 2 tablouri puse la tombola serbării, dela 27 și 31 August 1922. Donații cu prilejul acestei serbări cuprinse în beneficiul ei, au fost : D-l F. Lescovar-2000 lei ; d-l Mișu Georgescu 2000 lei ; Banca Cerealiștilor 1000 lei ; Banca de credit 600 lei ; Banca de industrie și credit

1). Retragerea listelor de subscripție s'a fixat pe ziua de 1 Martie 1923, după care se va publica lista completă a tuturor celor ce au scris.

dobrogean 1000 lei ; Banca Generală a Țării Românești 1000 lei ; d-l P. Schiadaressi 500 lei ; Banca Marmorosch Blank 1000 lei ; Banca comercială 1000 lei ; Banca Românească 2000 lei.

Serbări. Din serbări s'a realizat în vara anului 1921 suma de 22.432,90, din care 19.668,50 lei la serbarea nautică dată la 28 August de marina militară în beneficiul liceului. În 1922, la serbarea dela 27 și 31 August, s'a realizat 65405,15 lei. Total 87838,05 lei.

Contribuția ministerului de instrucție. Cu ord. No. 74594 din 1921, ministerul instrucției ne comunică că în tabloul de lucrări pe acel an s'a prevăzut pentru clădirea din Constanța 1.000.000 lei. Planurile au fost întocmite de serviciul tehnic, aprobate de comisia tehnică superioară și de ministru. Din cauza deselor schimbări de consilii comunale în 1921, din cauza schimbării guvernelor, nu s'a putut rezolvă chestiunea terenului și deci nici clădirea nu se putea începe. Fondul de 1.000.000, nefăcând parte din bugetul ordinar al ministerului, ci din credit extraordinar, a fost suprimat la începutul anului 1922 din motive de economie bugetară. Din pricină că nu s'a putut atacă din timp, fondul de 1.000.000 lei a fost perdut prin neîntrebuințare.

Suma donată de primăria orașului Constanța. În ședința dela 2 Mai 1922 primăria a votat suma de 100000 lei, neordonanțată încă.

Suma totală de care dispune azi 25 Noembrie 1922 comitetul este de :

Incasări :	lei 280056,15.
Dobânda banilor depuși la Banca Generală a Țării Românești	„ 9220.—
Total	lei 289276,15

Cheltueli : lei 4659,65 din cari 3533 pe imprimare (apeluri, liste de subscripție, convocări, etc.).

Sold : lei 284616,50.

Ministerul autorizând comitetele școlare să pună taxe

pentru clădiri asupra elevilor, și pe această cale se va alimenta fondul pentru construcția liceului.

Adăogându-se și suma, cu care ministerul a promis să contribuie din bugetul anului viitor, există speranța ca în curând clădirea să poată începe.

OBSERVAȚIE

La lista foștilor profesori ai gimnaziului să se adauge : D-l N. Muzicescu, prof. suplinitor de matematici în anul 1907—1908 și d-l Gh. Giuncu, prof. suplinitor de matematici la secția comercială în 1909—1910.

Printre foștii elevi căzuți în războiu, trebuie adăogat *Toma Nicolae*.

Tabla de Materii

	Pag.
Aniversarea de 25 ani a liceului :	
1. Introducere	3
2. Cuvântarea preot. econ. Gh. Rădulescu	5
3. " d lui G Coriolan, dir. liceului	11
4. " " Virgil Andronescu	22
5. " " profesor N. T. Negulescu, fost director al liceului	27
6. " " Bucur Constantinescu, avocat, membru în comitetul școlar . . .	36
7. " " I. Bârzan, avocat	39
8. Inchinare liceului „Mircea cel Bătrân”, versuri de Orig. Sălceanu, elev cl VIII	51
9. Programul festivalului dela 14 Decembrie 1921 . .	53
10. Marșul liceului „Mircea cel Bătrân” de d I I. Morozow	
11. Lista profesorilor liceului dela 1896 - 1916	54
12. Din foștii elevi ai gimnaziului și liceului „Mircea cel Bătrân”	57
13. Absolvenții secției comerciale depe lângă liceu . .	62
14. Liceul în timpul războiului	64
15. Incercare de a redeschide liceul în 1918	67
16. Liceul dela 1 Dec. 1918 până în 1920	69
17. Anul școlar 1920—1921	72
18. Anul școlar 1921—1922	77
19. Corpul didactic al liceului și repartiția orelor . .	77
20. Cronica anului școlar 1921—1922	83
21. Excursiunea în Oltenia, Ardeal Banat	88
22. Cercetășia în Constanța, înainte și după războiu .	91
23. Comitetul școlar al liceului. Bugetul comitetului dela înființare până în prezent	94
24. Lista absolvenților liceului dela 1915 până în prezent.	98
25. Situația elevilor publici la sfârșitul an. șc. 1921-1922	103
26. " " particulari " " " " " "	123
27. Darea de seamă a directorului liceului la sfârșitul anului școlar, Iunie 1922	133
28. Chestiunea construirii noului local al liceului . .	140